

BAPATEAN 2005

Grabaketak: Amaia Agirre, Martin Aramendi, Joxe Anjel
Aranburu, Estitxu Arozena, Jon Barrocal,
Eneko Bidegain, Xabier Begiristain, Unai Elizasu,
Felix Irazustabarrena, Joxema Leitza,
Aitor Mendiluze, Oihane Perea.

Hautaketa eta transkribaketa: Amaia Agirre
eta Martin Aramendi.

Dokumentazioa: Xenpelar Dokumentazio Zentroa

Irizpideak eta koordinazioa: Bertsozale Elkartea.

Doinuen izendapena: Martin Aramendi *Bertso*
Doinutegian oinarrituz.

Azken orrazketa: Arkaitz Goikoetxea
eta Juanjo Respaldiza.

EHBE

Liburu honek Eusko Jaurlaritzaren laguntza jaso du.

© EUSKAL HERRIKO BERTSOZALE ELKARTEA

© LANKU BERTSO ZERBITZUAK S.L.

Maketazioa: LANKU Bertso Zerbitzuak, S.L.

Argitaratzaileak:

BERTSOZALE ELKARTEA

Igeldo paelekua, 25

Donostia

LANKU BERTSO ZERBITZUAK S.L.

Astigarraga bidea, 2, 2.

Oiartzun

I.S.B.N.:84-935192-1-9

I.S.B.N.: 84-89283-46-X

L.G.:

AURKIBIDEA

Hitzaurrea	7
Joan zaizkigunak	10
Argibideak eta irizpideak	11
Bertso saioen mugimendua	13
Tauletako kontzeptuen azalpena	15
Txapelketa eta sariketak	19
1. Herrialde mailako txapelketak	21
2. Eskolarteko txapelketak	29
3. Bat-bateko sariketak	35
4. Bertsopaper lehiaketak	42
Bat-bateko bertso hautatuak	51
Bat-bateko sariketak	271
Saioen aurkibidea	303
Bertso hautatuak	306
Bertsolarien aurkibidea	307
Izen eta izengoitien deskribapena	309

HITZAURREA

18. BAPATEAN honen hitzaurrea idazteko eskatu zidanak ez daki zenbat sufrimendu eta duda sor arazi didan ordutik hona. Aurrekoen zenbait hitzaurre irakurri ditut, ideia beretsuetan ez jausteko asmoz eta nondik norakoa errezago aukeratzeko. Eta badakidala uste dudanean, materiala prestatu eta gero, ez zait gustatu erabiltako tonoa, ez eta zenbait punturen intentsitatea, ez eta ... Berriro hasiko naiz.

18. BAPATEAN honen hitzaurrea idazteko eskatu zidaten eta nik baietz esan. Pozik sentitu nintzen orduan, ohore handiko, nola ez hitzaurre bat, bai, bai. Euskal Herritik kanpora nenbilen orduan, lasai eta libre. Baina hankak lurlean ipini ditudanean konturatu naiz *itsasoan urak handi direla* eta itotzeko zorian jarri nautela, ezetz esaten ez dakidala... Berriro hasiko naiz.

BAPATEAN 05 honen hitzaurrea idazten ari naiz eta hainbat gauza daukat zuri esateko, irakurle. Erdu, erdu neugaz batera bertso bidaia honetan lau begik bik baino gehiago ikusten baitute (hasiera hau neureagoa da). Liburu hau ostatu eder bat dela imajinatu, denetarik duen ostatu eder bat, bete-betea: Jantokian Tolosako babarrun gorriak aurkituko dituzu, Peñak eta Amaia Agirrek bertan egindako saioan ondo egosiak eta behar dituen sakramentu guztiekin. Ibarrako piperminak edozein saiotan aurki ditzakezu, baina Egañak eta Lujanbiok Igorren egindako saioan beste, kostako da. Makailaua Bizkaiko erara nahi duzula? Ba, jo ezazu Jon Maiak eta Igor Elortzak Zeanurin egin-

dako saiora. Poloniako kontzentrazio guneko biktima gisa zer nolako saltsa sendoa egin zuten proba ezazu. Edo-ta makailaua pil-pil erara nahi duzula? Hartu Altsasuko saioa eta Amaiak eta Ametsek egindakoa dastatu. Eta postrera orduko dantzaldi bat proposatzen dizut, digestioaren lagungarri. Galdakaon I.Ibarra, J.Maia, A.Egaña, A.Estiballes eta O.Enbeitari galdera hau egin zien gai-emaileak: *Zuek ze dantza klase ezarriko zenukete hauteskunde osteko garai hauetan?* Lanbada, arin-arina eta jota, agarradoan, banangoa, ezpata-dantza, kaxarranka, Larrain-dantza proposatu eta argumentatu zituzten. Ederra dantzaldia! Postrerako goxoki hauek: Oiartzunen egindako Sustraien maddalenak eta Maialenen sustraiak, telefonoz eska ditzakezu. Oso onak dira! Ondo geratu zara? Ba, orain begiratu ezazu ispiluan eta ulertuko duzu A.Agirreazaldegi erantzuten ziona S.Lizasok Irungo bertso saioan. Jaki batzuk bakarrik aipatu ditut baina gure menua zabala da eta zeure gustuko mokaurik aurkituko duzu bidaian zehar.

Lo kuluxka bat egin nahi duzula nabari dizut. Itxoin pixka batean. Zera kontatu nahi dizut irakurle, Izurtzan X.Paiak, E.Eizagirrek, O.Pereak, I.Ibarrak eta On.Enbeitak egin zuten saioan jakin izan nuela Unai txikia jaio zitzaientetik *ezin dugula lorikan egin 3 ordu baino gehiago* (O.Perea dixit). Hala ere, lo gutxi eta guzti ere bertsotan jarraitzen du, emeki-emeki.

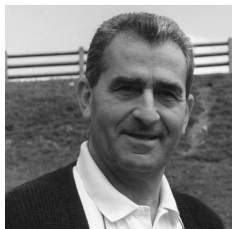
Biok jarraitzen dugu ala hausnarrean ari naiz? Ondoan zaudelako ustean kantatu egingo dizut: "...*neska bakarra heldu da erdira/ ta lotsa barik ganera/ emakumea eta bertsoa/ leku onean ixtera*" kantatu zuen Miren Amurizak BBK sariko finalean Bilbon. Eta gai honetaz 3-4 datu. 1999 BAPATEANen hitzaurrean Amaia Agirrek *87koak emakume bakar baten (neska gaztea) bertsoak biltzen zituela* esaten digu. Sei urte beranduago oster, 93koan, gaur arte distira egingo duten 3 izar agertzen dira: E.Arozena (Nafarroa), M.Lujanbio (Gipuzkoa) eta I.Ibarra (Bizkaia). 98koan idatzi ziren lehenengoz Miren Artetxe (Lapurdi) eta O.Perearen (Araba) bat-bateko bertsoak. Honi gehitu ia hasieratik ageri diren A.Agirreazaldegi, A.Agirre,

O.Enbeita, E.Eizagirre, N.Gabilondo, O.Bartra eta beste hainbat *ezkutatetan* dabiltzanak. Eta beste pila bat oraindik behin ere agertu ez direnak. Emakume bertsolaririk ez dagoela uste duzu oraindik? Bagoaz isilik eta emeki, baina beti aurrera!

Ia ahaztu zait hitzaurre bat idaztea zela nire ardura. Halakoxe ugaria naiz ni, ipurdi ederrak bai, baina 4 aulki batera bete nahian. Amaitzeko, Ataunen Maialenek, Txapelketa Nagusiko finalaren atarian kantatutako bertso amaiera birekin ipiniko diot “ginda” jatorduari, hausnarrak on egin dagizun: “Txapelik ez dun txapeldun asko/dauzku ingurunean/nolabait baleukate bezela/ txapela buru barnean”(J.Agirre aipatuz) Eta honekin amaitu zuen” Garrantzitsua txapela ez da/ baizikan eta burua”. Ados.

Kristina Mardaras Sedrun

Joan zaizkigunak

Joxe Mari Aranalde
(1933-2005)

Iturria: Bertsolari aldizkaria

Juan Mari Lekuona
(1927-2005)

Argazkilaria: U. Monteron

Bsilio Pujana
(1913-2005)

Argazkilaria: C. Beyreuther

Juan San Martin
(1922-2005)

Iturria: A. Irigoien artxiboa

Mayi Treku
(1928-2005)

Argazkilaria: Bobi

ARGIBIDEAK ETA IRIZPIDEAK

1.- Urtean urteko bat-bateko bertsogintzaren lekuko izateko helburu-arekin Bertsozale Elkarteak urtero argitaratzen duen bertso bilduma da *Bapatean* liburua.

2.- *Bapatean* liburuak 600 bertso inguru jaso ohi ditu, 1995ekoak izan ezik, hura 300 bertsokoa izan baitzen; 2005eko honek 655 bertso dakartza.

3.- Azkeneko urteetan liburua 2 KD gehigarritz osatu bada ere, oraingoan entzungarri dauden bertso sortak www.bertsozale.com web-gunean jarriko dira. Horretarako, liburuan, musika ikur bat () itsatsi zaie entzungarri dauden bertso sortei.

4.- Liburu hau antologia bat dela esan daiteke hein batean, baina ez bere osotasunean. Liburuaren korpus nagusiak, herritarrek antolatutako bertso-saioetan bat-batean kantatutako bertsoak jasotzen ditu, bertsolariak eta horien saio kopuruak kontuan harturik.

5.- Jakin badakigu egiten diren bertso-saio guztien informazioa biltzea ia ezinezkoa dela, baina ziur gaude ehuneko handi batean jasota dagoela. Besterik da grabatzen dena: 2005ean 280 saio grabatu dira entzuteko euskarrian, 420 bat ordu guztira.

6.- 2005. urtean, bat-batean kantatutako bertsoak hartu dira kontuan liburu hau egiterakoan, txapelketetakoak izan ezik. Bertso-paperen alorrekorik ere ez da jaso, baina bai bat-bateko gazte sariketetakoak.

7.- *Bat-bateko bertsoak idatziz emateko irizpideak* (Bertsozale Elkarteak, 2004) hartu dira oinarri bertsoak transkribatzerakoan; eta bertan aholkatzen den modura jaso dira kokapen irizpideak. Doinuak, berriz, J. Dorronsorok bildutako *Bertso Doinutegiaren* arabera izendatu dira.

8.- Hau guztia gauzatzeko oso garrantzizkoa izan da erakunde hauek emandako diru laguntza: Eusko Jaurlaritzaren Kultura Saileko Hizkuntza Politikarako Sailordetza, Gipuzkoako Foru Aldundiaren Euskararen Normalkuntzarako Zuzendaritza Nagusia eta Bizkaiko Foru Aldundiaren Euskara Sustapenerako Zuzendaritza.

Bertsozale Elkarte

Bertso-saioen mugimendua

2005KO BERTSO-SAIOAK

PROBINTZIAK	Jaialdiak	Plaza librekoak	Lagun artekoak	Sari- ketak	Hitzal- diak	Ekital- dipekoak	Bereziak Txapel- ketak	Didak-Gainera- tikoak	koak	Denera	
Gipuzkoa	80	144	219	36	13	22	96	9	14	13	647
Bizkaia	74	94	76	15	6	20	53	7	7	12	364
Nafarroa	16	20	70	17	2	6	14	8	0	3	156
Araba	15	14	12	8	6	1	12	12	0	0	80
Iparraldea	9	7	15	3	0	14	10	8	16	4	86
Denera	194	279	392	79	27	63	185	44	37	32	1333

GIPUZKOA	Jaialdiak	Plaza librekoak	Lagun artekoak	Sari- ketak	Hitzal- diak	Ekital- dipekoak	Bereziak Txapel- ketak	Didak-Gainera- tikoak	koak	Denera	
Bidasoa Beherea	1	10	8	0	0	5	2	0	4	0	30
Debabarrena	4	17	23	3	1	0	9	0	0	4	61
Debagoiena	10	13	17	0	0	2	5	2	1	0	50
Donostialdea	19	34	59	9	5	8	16	3	4	2	159
Errenterialdea	5	10	12	12	2	2	12	0	0	3	58
Goierri	8	37	40	4	0	2	15	3	5	1	115
Tolosaldea	20	9	39	0	2	2	12	0	0	2	86
Urola Kosta	13	14	21	8	3	2	25	1	0	1	88
Denera	80	144	219	36	13	22	96	9	14	13	647

BIZKAIA	Jaialdiak	Plaza librekoak	Lagun artekoak	Sari- ketak	Hitzal- diak	Ekital- dipekoak	Bereziak	Txapel- ketak	Didak-Gainera- tikoak koak	Guztira
Arratia Nerbioi	4	3	4	1	0	0	0	0	0	12
Bilbo Handia	43	30	28		4	7	33	2	7	161
Durandaldea	16	21	7	5	1	5	5	1	0	63
Enkarterri	0	1	4	0	1	0	4	0	0	10
Busturialdea	2	14	9	1	0	0	0	1	0	30
Lea-Artibai	6	15	15	4	0	6	8	3	0	59
Plentzia Mungia	3	10	9	0		2	3	0	0	29
Denera	74	94	76	15	6	20	53	7	7	364

NAFARROA	Jaialdiak	Plaza librekoak	Lagun artekoak	Sari- ketak	Hitzal- diak	Ekital- dipekoak	Bereziak	Txapel- ketak	Didak-Gainera- tikoak koak	Guztira
Bidasoa	4	14	26	8	1	1	5	1	0	61
Erdalgunea	6	1	14	1	1	3	5	0	0	33
Mendebaldea	6	4	28	8	0	1	4	7	0	58
Pirinioak	0	1	2	0	0	1	0	0	0	4
Denera	16	20	70	17	2	6	14	8	0	156

ARABA	Jaialdiak	Plaza librekoak	Lagun artekoak	Sari- ketak	Hitzal- diak	Ekital- dipekoak	Bereziak	Txapel- ketak	Didak-Gainera- tikoak koak	Guztira
Aiaraldea	0	0	4	0	0	0	2	0	0	6
Arabako Errioxa	0	0	1	0	0	0	1	1	0	3
Zuia-Gorbeialdea	2	0	3	4	0	0	0	3	0	12
Añana	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Kantauri arabarra	1	1	1	0	0	0	2	3	0	8
Lautada	11	13	3	2	2	1	5	5	0	42
Mendialdea	1	0	0	1	4	0	2	0	0	8
Denera	15	14	12	8	6	1	12	12	0	80

IPAR EUSKAL HERRIA	Jaialdiak	Plaza librekoak	Lagun artekoak	Sari- ketak	Hitzal- diak	Ekital- dipekoak	Bereziak	Txapel- ketak	Didak-Gainera- tikoak koak	Guztira
BAB	1	4	0	0	0	2	1	0	6	14
BNafarroa – Zuberoa	5	1	5	1	0	5	5	1	5	31
Lapurdi barne	3	2	10	2	0	7	4	7	5	41
Denera	9	7	15	3	0	14	10	8	16	86

Tauletako kontzeptuen azalpena

Jaialdia:	lau bertsolari edo gehiago eta gaiak emanda.
Plaza librekoa:	bi-hiru bertsolari, librean, plazan, jaietan...
Lagun artekoa:	jatordu giroan edo antzekoetan gehienbat.
Txapelketa:	Bat-batekoak: Euskal Herrikoa, herrialdeetakoak edo eskolartekoak.
Sariketak:	Bat-batekoak: elkarreek, udalek antolatutak edo motibo jakin baten inguruan jokatzeko direnak .
Hitzaldiak:	Bertsolaritza gai izanik edozein markotan antolatutak.
Ekitaldipekoak:	Bertsotarako ez den ekitaldian egindako saioak (omenaldi, ezkontza...)
Bereziak:	Saio musikatuak, esperimentalak eta bertso jarriekin eginak.
Gainerakoak:	Aurreko sailetan sartzen ez direnak.

Herrialdeak:

Herrialdeetako sailkapen berriua, azken urteetan, euskararen azterketa soziolinguistikoa egiteko erabiltzen den sailkapenean oinarritu da.

GIPUZKOA

Bidasoa Beherea:	Hondarribia eta Irun.
Debabarrena:	Deba, Eibar, Elgoibar, Mutriku, Soraluze, Mendaro eta Gatzaga.
Debagoiena:	Arrasate, Antzuola, Bergara, Elgeta, Leintz-Gatzaga, Errigoiti, Oñati, Eskoriatza eta Aretxabaleta.
Donostialdea:	Lasarte-Oria, Donostia, Astigarraga, Hernani, Andoain, Urnieta eta Usurbil.
Errenterialdea:	Pasaia, Lezo, Errearteria eta Oiartzun.

- Goierri: Mutiloa, Ordizia, Beasain, Lazkao, Itsasondo, Idiazabal, Zegama, Urretxu, Zumarraga, Legazpi, Segura, Gabiria, Altzaga, Zaldibia, Zerain, Ataun, Olaberria...
- Tolosaldea: Aduna, Tolosa, Alkiza, Amezketa, Altzo, Anoeta, Bidegoian, Ibarra, Larraul, Ikaztegieta, Lizartza, Zizurkil, Villabona, Irura, Albiztur, Asteasu, Abaltzisketa...
- Urola Kosta: Azkoitia, Azpeitia, Zestoa, Beizama, Getaria, Orio, Zarautz, Zumaia, Aizarnazabal, Errezil eta Aia.

BIZKAIA

- Arratia-Nerbioi: Areatza, Artea, Dima, Igorre, Zeanuri, Zeberio, Orozko, Otxandio, Ugao-Miraballes, Arakaldo, Arantzazu, Ubide, Urduña...
- Bilbo Handia: Arrigorriaga, Berango, Muskiz, Bilbo, Deio, Erandio, Galdakao, Getxo, Larrabetzu, Leioa, Lezama, Portugalete, Sondika, Etxebarri, Loiu, Basauri...
- Durangaldea: Durango, Abadiño, Berriz, Elorrio, Mallabia, Ermua, Iurreta, Mañaria, Igorre, Amorebieta-Etxano, Zaldibar, Zornotza, Atxondo, Lemoa...
- Enkarterri: Galdames, Balmaseda, Zalla, Gordexola, Gueñes, Karrantza, Lanestosa, Sopuerta...
- Busturialdea: Arratzu, Bermeo, Gernika-Lumo, Muxika, Nabarniz, Busturia, Ea, Elantxobe, Ereño, Gerrikaitz, Sukarrieta, Morga, Ibarrangelua, Kortezubi, Forua...
- Lea-Artibai: Amoroto, Berriatua, Lekeitio, Markina-Xemein, Ondarroa, Aulesti, Mendexa, Ispaster, Gizaburuaga, Etxebarria, Munitibar-Arbatzegi, Gerrikaitz.
- Plentzia-Mungia: Gatika, Mungia, Plentzia, Sopelana, Urduliz, Lemoiz, Gorliz, Bakio, Laukiz, Gamiz-Fika, Arrieta, Barrika, Fruiz, Maruri-Jatabe, Meñaka.

NAFARROA

- Bidasoa: Oitz, Donamaria, Ituren, Eratsun, Beintza-Labaien, Arizkun, Elizondo, Anitz, Arantza, Bera, Etxalar, Lesaka, Amaiur, Doneztebe, Irurita, Igantzi...
- Erdalgunea: Iruñea, Barañain, Burlata, Berrioizar, Zizur Nagusia, Tuteria, Antsoain, Arre, Etxauri, Atarrabia, Gares, Noain, Tafalla, Lizarra, Uxue...
- Mendebaldea: Altsasu, Urdiain, Bakaiku, Etxarri-Aranatz, Arbizu, Lizarraga, Lakuntza, Uharte Arakil, Etxarren, Gartzaron, Leitza, Areso, Goizueta, Arano, Uitz, Lekunberri...
- Pirinioak: Garralda, Orreaga, Orbaizeta, Arike, Hiriberri, Izaba, Erronkari, Burgi, Agoitz, Zangoza, Zubiri, Erro, Egi, Otsagi...

ARABA

- Aiaraldea: Izarra, Aiala, Arrespaldiza eta Artziniega.
- Errioxa Arabarra: Bilar, Oion, Eskuernaga, Elciego, Kripan, Labastida, Lantziego, Laguardia, Lapuebla de Labarca...
- Gorbeia inguruak: Aramaio, Legutiano, Zigoitia, Urkabustaiz eta Zuia.
- Ibarrak: Zañbrana, Añana, Armiñon, Berantevilla, Kuartango, Lantaron...
- Kantauri arabarra: Amurrio, Artziega, Aiara, Llodio eta Okondo. Lautada: Agurain, Gasteiz, Alegria-Dulantzi, Iruraiz-Gauna, Asparrena, Barrundia, Iruña Oka, Donemiliaga, Burgelu...
- Mendialdea: Arraia-Maeztu, Bernedo, Kanpezu, Harana, Lagran eta Urizaharra.

IPARRALDEA

- BAB: Baiona, Angelu eta Biarritz.
- Nafarroa Beherea-Zuberoa: Jatsu, Irulegi, Baigorri, Sohüta, Amikuze, Donaixti, Urdiñarbe, Donibane-Garazi, Aiziritze, Ortaize, Izpura, Arroa, Banka...
- Lapurdi barnealdea: Hendaia, Urruña, Ziburu, Sara, Azkaine, Senpere, Uztaritze, Ezpeleta, Kanbo, Itsasu, Basusarri, Hazparne, Bidarria, Lekorne, Larresoro...

**TXAPELKETAK,
SARIKETAK,
LEHIAKETAK...**

TXAPELKETAK, SARIKETAK, LEHIAKETAK...

1.- Herrialde mailako txapelketa

Arabako IV. Bertsolari Txapelketa

Txapelketa hiru fasetan egin da: kanporaketak, finalaurrekoak eta finala.

Kanporaketak:

2005-02-19 Araiako Andra Mari aretoa

Andere Arriolabengoa

Jagoba Apaolaza

Iker Agirre

Zigor Enbeita

Lander Meaza

Markel Bekares

Amaia Altube

Felipe Zelaieta

Xabier Rico

2005-02-26 Lapuebla de Labarkako Assa ikastolako
zinema aretoa

Alberto Martinez “Beitto”

Orlando Arreitunandia

Rikardo Gonzalez de Durana

Xabier Lasa

Hodei Lopes de Arkaute

Josu Ormaetxea

Izar Mendiguren

Serapio Lopez

Finalaurreak:

2005-03-12 Amurrioko Katekesi aretoa

Asier Otamendi

Iñaki Viñaspre

Juan Mari Juaristi

Andere Arriolabengoa

Alberto Martinez “Beitto”

Iker Agirre

2005-03-19 Legutioko Kultur etxea

Oihane Perea

Manex Agirre

Zigor Enbeita

Orlando Arreitunandia

Rikardo Gonzalez de Durana

Izar Mendiguren

Finala:

2005-04-09 Gasteizko Guridi Musika eskolako aretoa

Asier Otamendi (txapelduna)

Oihane Perea

Manex Agirre

Juan Mari Juaristi

Zigor Enbeita

Iñaki Viñaspre

Epai-mahaia:

Ekaitz Elorriaga, Felix Irazustabarrena, Mirari Azula, Patxi Aizpurua,
Xabier Ormaetxea.

Gai-jartzaileak:

Irati Lotina, Naroa Sasieta, Lierni Altuna, Alfredo Ramirez.

Antolatzaileak:

Arabako Bertsozale Elkarteak.

Txapelketa Nagusirako Iparraldeko kanporaketa

Donibane Lohitzuneko Ducotenia lorategiko aretoa
Amets Arzallus (sailkatua)
Miren Artetxe (sailkatua)
Xumai Murua
Eneritz Zabaleta
Egoitz Zelaia
Fermin Mihura

IV. Nafarroako bertso liga

2005-01-08 Irurtzun: Julen Zelaieta, Jon Elizetxe, Aritz Saragueta,
Diego Riaño,
2005-01-16 Urdiain: Joseba Beltza, Erika Lagoma, Oier Lakuntza,
Eneko Lazkoz
2005-01-21 Arbizu: Migel Mari Elozegi, Oskar Estanga, Iñigo Ibarra,
Eneko Lazkoz
2005-01-28 Altsasu: Joseba Beltza, Eneko Lazkoz, Julen Zelaieta,
Julio Soto
2005-01-28 Auza: Erika Lagoma, Oier Lakuntza, Jon Elizetxe,
Oskar Estanga
2005-01-29 Atallu: Aritz Saragueta, Diego Riaño, Migel Mari
Elozegi, Iñigo Ibarra

Txapelketarako sailkatuak:

Xabier Silveira, Juan Mari Lopez, Jose Juan Zubietta “Etxabe”, Julio Soto, Oier Lakuntza, Erika Lagoma, Estitxu Arozena, Xabier Legarreta “Arano”, Iñigo Ibarra, Diego Riaño, Joseba Beltza, Migel Mari Elozegi, Bittor Elizagoien, Jon Barberena, Julen Zelaieta, Jon Elizetxe, Eneko Lazkoz.

XXXV. Nafarroako Bertsolari Txapelketa 2005

Txapelketa bi fasetan burutu da: finalaurreak eta finala.

Finalaurreak:

2005-02-13 Larraintzako eskolako jantokia

Xabier Silveira
Juan Mari Lopez
Jose Juan Zubieta “Etxabe”
Julio Soto
Oier Lakuntza
Erika Lagoma

2005-02-20 Goizuetako udaletxea

Estitxu Arozena
Xabier Legarreta “Arano”
Iñigo Ibarra
Diego Riaño
Joseba Beltza
Migel Mari Elo segi

2005-02-27 Iruritako Kultur etxea

Bittor Elizagoien
Jon Barberena
Julen Zelaieta
Jon Elizetxe
Eneko Lazkoz
Oskar Estanga

Finala:

2005-03-13 Lakuntzako Behar Zana pilotalekua

Xabier Silveira (txapelduna)
Estitxu Arozena
Julen Zelaieta
Jose Juan Zubieta “Etxabe”
Jon Barberena
Xabier Legarreta “Arano”
Juan Mari Lopez
Iñigo Ibarra

Epai-mahaia:

Gaizka Sarasola, Jon Abril, Joxe Urroz, Mikel Bujanda eta Saioa Mitxelena.

Gai-jartzailleak:

Alaitz Rekondo, Erika Landa, Josu Etxanobe, Manu Legarra, Miren Bidarte.

Antolatzailea:

Nafarroako Bertsozale Elkartea.

Babeslea:

Nafarroako Gobernuak Vianako Printzea erakundea.

Laguntzaile Nagusia:

Nafarroako Aurrezki Kutxa.

XV. Bertsolari Txapelketa Nagusia

Txapelketa hiru fasetan burutu da: kanporaketak, finalaurreak eta finala.

Kanporaketak:

2005-10-09 Lekunberriko Plazaola kiroldegia

Amaia Agirre

Bixente Gorostidi

Estitxu Eizagirre

Igor Muniategi

Jose Juan Zubieta "Etxabe"

Xabier Silveira

2005-10-15 Idiazabalgo Igarondo Pilotalekua

Asier Otamendi

Ekaitz Goikoetxea

Etxahun Lekue

Iker Zubeldia

Iñaki Gurrutxaga

Iñigo Izagirre

2005-10-16 Zornotzako Zelaieta aretoa

Iratxe Ibarra
Jon Martin
Miren Artetxe
Oihane Enbeita
Oihane Perea
Xabier Paia

2005-10-22 Uztaritzeko Kiroleta pilotalekua

Amets Arzallus
Fredí Paia
Iñigo Manzísidor “Mantxi”
Jokin Uranga
Julen Zelaieta
Onintza Enbeita

2005-10-23 Arrasateko Amaia antzokia

Aitor Sarriegi
Arkaitz Estiballes
Arkaitz Goikoetxea
Estitxu Arozena
Iñaki Zelaia
Nahikari Gabilondo

Finalaurrekoak:

2005-11-06 Hendaiaiko D. Ugalde pilotalekua

Amaia Agirre
Fredí Paia
Jesus Mari Irazu
Jokin Uranga
Jon Martin
Unai Iturriaga

2005-11-12 Markina-Xemeingo Udal pilotalekua

Aitor Sarriegi
Amets Arzallus
Arkaitz Estiballes
Igor Elortza
Jon Maia
Xabier Paia

2005-11-13 Gasteizko Mendizorrotza aretoa
Aitor Mendiluze
Arkaitz Goikoetxea
Ekaitz Goikoetxea
Etxahun Lekue
Iñigo Manzisidor “Mantxi”
Sustrai Colina

2005-11-26 Zumarraga-Urretxu
Aitor Mendiluze
Amaia Agirre
Arkaitz Estiballes
Jesus Mari Irazu
Jon Martín
Xabier Paia

2005-11-27 Berako Ederrena pilotalekua
Ametz Arzallus
Etxahun Lekue
Fredí Paia
Iñigo Manzisidor “Mantxi”
Jon Maia
Sustrai Colina

2005-12-04 Donostiako Atano III pilotalekua
Aitor Sarriegi
Arkaitz Goikoetxea
Ekaitz Goikoetxea
Igor Elortza
Jokin Uranga
Unai Iturriaga

Finala:

2005-12-08 Barakaldoko BEC aretoa
Andoni Egaña (txapelduna)
Unai Iturriaga
Maialen Lujanbio
Amets Arzallus
Igor Elortza
Sustrai Colina
Jon Maia
Aitor Mendiluze

Epaileak:

Felix Irazustabarrena, Mikel Aizpurua, Mirari Azula, Eneko Bidegain, Jon Abril, Joseba Santxo, Saioa Mitxelena, Zigor Leunda, Josu Telleria.

Idazkariak:

Joxemari Altuna eta Nerea Goñi.

Gai-jartzaileak:

Josu Goikoetxea, Asier Ibaibarriaga, Alaitz Rekondo, Saroi Jauregi, Inazio Usarralde, Naroa Sasieta, Zuriñe Iarritu eta Unai Elizasu.

Gai-emaileak:

Alaitz Rekondo, Naroa Sasieta, Unai Elizasu, Zuriñe Iarritu eta Bernardo Mandaluniz.

Antolatzailea:

Bertsozale Elkartea.

Babesleak:

Bizkaiko Foru Aldundia, BBK, Gipuzkoako Donostia Kutza, Vital Kutxa, Bilbao Euskaraz, Euskaltel eta Kot.

2.- ESKOLARTEKO TXAPELKETAK*

Urtero bezala udaberrian burutu ziren Eskolarteko Txapelketak, lehenik herrialdez herrialde eta gero Euskal Herri mailakoa. Hona emaitza:

IX. Arabako Eskolarteko Txapelketa

Kanporaketak:

Gaztetxoak:

2005-05-07 Amurrio

2005-05-07 Aramaio

2005-05-07 Gasteiz

Gazteak:

2005-04-21 Urbina

2005-05-107Amurrio

Finala:

2005-05-21 Gasteiz (Gaztetxoak):

Xabier Igoa (txapelduna)

Mikel Serrato (bigarrena)

Ane Grisaleña

Gillermo Vegas

Joana Kamara

Jose Guerrero

Kevin Alves

Miren Sarasola

005-05-21 Gasteiz (Gazteak):

Izar Mendiguren (txapelduna)

Hodei Lopez de Arkaute (bigarrena)

Ieltxu Ibarra

Iker Agirre

Jagob a Apaolaza

Xabier Lasa

(*) Eskolarteko herrialdeetako bertso idatzien emaitzak bertso paper lehiaketan atalean daude.

Gai-jartzaile eta aurkezle:

Irati Lotina

Antolatzailea:

Arabako Bertsozale Elkartea eta Arabako Ikastolen Elkartea.

XXII. Bizkaiko Eskolarteko Txapelketa

Kanporaketak:

14 urte artekoak:

2005-05-20 Bermeo

14-16 urte bartekoak:

2005-05-23 Urbina

17-18 urte artekoa

k:2005-05-24 Ondarroa

Finala:

2005-06-03 Bilbo El Carmen aretoa

Gaztetxoak:

Xabier Iturraspe (txapelduna)

Irati Erkizia (bigarren)

Imanol Uria

Nagore Beitia

Maitane Jaio

Elena Elejarza

Gazteak:

Itsaso Paia (txapelduna)

Miren Amuriza (bigarren)

Aitor Beitia

Arrate Illaro

Enea Pinillos

Eñaut Uruburu

Jone Uria

Peru Vidal

Antolatzailea:

Bizkaiko Ikastolen Elkartea

XXV. Gipuzkoako Eskolarteko Txapelketa

Kanporaketak: 2005-05-06 Usurbil
2005-05-13 Azpeitia
2005-05-20 Arrasate
2005-05-27 Ordizia

Finala: 2005-06-02 Donostia

Gaztetxoak:

Goierriko taldea:(txapelduna):

Ainhoa Mujika, Amaia Iturrioz, Maialen
Akizu

Hernaniko taldea:

Asier Azpiroz, Jon Hidalgo, Iñaki Otxotorena

Oiartzungo taldea:

Lur Mitxelena, Eneko Huitzi, Haritz Azkarate

Elgoibar ikastolako taldea:

Danel Mendibil, Mikel Olaizola, Mikel Arrieta.

Gazteak:

Unai Gaztelumendi (txapelduna)

Beñat Gaztelumendi (bigarren)

Aitor Urbietta

Alaia Marin

Hodei Iruretagoiena

Karmele Mitxelena

Maialen Velarde

Oier Aizpurua

Gai-jartzaile eta aurkezlea:

Andoni Egaña.

Epai-mahaia:

Mikel Aizpurua, Antton Kazabon eta Imanol Lazkano.

Antolatzailea:

Gipuzkoako Ikastolen Elkarte.

XII. Iparraldeko Eskolarteko Txapelketa

Kanporaketak: 2005-04-12 Hazparne
2005-04-15 Donibane Garazi
2005-04-18 Hendaia

Finala: 2005-05-13 Aiherra (Gaztetxoak)
Kanbo A: (txapelduna)
Txomin Elozegi, Eztitxu Oiarburu, Ugo Carrère
Garazi A:
Mattin Luku, Bixente Luku, Iban Falxa
Hendaia:
Maite Celestino, Ihintza Palacin, Ortzi Murua
Kanbo C:
Ximun Cazaubon, Maiana Irigoien, Antton
Kurutxet

Gai-jartzaille eta aurkezle: Karlos Aizpurua

Epai-mahaia:

Beñat Soule, Mixel Itzaina, Aitor Sarasua eta Erik Etxart.

Antolatzailea:

Iparraldeko Bertsozale Elkarte.

2005-05-28 Itsasu (Gazteak)
Maddalen Arzallus (txapelduna)
Patxi Iriart (bigarren)
Ekhi Erremundegi
Elorri Ameztoi
Gillen Hiribarren
Kristiñe Txoperena
Maindi Murua
Mizel Mateo
Odei Barroso

Gai-jartzaille eta aurkezle: Eneritz Zabaleta

Epai-mahaia:

Eneko Bidegain, Beñat Soule eta Mixel Itzaina.

Antolatzailea:

Iparraldeko Bertsularien Lagunak.

XIX Nafarroako Eskolarteko Txapelketa

Finala: 2005-05-28 Irurita

Gaztetxoak:

Josu Sanjurjo (txapelduna)
Ioar Tainta (bigarren)
Egoitz Karrión
Ainhoa Zabaleta
Maialen Belarra
Julen Baleztena
Amaia Elizagoien
Saioa Alkaiza
Inaxio Perales
Irati Arrieta
Maialen Huizi
Haizea Uharte
Amaia Asiain
Nahia Barriola
Mikel Zabaleta

Gazteak:

Julio Soto (txapelduna)
Xabier Salvador (bigarren)
Garazi Taberna
Alazne Untxalo
Iker Gorosterrazu
Aimar Karrika
Ekaitz Astiz
Aitor Arangoa

Gai-jartzaile eta gai-emailea: Joxema Leizaola.

Epaileak:

Oskar Estanga eta Ekintza Landa.

Antolatzailea:

Nafarroako Bertsozale Elkarteak.

XVI. Euskal Herriko Eskolarteko Txapelketa

Finala: 2005-06-18 Altsasu

Gaztetxoak (14 urte arte):

Mattin Luku (txapelduna)
Mikel Olaizola (bigarren)
Amaia Iturrioz
Bixente Luku
Irati Erkizia
Josu Sanjurjo Ioar Tainta
Mikel Serrato
Txomin Elozegi
Xabi Igoa
Xabier Iturraspe
Ximun Cazaubon

Gazteak (15-18 urte):

Maddalen Arzallus (txapelduna)
Julio Soto (bigarren)
Beñat Gaztelumendi
Izar Mendiguren
Hodei Lopez de Arkaute
Itxaso Paia
Miren Amuriza
Unai Gaztelumendi
Patxi Iriart
Mizel Mateo
Xabier Salvador

Epai-mahaia:

Mikel Aizpurua, Beñat Gaztelurrutia, Ekaitz Elorriaga, Joxema Leitza, Eneko Bidegain. Idazkari: Aitor Sarriegi.

Gai-jartzailea:

Estitxu Fernandez.

Antolatzailea:

Ikastolen Elkartea Bertsozale Elkartearen laguntzarekin.

3. Bat-bateko bertso sariketak:

IV. Abra saria

Herria: Algorta (Getxo)
Antolatzailea: Algortako Bertsolari eskola
Mailak: Bakarra
Finala: 2005-02-26
Finalistak: Oihana Bartra (lehenengo), Agin Rezola
(bigarren), Eneritz Zabaleta, Andere
Arriolabengoa, Joanes Igeregi, Jon Elizetxe

VIII. Argi Berri saria

Herria: Ordizia
Antolatzailea: Argi Berri elkarte
Mailak: Bakarra
Finalistak: Miren Artetxe, Aitzol Barandiaran, Uxue
Fernandez, Agin Rezola, Xumai Murua, Jon
Barberena
Finala: 2005-03-12
Lehen biak Osinalde sarira pasa ziren: Aitzol Barandiaran eta Agin
Rezola.

VIII. Axari saria

Herria: Idiazabal
Antolatzailea: Axari elkarte
Mailak: Bakarra
Finalistak: Iban Urdangarin, Aritz Aranburu, Ander
Lizarralde, Diego Riaño, Iñaki Viñaspre,
Andere Arriolabengoa.
Finala: 2005-04-01
Lehen biak Osinalde sarira pasa ziren: Iban Urdangarin eta Aritz
Aranburu.

VII. Aztiri saria

Herria: Gabiria (Aztiria auzoa)
Antolatzailea: Aztiri elkarte
Mailak: Bakarra
Finalistak: Beñat Lizaso, Joxe Angel Aranburu, Unai
Muñoa, Jon Agirre, Arkaitz Oiarzabal,
Jon Elizetxe
Finala: 2005-04-09
Lehen biak Osinalde sarira pasa ziren: Beñat Lizaso eta Unai Muñoa.

XIII. BBK saria

Herria: Bizkaia
Antolatzailea: BBK, BBE, BIE
Mailak: A maila: 18 urte arte (1985ean jaioak barruan)
B maila: 18-23 urte (1980ean jaioak barruan)
Kanporaketak: 2005-02-22 Bilbo
2005-02-23 Derio
2005-03-01 Markina-Xemein
2005-03-02 Arratia
2005-03-08 Igorre
2005-03-09 Durango
Finala: 2005-03-12 Bilbo
Sailkapena: 1. Durango
2. Arratia
Finalistak: Arratia:
A: Manex Sagarna, Jurek Zienkiewicz,
Jon Agirre
B: Iñaki Iturrioz, Gorka Intxaurbe, Jabi Olivares
Durango:
A: Eñaut Uruburu, Xabi Solaguren,
Miren Amuriza
B: Ibai Guridi, Jon Unanue, Gorka Lazkano.

X. Berritxu saria

Herria:	Berriatua
Antolatzailea:	Herriko bertsozale taldea
Mailak:	Bakarra
Finala:	2005-06-24
Finalistak:	Unai Gaztelumendi, Julio Soto, Izar Mendiguren, Miren Amuriza (lehenengo), Itsaso Paia (bigarren), Ekhi Erremundeguy, Joanes Igeregi, Amaia Uribe.

III. Bertsotan Bagare Bertsolari Gazteen Arabako saria

Herria:	Araba
Antolatzailea:	Bagare Euskal tokia, Arabako Bertsozale Elkartea
Mailak:	Bakarra
Kanporaketak:	2005-11-12 Pobes 2005-11-18 Zigoitia 2005-12-01 Gasteiz
Finala:	2005-12-15 Gasteiz
Finalistak:	Jokin Labayen, Ander Lizarralde J., Miren Artetxe, Julio Soto, Oihana Bartra (lehenengo), Enaitz Alustiza.

I. Hernandorena saria

Herria:	Euskal Herrik iparraldea
Mailak:	Bakarra
Kanporaketak:	2005-11-18 Larresoro 2005-11-19 Baigorri
Finala:	2005-12-11 Donibane Lhitzune
Finalistak:	Oihana Bartra (lehenengo), Xumai Murua (bigarren), Beñat Lizaso, Mizel Mateo, Izar Mendiguren, Egoitz Zelaia.

VII. Iurretako Txapelketa

Herria:	Iurreta
Antolatzailea:	Bertso-eskola
Mailak:	Bakarra
Kanporaketak:	2005-04-02
Finalistak:	Peru Magdalena, Markel Onaindia, Juan Mari Areitio (lehenengo), Justo Alberdi, Ander Salaberria, Gorka Lazkano (bigarren), Eneko Abasolo Abarkas”.

XIX. Lizardi saria

Herria:	Zarautz
Antolatzailea:	Udala
Mailak:	Bakarra
Kanporaketak:	2005-08-30 Zarautz 2005-08-31 Zarautz
Finala:	2005-09-02
Finalistak:	Beñat Lizaso (lehenengo), Agin Rezola, Iñigo Izagirre, Unai Muñoz (bigarren), Beñat Gaztelumendi, Iker Zubeldia.

Oiartzungo txapelketa (binaka)

Herria:	Oiartzun
Mailak:	Bakarra
Kanporaketak:	2005-04-30 2005-05-07 2005-05-14
Finala:	2005-05-27
Finalistak:	Amets Arzallus eta Mirari Martiarena (lehenengo), Manu Goiogana eta Jon Martin, Jose Juan Zubieta “Etxabe” eta Arkaitz Oiartzabal.

X. Orixe saria

Herria:	Añorga (Donostia)
Mailak:	Bakarra
Kanporaketak:	2005-02-25 2005-03-04 2005-03-11
Finala:	2005-03-20
Finalistak:	Ekaitz Goikoetxea (lehenengo), Felix Zubia (bigarren), Nahikari Gabilondo, Iñigo Manzisor "Mantxi", Xabier Sukia, Ibai Esoain

XXXIII. Osinalde saria

Herria:	Gabiria
Mailak:	Bakarra
Kanporaketak:	2005-03-12 Argi Berri 2005-04-01 Axari 2005-04-09 Aztiri
Finala:	2005-04-16
Finalistak:	Aitzol Barandiaran, Agin Rezola, Aritz Aranburu (lehenengo), Beñat Lizaso, Unai Muñoa, Iban Urdangarin.

IV. Plazatik gaztetxera saria

Herria:	Gipuzkoa
Antolatzailea:	Mutrikuko bertso eskola
Mailak:	Bakarra
Kanporaketak:	2005-04-15 Ondarrua 2005-04-22 Deba 2005-04-29 Soraluze
Finala:	2005-05-07 Mutriku
Finalistak:	Beñat Ugartexea, Julen Zelaieta, Xabier Astigarraga (lehenengo), Unai Muñoa (biga- rren), Mikel Arrillaga, Agin Rezola.

VII. Txantxangorri saria

Herria:	Erreterria
Antolatzailea:	Ereintza elkatea. Xenpelar Bertso-eskola
Mailak:	Bakarra
Kanporaketak:	2005-10-14
Finala:	2005-10-21
Finalistak:	Jon Ansa (lehenengo), Iker Goñi (bigarren), Aitor Albistur, Arkaitz Oiartzabal, Manex Mujika, Josu Oiartzabal.

I.Urkabustaiz saria

Herria:	Izarra
Antolatzailea:	Lan eta Jolas Kultur elkarte
Mailak:	Bakarra
Finala:	2005-07-22
Finalistak:	Oier Lakuntza, Onintza Enbeita (lehenengo), Egoitz Zelaia, Iñigo Eizagirre, Enaitz Alustiza, Andere Arriolebengoa.

II. Urretxu-Zumarragako txapelketa

Herria:	Urretxu eta Zumarraga
Antolatzailea:	Urretxu eta Zumarragako bertso-eskola
Mailak:	Bakarra
Kanporaketak:	2005-03-05 2005-03-11 2005-03-12
Finala:	2005-03-19
Sailkapena:	1. Torno, gogoan zaitugu 2. Zintzoa, zatarra eta gaiztoa 3. DJ and company
Finalistak:	Torno, gogoan zaitugu: Gorka Erostarbe, Gorka Ganuze, Gorka Ojanguren Zintzoa, zatarra eta gaiztoa: Asier Murua, Iker Soraluze, Asier Zaldia DJ and company: Andoni Jaka, Itziar Pildain, Gorka Azkarate.

VIII. Xalto saria

Herria: Goizueta
Antolatzailea: Nafarroako Bertsozale Elkarte
Mailak: Bakarra
Finala: 2005-12-02
Finalistak: Julio Soto (lehenengo), Erika Lagoma, Oier Lakuntza, Eneko Lazkoz, Joseba Beltza, Migel Mari Elozegi, Mizel Mateo, Iñaki Aleman, Jon Elizetxe.

VII Zumaia txapelketa

Herria: Zumaia
Antolatzailea: Zumaia bertso-eskola
Mailak: Bakarra
Finala: 2005-04-08
Finalistak: Felix Aizpurua, Maddi Gallastegi (bigarren), Unai Gijarro (lehenengo), Josu Manzisidor, Jokin Gijarro, Gorka Iribar, Markel Peñalba.

4. – Bertsopaper Lehiaketak

VII. Balendin Enbeita bertso-paper lehiaketa

Herria:	Getxo
Antolatzailea:	Algortako Bertsolari Eskola
Mailak:	A: 18 urte arte B: 18 urtetik gorkoak
Sarituak:	A: 1. Alaia Martin 2. Oier Aizpurua 3. Itsaso Paia B: 1. Arkaitz Estiballes “2002ko iraila” 2. Oihane Enbeita “Bilotsik” 3. Nikolas Zendoia “Maitia nun zira?”

XX. Basarri saria

Herria:	Zarautz
Antolatzailea:	Zarauzko udala. Euskara zerbitzua
Mailak:	Bakarra
Sarituak:	1. Xabier Etxeberria “Garau zaharrak gogoan” 2. Alaia Martin “Malkozko tsunami ikustezinak”

XXI. Bizkaiko eskolarteko txapelketa: bertso idatziak

Herria:	Bilbo
Antolatzailea:	Bizkaiko Ikastolen elkarte
Mailak:	A: LH 5. maila B: LH 6. maila C: DBH 1. maila D: DBH 2. maila E: DBH 3. maila F: DBH 4. mailatik 18 urtera
Sarituak:	A: 1. Karmen Urionaguena 2. Olatz Niembro / 2. Nerea Ibarzabal B: 1. Imanol Uribe 2. Ibai Zulaika C: 1. Aitor Monasterio 2. Josu Ugarte

- D: 1. Xabier Iturraspe
 2. Unai Arriola
 E: 1. Jone Uria
 2. Miren Amuriza / 2. Ane Bernas
 F: 1. Itxaso Paya
 2. Arrate Illaro / 2. Olatz Ibarluzea

III. Erniarraitz bertso paper lehiaketa

- Herria: Azpeitia
 Mailak: A: 18 urte artekoak
 B: 18 urtetik gorakoak
 Antolatzailea: Erniarraitz Bertsozale Elkartea
 Sarituak: A: 1. Nekane Zinkunegi “Ustez guraso
 nitun biekin”
 2. Silvia Etxaniz “Amona batek bere
 bilobari... 2092an”
 B: 1. Xabier eta Josu Azpillaga “Zapatu gau
 batean”
 2. German Zelaia “Berriro!!!”

XXV. Gipuzkoako eskolarteko bertsolari txapelketa

- Herria: Donostia
 Antolatzailea: Gipuzkoako Ikastolen Elkartea
 Mailak: A: LH 2. zikloa
 B: LH 3. zikloa
 C: DB lehen zikloa: 12-14 urte bitarte
 D: DBH bigarren zikloa eta A DBHO: 14-18
 urte bitarte
 Sarituak: A: Haritz Mujika
 B: Amaia Iturrioz
 C: Mikel Olaizola
 D: Alaia Martin

VII. Ibon Zavala bertso-paper lehiaketa

Herria: Errenteria
Antolatzailea: Lau Haizetara. Xenpelar bertso eskola
Mailak: Bakarra
Sartuak: 1. _____
2. _____
3. Aitzol Pikabea “Bertso eskolako bidaia”

XII. Iparraldeko bertsu paper lehiaketa

Herria: Euskal Herriko Iparraldea
Antolatzailea: Iparraldeko Bertsozale Elkarte
Mailak: A: 4. urtea
B: 5. urtea
Sartuak: A: Ortiz Murua, Elena Casiriain, Lucas Pias,
Maddi Cherquefosse, Mikel Anchordoqui,
Leire Ihidoy.
B: David Rosset, Marilou Lapeyrade, Antón
Dufau, Maialen Elozegi, Ximu Lastiri, Oñan
Olaziregi-Berrouet

II. Iurretako ipuin eta bertso paper lehiaketa

Herria: Iurreta
Antolatzailea: Udala
Mailak: A: LH 5. eta 6. maila
B: BH 1. eta 2. maila
C: BH 3. eta 4. maila
D: Batxillergoa (1. eta 2. mailak)
Sartuak: A: 1. Irati I+txaurraga “Bertsoak”
2. Asier Garmendia “Tsunami”
3. Leire Aiartzaguena “Dendak eta
tabernak”
B: 1. Oihane Garmendia “Hegan egiten ez
zekientxoria”
2. Garazi Andueza “Argazkiak hitz egingo
balu”
3. Bidane Petralanda “Malkorik gabeko
umea”

- C: 1. Iñaki Ugarteburu “Azken bidaia”
 2. Amez Amezua “Mari eta Maju”
 3. Libe Gaztelurrutia “A ze izualdia!”
 D: 1. Eñaut Aiartzaguena “Igande eder hura”
 2. Jose Segade “Bizitzaren jokoa”
 3. Eritz Agirre “Nork esango zizun...”

VIII. Jentilak kopla-paper lehiaketa

- Herria: Igorre
 Antolatzailea: Arratiako bertsozale eskola
 Mailak: A: 14 urte artekoak
 B: 15 urtetik 18 urte bitartekoentzat
 C: 19 urtetik gorakoak
 Sarituak: A: 1. Beñat Mendia “Negua”
 2. Imanol Cañas “Udazkena”
 B: sari berezia: Esti Olibares “Mara mara”
 C.: 1. Moises Enbeita “Ispiluen begire”
 2. Eñaut Intxaurreaga “Gerra koloreak”

VIII. Joanito Dorronsoro bertso-paper lehiaketa

- Herria: Zumaia
 Antolatzailea: Zumaiko bertso-eskola
 Mailak: Bakarra
 Sarituak: 1. Xabier Azkue “Etxebizitza: etxea, bizitza...”
 2. Maddi Gallastegi

XVI. Koldo Mitxelena literatur sariak: betso-paperak

- Herria: Donostia
 Antolatzailea: Donostiako udalaren euskara patronatua
 Mailak¹: B : 8-10 urte
 C: 10-12 urte
 D: 12-14 urte
 E: 14-16 urte
 F: 16-18 urte

(1) Lehiaketa honetako “A mailan” e dago bertso-paperen atalik

Sarituak: B: Imanol Artola
 C: Amaia Azpiroz
 D: Kepa Matxain
 E: _____
 F: Unai Gaztelumendi

XIII. Lazkao Txiki bertso paper lehiaketa

Herria: Ordizia
 Antolatzailea: Argi Berri elkarte
 Mailak: A: 13 urte arte
 B: 14-18 urte
 C: 1984an edo aurretik jaiotakoentzat
 Sarituak: A: 1. Jone Alberdi “Negua ala uda”
 2. Mikel Tapia “Uda ala negua”
 3. Mattin Luku “Uda ala negua?” eta 3. Ane Agirre “Negua ala uda?”
 B: 1. Alaia Martin “Belaun eta bihotz zubelduak”
 2. Oier Aizpurua “Zaharrek berri”
 3. Karmele Mitxelena “Geroaren aiduru”
 C: 1. Uxue Alberdi “Aireportuan”
 2. Aitzol Jauregi “Zentzumener zentzua galtzen dutenean”
 3. Jon Martin “Bisita” eta 3. Nikolas Zendoia
 “Txakurrari ipurdia garbitu”

XVII. Nafarroko eskolarteko bertsolari txapelketa

Herria: Nafarroa
 Antolatzailea: Nafarroako Bertsozale Elkartea
 Mailak: A maila: LH 3. eta 4.
 B maila: LH 5. eta 6.
 C maila: DBH 1. eta 2.
 D maila: DBH 3. eta 4.
 Sarituak: A maila: 1. Antton Astiz
 2. Ainhoa Zabaleta
 3. Sarai Robles

- B maila: 1. Irati Majuelo
 2. Laura Mendibil
 3. Oihan Olaizola
- C maila: 1. Maite Mendibil
 2. Maialen Huizi
 3. Jon Jorajuria
- D maila: 1. Alazne Untxalo
 2. Oihana Luis
 3. Iker Gorosterrazu

III. Neguko bertso-paper lehiaketa

- Herria: Beasain
- Antolatzailea: Arrano Kultur Elkartea / Bertsoaren Beasaingo lagunak
- Mailak: A maila: 2005ean 18 urte baino gutxiago beteko dituztenak
 B maila: 2005ean 18 urte edo gehiago beteko dituztenak
- Sarituak: A maila: 1. Jon Aldasoro
 B maila: 1. Alaitz Sarasola

II. Sabino Arana bertso paperen lehiaketa

- Herria: Bilbo
- Antolatzailea: Sabino Arana Kultur Elkargoa
- Mailak: A: LH 2. zikloa 3. eta 4. mailak
 B: LH 3. zikloa 5. eta 6. mailak
 C: DBH 1. ETA 2.
 D: DBH 3.A ETA 4.A
- Sarituak: A: 1. Mikel Iturrioz
 2. Unai Aldasoro
 3. Ione Bastida
 B: 1. Ainoa Begiristain
 2. Elene Lejarzegi
 3. Amaia Iturrioz
 C: 1. Mikel Olaizola
 2. Unai Arriola
 3. Izaro Zinkunegi

- D: 1. Silvia Etxaniz
 2. Nekane Zinkunegi
 3. Nekane Berekoetxea

XI. San Andres bertso-paper lehiaketa

- Herria: Eibar
 Antolatzailea: ... eta Kitto! Euskara taldea
 Mailak: A: 14 urte arte
 B: 14 urtetik aurrera
 Sarituak: A: 1. Naroa Arriola “San Andres”
 2. Teresa Terroba “San Andresak”
 B: 1. Irati Agirreazaldegi “Itsasoa,
 maitasun soa”
 2. Antxon Aldalur “Mendia eta ni”

XXI.Urretxu eta Zumarragako bertso-paper lehiaketa

- Herria: Urretxu eta Zumarraga
 Antolatzailea: Urretxu eta Zumarragako udalak
 Mailak: A maila: L.H. 1. eta 2. maila
 B maila. DBH 1. eta 2. maila
 Sarituak: A : 1. Elixabete iztueta
 2. Amaia Iturrioz
 B : 1. Joseba Angulo
 2. Mikel Agirrezabal

Villabonako bertso eta ipuin lehiaketa

- Herria: Villabona
 Antolatzailea: Udala
 Mailak: A: LHko 3. eta 4. maila
 B: LHko 5. eta 6. maila
 C: BH
 Sarituak: A: 1. Naiara Larrañaga
 2. Iker Sarasola
 3. Iñigo Otaegi
 B: 1. Irati Olazabal
 2. Kepa Nazabal
 3. Beñat Iraola

- C 1. Julen Urruzola
2. Aritz Garin
3. Ander Altuna

XIV. Xabier Munibe Bertso Paper lehiaketa

Herria:	Azkoitia
Antolatzailea:	Udaberri eta Indarlan guraso elkarte
Mailak:	A maila: DHB lehen zikloa B maila: DHB bigarren zikloa
Sartuak:	A: 1. Unai Iraola Gaia: Pelota 2. Eneritz Garate. Gaia: Azkoitiko Andramaixek 3. Mikel Olaizola. Gaia: Inauteriak B: 1. Silvia Etxaniz. Gaia: Bullinga jasan duen haur baten hitzak 2. Nekane Zinkunegi. Gaia: Nire sexu berdineko pertsonak ditut gustuko eta nire ingurukoek onartzen dute, erabat zoriontsu izateko ordea, ume bat adoptatzea falta zait. 3. Lide Rekondo. Gaia: Txinatar umezurtegi bateko neskatoa naiz

XVI. Zapiarain anaiak bertso-paper lehiaketa

Herria:	Errearteria
Antolatzailea:	Lau Haizetara. Xenpelar bertso eskola
Mailak:	Bakarra
Sartuak:	1. Esteban Martiarena “Mutil gazteen janzkera (kantontzilotsuak)” 2. Nikolas Zendoia “Bigarren gibela”

**BAT-BATEKO
BERTSO HAUTATUAK**

OÑATI (2005-01-05)

*Bertsolariak: A.M. Peñagarikano, S. Colina,
A. Egaña, S. Lizaso, J. Agirre eta A. Arzallus.*

Gai-emailea: Egoitz Aizpuru.

Errege egunaren bezperan urtero antolatzen den bertso jaialdia.
Frontoian izan zen, gaueko hamar eta erdietan.

S. Lizaso-J. Agirre

Gaia: Hirurogei urteko gizon-emakumeak dira. Gizona Lizaso eta emakumea Agirre. Bikotekiderik ez dute aurkitu, baina elkar maite izan dute bizitza guztian. Inoiz ez diote elkarri ezer esan. Gaur iritsi da horretarako txanda.

Neurria: zortziko txikia

Doinua: *Kantatzera nijo*

S. Lizaso: Beti auzokidea
 ia-ia anai
 baina ez gera izan
 hizketarako gai;
 zahartzaroa ez dut
 bakarrik pasa nahi
 zu asko maite zaitut
 ta behar ere bai.

J. Agirre: Nahiko zahartuta gaude
 zerbait eratzeko
 baina bildurra degu
 bakar geratzeko.
 Oaindik garaian gaude
 enamoratzeko;
 nik laguna falta dut
 hankak berotzeko.

S. Lizaso: Zu beti bihotzean
 zu beti buruan
 biok ibili gera
 koldarren moduan.
 Bero eskean zatoz
 garai beranduan
 probatuko al gera
 suaren onduan?

J. Agirre: Beraz suan onduan
 dezu aukeratua
 nahiko beldurturikan
 nago geratua;
 surik gabe ote dago
 ezin eratua?
 Gizarajo hori zaude
 bizarzuritua.

S. Lizaso: Bizarrak zuri baina
 gogoa lehengoa
 ia egiten degun
 pozaren txangoa;
 eta betetze hori
 elkarren gogoa
 lehen pekatua gendun
 orain milagroa.

- J. Agirre: Pekatu zan garaian
 gendun tentsiua
 baina orain dadukagu
 burura iyua.¹
 Gogua ez dakit dezun
 bai intentziua;
 xelebria izango da
 gure funtziua.
- S. Lizaso: Biok egin beharra
 egoeran kargu
 hortarako gogo
 biok baitaukagu;
 nahiz ta hortan oraindik
 aprendiz garan gu
 jardun ta jardun igual
 ikasiko degu.
- J. Agirre: Mejoratu ote leike
 hemendik aurrera?
 Orain hasi behar deu
 lehen ez zan karrera;
 nahiko motelak gaude
 gerritikan behera
 baina goia ondo da ta
 konponduko gera.

*A.M. Peñagarikano-A. Arzallus-
 S. Colina-S. Lizaso*

Gaia: Urkiolako harriari buelta pila ematen ari den pertsona bakarra zarete. Zuek erabaki nola izena duen, zergatik dagoen han, nola hasi den eta nola bukatuko duen.

Neurria: zortziko txikia
 Doinua: *Nere senarrarekin I*

(1) igoa

S. Lizaso: Bizitzak berekin du
makina bat hesi
denok nola ez ginan
gu berdintsu hezi
loturak denentzako
ez baitu merezi
han ezkondu bat dabil
andreai ihesi.

A.M. Peñagarikano: Beti igualtsu nabil
jaunak hau da marka!
Hemen urtero-urtero
baldarka-baldarka;
batzutan irriparrez
bestetan “puta”-ka
alper-alperrik nabil
harriai bueltaka.

S. Colina: Peña bihurtu zaigu
Urkiolan errege
buelta-bueltaka dabil
bilatzea xede;
mareatuko zaigu
kolpez alafede
batzuk mutilzahar dira
ezkonduta ere.

A. Arzallus: Gizonaren ihesi
andre bat zebilen
ez dakit zan Maria
edota zan Belen;
tira hartu beharko det
pixka bat atsedean
mareatuko naiz ta
ezkondu baino lehen.

S. Lizaso: Izena jakitean
hau da ezustea!:
lehen mutilzaharra gendun
gaur gizon gaztea
eta nahi omen luke
loturak haustea;
lehen bera zegon salgai
orain emaztea.

A.M. Peñagarikano: Berdin-berdin da bera
edo emaztia
haundiena izan da
buelbaka hastia
ta gainera limosnaz
betea saskia;
santu ona da baina
oso garestia.

S. Colina: Eman dio limosna
ta Visa txartela
buelbaka ibiltzeko
eroa bezela.
Sinistu ezazue
lagunak horrela
umea ere hola
ekarri zuela.

A. Arzallus: Goizeko beatzitan
etorri naiz hona;
ehun buelta ematea
nunbait ez da ona.
Mareatu're ia
bihurtu aitona
gezurra izango da
San Antoniona.

- S. Lizaso: Zertan kendu santuai
lehen dadukan fama?
Hark betetze omen du
xuxen bere lana
eta hau omen degu
Peñanak esana:
“Azkar kendu zaidazu
berandu emana.”
- A.M. Peñagarikano: Hartu edo ez hartu
elkarren onduan
geroztik zenbat gauza
dauzkadan buruan!
Maiz kantatuko det nik
askoren moduan
akordatzen al zera
zer egin genduan?
- S. Colina: Harrian inguruan
zorabiatuta
hor dabil txoratuta
edo zoratuta.
Andrea ez zaio inporta
zertarako uka?
tarteka Athleticcek
irabazten du-ta.
- A. Arzallus: Dena amets gaizto bat
izan da egitan
ta despertadorea
ari zait erritan.
Lagunekin gerau naiz
herriko ermitan
Urkiolara joateko
goizeko zortzitan.

S. Lizaso-S. Colina

Gaia: Mobila modako artikulua da eta zuek biok bikotea osatzen duzue. Sustrai mutilak urtebetea lau aldiz aldatu du mobila. Sebastian neska-lagunari ideia hori ez zaio asko gustatu.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Txoriak eta txoriburuak*

S. Lizaso: Nere mutilak bete nahi luke
 modakoaren papela;
 buruan zerbait gertatzen zaio
 ezin liteke bestela!
 Urtebetea lau bat alditan
 mobila aldatu duela...
 ni zenbat aldiz aldatu ote nau
 neronek ez dakitela? (bis)

S. Colina: Orain artean ibili gera
 bikote zintzoen pare
 konfidantza ta amodioa
 zen harremanan zutabe;
 baina mobila aldatuz gero
 zu ere alperrik zaude:
 zu aspalditik geratu zinen
 koberturarikan gabe. (bis)

S. Lizaso: Babesa eta kobertura eman
 hori genduen tratua
 ta aurrez hitza ematen duna
 betetzera behartua.
 Zure kasoa zer izan degun
 orain nago ohartua:
 neretzat beti komunikatzen
 eta komunikatua. (bis)

S. Colina: Sarri askotan deitu didazu
eta alper-alperrikan
nahiz ta zurekin izango zendun
hitz goxo ta suharrikan.
Bada garaia uler dezazun
gauz bat bakar-bakarrikan
maitatutzeko ez dagoela
mobilaren beharrikan. (bis)

S. Lizaso: Mogitzen ez dagon harekin jai
hori zeuk'e badakizu
eta mutila jarria nago
orain kezkatu ta izu:
neskatxa danak telefonotik
deika hor ari zaizkizu
eta nigana zatozenez
antenak *fallatzen* dizu. (bis)

S. Colina: Arrazoi duzu zure ondoan
antena joaten zait behera
gure artekoa ulertzen baitut
telefonoan arabera;
konparaketa egingo dizut
komentu zaigun antzera:
mugikor asko eduki arren
nere fijoak zu zera. (bis)

S. Lizaso: Haundi samarra egingo zendun
gauz hori ziurtatzea
gerta liteke tuntuena ere
noizbait espabilatzea;
ez zazu uste fijo papela
nik betirako hartzea;
ez al dakizu modan dagola
konpainia aldatzea? (bis)

S. Colina: Orain artean izandu gera
zu erregin, ni errege
ta maitasunak eduki arren
gugan nahikoa botere
oraingo hontan konpainia aldatzen
hasi nahi zenuke trebe
baina ez daukazu aldatzerikan
asko saiatuta ere. (bis)

S. Lizaso: Uste al dezu engainatzea
zuk horrela hitz eginda?
Gehiago ez zaitut lagun jasaten
nola zabiltzan jakinda.
Erabakia serioa da
ta honezkero berdin da;
barkatu baina gure arteko
hartu-emana eten egin da. (bis)

*Txapelketa Nagusirako Iparraldeko kanporaketa
(Donibane Lohitzune, 2005-01-16)*

Argazkilaria: A. Elozegi

LEIOA (2005-01-08)

*Bertsolariak: S. Colina, A.Mendiluze, On.
Enbeita, O. Perea, M. Lujanbio eta O. Bartra.*

Gai-emailea: Aitzol de Castro.

Algortako Bertsolari Eskolak antolatutako jaialdia. Kultur Etxean izan zen, iluntzeko zortzietan, eta sartzeko euro bat ordaindu behar izan zuten entzuleek.

On. Enbeita

Gaia: Olentzero, Errege Magoak, Papa Noel, San Nikolas... Guztiak gizonezkoak dira. Ez al duzue ezer egin behar emakumeok?

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Eguna pasa nekean eta / Andre txarraren bentajak*

Urtean baten hartuten doguz
opari danak batera
kapritxotxuak helduten jakuz
danoi zapata artera.
Umerik ez dau ta esatea
zilegia ba ete da?
Gurean behintzat ama joaten da
opariak eroatera. (bis)

Olentzero ta Papa Noel be
Erregeak hortxe, hara!
Begira gagoz gizonezkoen
traje berezietara
ta gero amak joaten direla
gehienetan dendetara;
ez al da hori ba gizartean
jazoten danan islada? (bis)

*San Antontxu jaietako bertso saioa
(Mungia, 2005-01-16)*

Argazkilaria: Taket Bertsolaritza Alkartea

OIARTZUN (2005-01-09)

*Bertsolariak: M. Lujanbio, J. Martin,
X. Silveira, J. Maia, S. Colina, I. Elortza,
S. Lizaso eta A. Egaña.*

Gai-emailea: Josu Goikoetxea.

Urtero antolatzen den jaialdia. Etxerat-ek antolatu zuen eta
Elorsoro kiroldegia jendez mukuru egon zen (mila lagun inguru).
Arratsaldeko seietan izan zen.

M. Lujanbio-S. Colina

Gaia: Zuk, Maialen, semea Kanadan daukazu ikasketak egiten. Gaur,
cobro revertido deitu dizu Sustrai semeak. Hizketarako gogo
dauka, baina deia garesti doa.

Neurria: seiko txikia

Doinua: *Bertsuak jarri dizkat*

S. Colina: Kaixo ama zer moduz?
 Ni ondo antzean;
 gauza txarrrik ez dago
 dei honen atzean.
 Zer moduz herrian ta
 zer moduz etxean? (bis)

- M. Lujanbio: Zure aitatzok badu
nahikoa nekea.
Herrian mugimendu
festa ta trotea
baino nahiko ondo gabiltz;
adio maitea. (bis)
- S. Colina: Barkatu baina orain
nago txora-txora
amatxo zu entzunda
nola ez aztora!
Barka amatxo baina
maitia hori nor da? (bis)
- M. Lujanbio: Maitia zu zera ta
isilik eon zaite!
Nahiz aspaldi zabiltzan
etxetik aparte
oraindik maite zaitut
beno hurren arte. (bis)
- S. Colina: Beraz bialdu nahi nauzu
nunbait handik hona;
beste galdera bat dut
ez da gero broma:
zer moduz da aitona?
Zer moduz amona? (bis)
- M. Lujanbio: Amonak edaten du
pattarra gehiegi
ta aitonak urteen
ajea nabari
baino nahiko ondo daude
aio ondo segi. (bis)
- S. Colina: Beraz harremanikan
oaindik ez da galdu.
Beste kontutxo hau're
amatxo azaldu:
ai aurten Errealak
irabazten al du? (bis)

M. Lujanbio: Errealaren galde
futbolan erregu
Reala behera doa
uda eta negu;
ez zaite desperau
ta hitz egingo degu. (bis)

S. Colina: Hizketako gogoaz
gabiltza beti gu
galdera garrantzitsu
bat dut zu testigu:
aurtengo Basetxea
nork irabazi du? (bis)

M. Lujanbio: Ez du inporta eta
zutaz ez naiz fio
lehen izaten zenitun
galdera gutxio
hau da erretolika!
Hor konpon ta adio! (bis)

S. Colina: Bialdu dizkit goraintzik
bialdu dizkit muxuk
deia bukatu nahi dut
ta aitzaki batzuk...
Azken eskea hau da:
dirua behar dut. (bis)

M. Lujanbio: Lasai, espero nuen
galdera astuna;
zuretzako gordeta
baneukan kuttuna
juxtu-juxtu dei hontan
gastatu deguna. (bis)

J. Maia

Gaia: Imajina dezaket nolakoa den bisitarako bidea, baita bisita bera ere. Baina ezin dut imajinatu nolakoa den senide baten itzulera.

Neurria: zortzi puntukoa

Doinua: *Laurogeita hamar urte*

Hilabetea behin noa
horra nere ahalegina;
berrogei ta bost minutu
daukat bisita ziztrina.
Nolatan aprobeixatu
horren denbora pittina?
Zer esan barruko kezka
edo betiko mitina? (bis)
Hor egoten gara lasai
hainbat gauza hitz egin.
Bukatu ta beti zerbait
ahaztuta ta huts egin;
nahiz ta gero itzulerak
eragiten duen mina
askoz mingarriago da
bera itzuli ezina. (bis)

Hendaian egon behar ta
hamaikak ta laurdenean
trena zikin ta betea
egoten da gehienez;
gero ordu luze hoiek
Pariserako bidean
*Austerlitz*a heldu gera
heldu gera azkenean. (bis)
Handik beste autobus bat
poltsa guztiak gainean
tartetxo bat egon eta
buelta da azken finean.
Zerbait raroa dakargu
itzulerako trenean
maitasunak ta amorrak
bat egiten dutenean. (bis)

Lehenago Espainiara
ere joaten ginan zuzen
Andaluzia aldean
badira hainbeste izen;
gorrotoaren jauntxoak
gurekin hain daude gizen
alperrik da distantzia
salatzea oihuz ozen. (bis)
Behin Karmele izena zun
andra batekin joan nintzen
hontaz ta hartaz hizketan
oso gustora genbiltzen;
hura behin ez zen itzuli
ia kontura gaitezen:
neuk'e ez dakit hurrena
berriz itzuliko naizen. (bis)

*Santa Ageda bezpera
(Zumaia, 2005-02-04)*

Argazkilaria: L.Llavori

BERRIZ (2005-01-21)

*Bertsolariak: A. Mendiluze, I. Ibarra,
G. Lazkano eta S. Colina.*

Gai-emailea: Asier Ibaibarriaga.

Luberri ekimenaren barruan Berrizko Udalak antolatutako jaialdia. Bertsozale Elkartearen proiektua da *Luberri*, saioak berreskuratzea eta hainbat plaza ez dituzten bertsolariak plazaratzea helburu duena; Euskadiko Kutxaren laguntzarekin antolatua. Kultur Etxean izan zen, ilunabarreko zortzi eta erdietan.

I. Ibarra-G. Lazkano

Gaia: Urtea hasi berria den arren, jadanik emakumezko bat hil du bere senarrak. Hemendik oso urrun ez da izan: Durangon bertan.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Erreguetan ari nintzela*

I. Ibarra: Emakumeok baltza daukagu
 horretaz seguru nago;
 urtea hasi ta beitu zelan
 ipini daben Durango.
 Etorkina zan baina datu hau
 ez jaku egin arraro
 ta aldatzeko pasa beharko da
 urte bat baino gehiago.

- G. Lazkano: Gertatzen dana kontatu guran
nahiz eta sarritan jardun
ez da ezer be aldatzen hemen
danak bardin dirau egun;
danoi bardina gertatzen jaku
nahiz ta telebistan entzun:
tamalez zeinen hurbil gertatu
ta zein urrun izan dugun.
- I. Ibarra: Legelariak ibilten dira
kontu honetan afanean.
Esan eutsien neskarengandik
egoteko urrunean
baina hurreratu ta hil egin eban
aukera izan ta unean;
hemen legeak betetan dira
baina komeni danean.
- G. Lazkano: Epaille batzuk kontu horretan
antza dute hainbat traba
justiziarik ezin ei dabe
harek inundik atara.
Hainbat joan dira eta beste bat
hortxe joan jaku, hara!
Eta gehiago joango dira
ezer egiten ez bada.
- I. Ibarra: Gai honek jada hartuak ditu
nik ez dakit zenbat gradu
ta lege hauste honek Durangon
oraingoan urten karu.
Nahiz eta esan euskaldun ona
portetan dala ondradu
Euskal Herrian ere ez gagoz
indarkeriatik salbu.

G. Lazkano: Kontu bardina pasatzen dabe
juzgau batetik bestera
eta ez dabe aprobetxatzen
sententziazteko aukera.
Guk beso biak gurutzatuta
ezingo dogu ba gera!
Konpleju danak etxean itxi
ta urten daigun kalera!

I. Ibarra-A. Mendiluze

Gaia: Zuek Gabon zahar gauean elkar ezagutu zenuten, eta bikote lez
hasi zarete. Orain arte dena ondo joan da. Gaur, Aitorrek “Zer
plan?” galdetu dio, eta “Merkealdietara” goaz, erantzun dio
Iratxek.

Neurria: seiko txikia
Doinua: *Bertsuak jarri dizkat*

A. Mendiluze: Gaur ze plan daukagu ba
ta zenbat enkargu?
“Merkealdietara
ba ote goaz gu?”
Berriz galdetzen dizut:
gaur ze plan daukagu? (bis)

I. Ibarra: Merkealdietara
ataraten bitsa...
Nigaz etortea da
zuretzat baldintza;
horrelakoxea da
bikote bizitza. (bis)

- A. Mendiluze: Beraz zuk agindu ta
ni han zukin bertan;
horrela lotu behar
al nauzu benetan?
Bikotea ez al dago
merkealdietan? (bis)
- I. Ibarra: Merkaldi hori izan
bedi gerokoa!
Erropa erostea
da nire jokoa
ta zureak behar dau
nire gustokoa. (bis)
- A. Mendiluze: Ez gera ari oso
modu txukunean;
erropa sartu zaizu
zuri garunean
nik nahiago zaitut ba
ez daukazunean! (bis)
- I. Ibarra: Etxean kenduko dot
halakoren baten;
bitartean jarraitu
dagigun erosten
plazara ezin dozu
edozelan urten! (bis)
- A. Mendiluze: Plazara ezin urten
al zintezke hola?
Inork burla egitean
ez buelta inola!
Pentsa edertasuna
barrutik dagola. (bis)
- I. Ibarra: Barrutik egon leike
guztia benetan;
itxuraz jantzi behar da
baina gaur plazetan
eta mundu guztiak
ez du hori pentsetan. (bis)

A. Mendiluze: Baina ezin gintezke
dendaz denda sartu.
Eskeintza egiten dizut
ta gogoan hartu:
bost prenda uzten dizkizut
ondo aukeratu! (bis)

I. Ibarra: Aukeratu behar dot
hor dago burruka;
gaurkoagatik egon
ez joan oihuka
urte guztian lasai
itxiko zaitut-ta! (bis)

A. Mendiluze: Bueno pakea egin
behar delakoan
merkatal zentru hortara
behar degu joan
ta etorri tabernara
bukatutakoan. (bis)

*Korrika
(Bilbo, 2005-03-20)*

Argazkilaria: Z. Iarritu

DONOSTIA (2005-01-22)

*Bertsolariak: X. Amuriza, A. Egaña,
I. Gurrutxaga, J. Martin, A. Arzallus,
U. Iturriaga, A. Mendiluze,
S. Lizaso eta J.M. Irazu.*

Aurkezlea: Jon Maia.

Bertsozale Elkartek urtero antolatzen duen Bertso Eguna izan zen. Arratsaldean Kursaal hiru bikote eta hirukote bat aritu ziren. Saioak librean egin zituzten.

X. Amuriza-A. Egaña

Egaña 1980ko Errege egunaren biharamuneko *Egin* egunkaria besapean zuela taularatu zen, eta han agertzen ziren berrien gainean jardun zuten saioaren lehenbiziko zatian, Amurizak irabazi zuen lehenbiziko txapelaren gainean, besteak beste. Halako batean, ordea, Amurizak doinuarekin batera gaia ere aldatu egin zuen.

Neurria: Sei puntuko motza

Doinua: *Dozena bat bertso berri*

X. Amuriza: Baldin bada ere labur
ez gaiten izan gaur beldur
beste gai asko ere gaur hemen
izan daike zigur.
Egini egiok agur
ta jarri oraingotik hur;
merezi duen notiziarik
zer ikusten duk gaur? (bis)

A. Egaña: *Egin* utzi eta bapo
erantzun egin beharko
munduko martxa izugarri ta
izua dalako.
Ibarretxe jokoz kanpo
Patxi ta Arnaldo *kapo*;
gaur egunean gaurkoak ez du
balio biharko. (bis)

X. Amuriza: Etorri gara hontara
nonork nazala anpara!
Ai zer nolako builosoia den
gaurko antepara!
Otzanak pizti erara
piztiak otzandu gara...
obisporen bat kondoi saltzaile
bakarrik falta da! (bis)

A. Egaña: Nolako sugedorriya!
Edo askoren kabiya;
orain kondoia al da Xabier
gaurko notiziya?
Fraga jaunak ez jarriya
neretzat ez da larriya;
bere aitag beti ipini balu
hobe gendun iya! (bis)

X. Amuriza: Fragaren alde haizea
 hau duk hau txalo asean!
 Baina ez dezagun ahaztu lagunak
 Gasteizen pasea.
 Kondoitxo muturluzea
 ez dela haren klasea
 hark erabili behar zuena
 baitzen guraizea. (bis)

A. Egaña: Hori're egia kasi
 bastante listoa haiz hi
 baina goraizak erabiltzen'e
 ez zian ikasi!
 Goazen bizar eta guzi
 Fragarengandik ihesi
 horrek ez baitu horrenbesteko
 denboraik merezi. (bis)

X. Amuriza: Fraga genuen lehenago
 Frankozale haundia klaro!
 Zahartu zela ta uste gendun
 "Gizona akabo!"
 baina seguru ez nago
 ez dagon indartsuago;
 denborarikan ez du merezi
 baina hortxe dago. (bis)

A. Egaña: A ze nolako arantza
 frankista zaharren bengantza!
 Oraindik buru gainen zintzilik
 daukagun laratza!
 Ez ote da oso latza?
 Fraga hortxe dago antza;
 ia lehenbailehen ipintzen duen
 "Fraga hemen datza"
 ta jainkoarren ez bedi gehio
 sekula're altxa!

X. Amuriza-A. Egaña

Neurria: berezia

Doinua: *Itsaso hori dago zatarra*

X. Amuriza: Arlauza eder bat kanpo ta barren;
kurutze haundi bat gainean hurren.
Hemen gaituk gu iraganari
astindua ematearren. (bis)
Denbora hartan pozarren
henbilen hor txit nabarmen
baina zentra hadi arren!
Ahaztua al daukak aurtengo urteko
abendua zer dakarren?
Bat eta bi ta hirugarrena
izango al da laugarren? (bis)

A. Egaña: Nik goxo-goxo zaitut igurtzi
ta zuk kolpera lepotik eutsi!
Txapelketaren itzala al da
gaurko saioan nagusi? (bis)
Nahiz ta zuk gaur ez sinetsi
badet nahikoa lizentzi
beharko det txapeletsi;
zuk zeuk lortua lortu nahi det nik
eta ez da horren gutxi:
markarik ez det jarri nahi baina
arrastoa nahi det utzi. (bis)

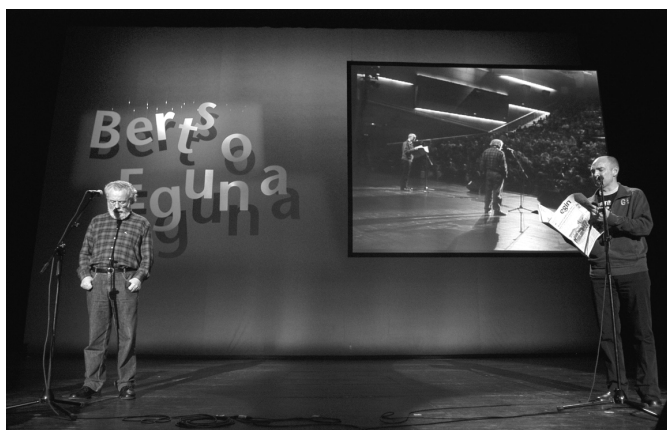
X. Amuriza: Hire txapelen abiadura!:
batetik bira, bitik hirura;
laugarrena ere aurtan eraman
nahi omen huke burura. (bis)
Ez diat min eman gura
baina ez badik ardura
konparazio modura
inoiz Francoren sasoia etorri
ohi zaidak pentsamendura
noiz demonio bukatuko den
Egañaren diktadura! (bis)

A. Egaña: Ni ez naiz Franco, ez naiz armada
errima ez da fusil ilara;
laugarrenikan ez da joango
hiru txapelen pilara (bis)
ez bainaiz iristen jada
lehenago nuen mailara;
gehienez ere islada.
Aitorrek frente hitza bota du
ta frente kopeta bada
Aitor ez dabil hain gaizki baina
geu ere osatzen gara. (bis)

X. Amuriza: Nahiz ta lau urte helduko zala
ondorioa da printzipala
eta Egaña otzan dabil gaur
nahiz ta baduen itzala. (bis)
Gazteak badabiltzala
eta lekuko Kursaala.
Donostik entzun dezala:
bertsolaritzan gerta liteke
politikan ez bezala:
igual zure kontra lortuko
dugu frente nazionala. (bis)

A. Egaña: Aspaldi hartu zuk atsedena;
erretiratu, hori al da dena?
Oraindik ere Xabier dezu
Chanquetek zuen kemena. (bis)
Sei hilabete barrena
preparatu litekeena!
Apunta zaite hurrena;
gauzak aldrebes irtenda ere
izango zera zaharrena;
nik laugarrenik ez det desio
jantzi zeuk hirugarrena! (bis)

X. Amuriza: Egitekoa nik egin nuan
 zertako nahi dut ezer buruan?
 Gaur gaurkoa da hirugarrena
 irabazia zenduan. (bis)
 Laugarrena abenduan
 dago denon akorduan
 ez jarri hortaz minduan.
 Irabaztea bada egin zak
 beti ohi dukan graduan
 ta galtzekotan ere galdu zak
 ez dudatzeko moduan! (bis)

Bertso Eguna 2005
(Donostia, 2005-01-22)

Argazkilaria: A. Elozegi

DONOSTIA (2005-01-22)

*Bertsolariak: E. Lekue, M. Artetxe, S. Colina,
J. Agirre , X. Paya, J. Maia, A.M. Peñagarikano,
J.J. Eizmendi “Loidisaletxe” eta J. Soroazabal.*

Gai-emailea: Josu Goikoetxea.

Bertso Eguneako afaria Zubietako Araeta sagardotegian izan zen. Jantokia erabat bete zen, eta hainbat bertsozalek kanpoan geratu behar izan zuten. Esperimentu moduko bat ere egin zuten Xabi Payak eta Anjel Mari Peñagarikanok. Xabik pianoa jo eta bertsotan bat-batean egin zuen aldi berean. Ikusgarria izan zen.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Kantore berri xarmant batzuek*

J. Soroazabal: Entzun dezute Amurizaren
 historiaren nibela
 hoita bost urte txapeldun dala
 garbi geldituz horrela.
 Bakarren batzui ahaztu egin zaie
 beste batzuk bazirela;
 garaitsu hartan jantzi zun honek
 Gabiriako txapela. (bis)

- Loidisaletxe: Egia da bai ez nuke nahi nik
horretan inor engaina
gainera ez det ezkutatzeko
han egindako azaina.
Amurizaren txapelan alden
gradu txikia zun baina
neretzat harek balio zuen
Amurizarenak aina. (bis)
- J. Soroazabal: Gazte denboran izaten da bai
oroitzapen gozo pranko
zure aurpegian izango ziren
hainbat irri eta malko.
Kategoria txikia zan bai
hori aitortu beharko
txapelik ere ez zuen izan
dirurik ez zego-lako. (bis)
- Loidisaletxe: Baina merituik ezingo zaio
horri kendu gaur hala're
beste gauzataz pentsatzen ez naiz
sekula egon batere;
jarri ditzagun bi garaipenak
ahal balitza parez pare
Baldan Xabier onena zan ta
baita Gabirin ni ere. (bis)
- J. Soroazabal: Ta ahal zuena egingo zuen
honek hara juatian
juerga ederra gero ondoren
egunaren aitzakian.
Biek daukate eginkizuna
ta utz ditzagun pakian:
ipotxak beti behar ditugu
munstroak dauden tokian. (bis)

Loidisaletxe: Gauzak horrela izaten dira
ta hori ez da arraro
horretan danok murgil gaitezen
ahal baldin bada zeharo.
Jende xeherik ez dan tokian
gainontzekoak akabo!
Txikirik inun ez baldin bado
haundik izateik ez dago. (bis)

J. Soroazabal: Ta denei esker bertsolaritzak
dauka daukan arrakasta;
segi dezagun kantari gogor
batzuk esan arren basta!
Gainera azaldu behar ditugu
gure indarra eta kasta:
segi kantari segi bertsotan
bide onean goaz ta! (bis)

Loidisaletxe: Jendea hemen ezingo degu
luzaroan goakaitu
gainontzekoan jende gehiagok
ere kanta behar baitu.
Honenbestean gure saioa
beharko degu amaitu
baina euts dezaiogun bertsoari
horrela biltzen bagaitu. (bis)

M. Artetxe-E. Lekue

Gaia: Atzeko kartel honek zeresan handia eman du. Kartela oso arra
zela, saioan ere bederatzi bertsolari gizonezko... Zuek
elkarteko bi langile zarete. Bertso Eguna prestatzen ari zarete,
eta zuk, Etxahun, atzeko kartel hori aurkeztu duzu. Miren ez
dago konforme.²

(2) Bertso Eguna iragartzen zuen karteletako irudia gizonezko baten gorputz biluzia zen.
Aurpegirik gabea baina gizonezko baten irudia.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Santa Barbara zure bizitza I*

E. Lekue: Aurkeztua dut kartel eder hau
sinplea bezain txukuna
ta orain espero beste langile
danen baiezko erantzuna;
ez egiozu honi aurkitu
Miren bigarren zentzuna
honek ederto adierazten du
bertsoan biluztasuna. (bis)

M. Artetxe: Kartel ederra aurkeztu duzu
zuzen eta eraginkor
biluztasunen harmoniaren
sinbolo tinko ta jator
ta saioaren sinbolo gisa
gizon bat ageri da hor;
bai, bai, librean izatekotan
gizona behar derrigor. (bis)

E. Lekue: Kartel txukun bat aurkeztu eta
hara hemen tira-bira;
sinplea da ta ez zaitez jarri
hain urrutira begira;
jendean oso gustokoa da
hori argi dago tira...
Argi dago bai gaurko saiora
neska piloa etorri da. (bis)

M. Artetxe: *Full monty*aren esperantzetan
etorri dira herabe
baina engaño bat iruditzen zait
ez al gabiltz nahiko grabe?
Gizon oso bat arren ta arren
biluztasunaren jabe;
bertsoa ez al da nahiko gogorra
potrorik azaldu gabe? (bis)

- E. Lekue: Potroen ikuspegi zabala
euki behar da bizitzan
eta ez dakit zu estuegi
hartzen ez ote zabiltzan.
Bertsolariak jarri nahi nitun
horixe dagoen gisan ;
hori zen nire proposamena
baina ez dute nahi izan. (bis)
- M. Artetxe: Egia esan ez dira izan
aurten proposamen anitz
tipo hau biluzik ta neska danak
baba eta ahoko bits
baina okerre hara haxe da
ta zinez egiten dut hitz
keja gehiago geneukakeela
emakumea izan balitz. (bis)
- E. Lekue: Nik egin dudan proposamenan
kontra agertu zara zu
neurri batean arrazoi duzu
ta egingo dizut kasu
baina halere duda batekin
hemen itxi nauzu aizu:
hainbeste keja, hainbeste keja
zuk zer proposatzen duzu? (bis)
- M. Artetxe: Zer proposatu, zer proposatu
hara haxe da galdera!
Eta zuretzat erantzuntxo bat
zailegia edo ote da?
Proposamena hara zuzenki
ez gaiten joan gainbehera:
emakume bat, gizonezko bat
kartel berean batera. (bis)

- E. Lekue: Bada zuzena iruditzen zait
jarri duzun aitzakia
proposamena ere egin duzu
goitik behera egokia
eta onartu beharko danez
zuk esandako guztia
biluz daitezen hementxe eta
egin daigun argazkia. (bis)
- M. Artetxe: Argazki ederra aterako da
bai gu guztiok batzean;
egin dezagun hementxe bertan
edo hango baratzean;
egin dezagun propaganda bat
edo marketin antzean;
bueno hori bai argazkirako
ni Sebastianen atzean. (bis)
- E. Lekue: Argazki horrek sortu behar du
sekulako zalaparta!
Beharko dira hiru-lau Kursaal
eta jendea botata
baina gehiegi luzatzen gabiz
hemen Miren gure lata
azken batean Bertso Egunean
kartela gitxiena da-ta. (bis)
- M. Artetxe: Kartela gora kartela behera
buelbaka alperrik geunden
proposamenak atera dira
guztion artean hemen.
Hurrengo urteko horri begira
pentsa dezagun bederen
proposamenak onartzen dira
bertsozale.com-en. (bis)

BILBO (2005-01-28)

*Bertsolariak: E. Lekue,
I. Elortza eta U. Iturriaga.*

Gai-emailea: Joxemi Larrabeiti.

Kafe Antzokian urtero egiten diren afarietako bat. Hirurogei afaltiar inguru. Sarrera 15 euro eta afari ona. Saioa, berriz, luzea, bi ordu eta erditik gorakoa. Lehenengo zatia librean egin zuten, eta bigarrena gaiak emanda. Saio polita atera zen, oro har.

U. Iturriaga-I. Elortza

Gaia: Unaik beti kondoiarekin egiten du, eta Igorrek beti kondoirik gabe.

Neurria: seiko txikia

Doinua: *Bertsuak jarri dizkat*

U. Iturriaga: Ni ez naz sekula izan
 horretako kapaz;
 zeu be enterau zaite
 behingoz kontuakaz
 zenbat ume jaio dan
 betaurrekoekaz. (bis)

- I. Elortza: Parean jarri ezker
 nik tiroa danba!
 Ta ez dot erabiltzen
 egia esanda
 asko egin ezker
 karu urtetan da. (bis)
- U. Iturriaga: Hori da erantzuna
 belarriak bete...
 antza egiten dozu
 sarri eta fuerte
 zuretzat asko zer dan
 jakin gura neuke. (bis)
- I. Elortza: Askotan eta ondo
 sartzen dot nik sarda
 eta beti aurrera
 behin hartuta karga
 baina batzutan *marcha*
atras jo behar da. (bis)
- U. Iturriaga: Kondoia dago baina
 laguna gaur modan;
 kaputxa hobia da
 sartzekotan koban:
 klandestinitatea
 sentitzen da holan. (bis)
- I. Elortza: Klandestinidatea
 egiaz lortzeko
 izan zaitez kapaza
 danak aitortzeko:
 zuk erabiltzen dozu
 kanpaia jotzeko. (bis)
- U. Iturriaga: Ba ez zabiz ez oker
 ai adiskidea
 nahiz ta beste bat izan
 sarritan idea
 askotan hobetzen da
 sonoridatea. (bis)

I. Elortza: Ta ez da transmititzen
inora odola
ikasita daukazu
prebentzio eskola;
zorionak laguna
hori bai kontrola! (bis)

U. Iturriaga: Zu libre-libre zabiz
gaur maitasunean;
damutu behar jatzu
zeure egunean
txanpinoian moduan
jartzen jatzunean! (bis)

I. Elortza: Horretan sortu leike
lagunaz disputa
baina neu be neurriak
banago hartuta
norekin eiten dodan
ondo hautatuta. (bis)

U. Iturriaga: Ai kottaua! dinozu
beste hainbestek lez
txanpinoia ez da ona
ulertu eixu berez:
txapelak balio dau
baina kirtenak ez. (bis)

I. Elortza: Zuk barriz badaukazu
behar dan sasoia:
kanpaia kondoiagaz
prebentzioan goia
ta halantxik dago ondo
zure txanpinoia. (bis)

U. Iturriaga: Hau da gure gizona
 hau beti potente
 bape babestu barik
 eta beti tente;
 zuk segidu zeurean
 animo Torrente! (bis)

I. Elortza: Torrentek erakutsi
 eustan hainbat truko
 eta kondoia ez dau
 menpean hartuko
 ta eskuak garbitu
 ikutu orduko. (bis)

*Berto Eguna 2005
(Zubieta, 2005-01-22)*

Argazkilaria: A. Elozegi

ZEANURI (2005-01-29)

*Bertsolariak: I. Elortza, J. Olibares, U. Iturriaga,
M. Lujanbio, A. Egaña eta J. Maia.*

Gai-emailea: Eñaut Intxaurrea.

Urtero antolatzen den jaialdia da. Bertso Eskolak eta Udalak antolatzen dute. Frontoian izan zen, arratsaldeko zazpitan.

J. Maia-I. Elortza

Gaia: Zuek biok bi agure zarete, duela hirurogei urte Poloniako kontzentrazio esparruetan egondako bi biktima. Atzo, lehenengoz, hara itzuli zarete. Hango bizipenak nolakoak dira?

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Beti penetan beti penetan*

J. Maia: Begira zazu gure aurrera
 dena zahar eta heze;
 zulo horretan pasa genitun
 hainbat hilabete luze;
 hirurogei bat urte joan dira
 ta barruak ezin ase...
 sentsazioak berpiztu zaizkit
 atzo balitz bezelaxe.

- I. Elortza: Urteak joan dira ordutik
ta badauka bere fama
gogoratzeko ospakizunez
heldu dira guregana
baina hau dana ikusita nik
gustokoa ez dot dana:
ikuskizuna bihurtu dabe
desastre bat izan zana.
- J. Maia: Heriotzaren menpean ginen
egunetik egunera
ezin jakinik helduko ginen
inoiz hurrengo goizera;
orain bizirik gaudela baina
lagun nere arabera
salbatu ginen gutxiak ere
hilik bizi izan gera.
- I. Elortza: Gu umilatzen ta orden emoten
ebizen hemen hiru-lau
lehenengo egin eixue hori
ta gero barriz egin hau;
diru mordoa sortu genduen
duintasuna galdu arau
ta diru horrek oindino esku
bardinetan segitzen dau.
- J. Maia: Barrakoitatik usaintzen gendun
kamara hoietako gasa
jendea nola eraman zuten
oroitzen ez da erraza.
Denbora joan da ta gaur hor dira
Guantanamo eta Gaza;
mundua ez da lekzio hura
barneratzeko kapaza.

I. Elortza: Arrazoi dozu lehengo lekuan
jarraitzen dabe problemak
aldata arren norbanakoak
eta lekuen izenak;
gainera huts bat lez dau barruan
bizirik iraun dabenak
hementxe dagoz lurperatuta
gure urterik onenak.

J. Maia: Uste genuen ez ginala gu
hori behin pasatzeko gai
txoko hauetan berriz datozkit
hainbat beldur eta usai;
etorri behar gendula baina
ene laguna ai, ai, ai
goazen hemendik inpernu hori
ez det berriz ikusi nahi!

I. Elortza: Inpernu horrek markatu eta
hementxe gagoz gu biok
ta errudun asko be inguruan
ta hori gorrotoz dinot;
kamaran sartu gasari emon
eta hilko neukez danok
ez neuke holan pentsatu gura
baina holan pentsatzen dot.

MUTILOA (2005-02-04)

*Bertsolariak: S. Lizaso-A. Egaña-
A.M. Peñagarikano-I. Murua*

Gai-emailea: Joxerra Garzia.

Lierniko Mujika jatetxean, urteroko ohiturari jarraituz ehun lagun inguru bildu ziren. Bertako nagusia hil berria zen, baina hala ere antolatzea erabaki zuten. Hiru orduko saioa egin zuten.

Egaña-I. Murua

Gaia: Biak elkarren osagarri zarete. Murua itsua da eta Egaña gorra.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Hirurogeita beatzi urte*

A. Egaña: Kale erdian hamaika aldiz
 aritzen gera parreka;
 kontatzen diot hau eta hura
 bistako gauzen herrenka
 baina itsuak ere badauka
 badauka bere arreta:
 maiz esaten dit “Aparta hortik
 autobusa dator eta!”.

I. Murua: Halaxe da bai aritzen naiz ni
honi gauzak eramaten
nere begiak berak ditula
nork ez dio antzematen?
Autobusana halaxe izan zan
gertatu zan bai behin baten;
nik esan nion ta apartau ein zan
nahiz bat'e ez dun entzuten.

A. Egaña: Biok gerade Realzaleak
beraz bi astetik bira
buelta koxkor bat egiten degu
Anoetako zelaira;
nik sarri diot "Mugi Rekarte
koño Kovacevic tira!"
Ta itsuak dio "Ez dira hasi
himnoa jotzen ai dira".

I. Murua: Bururatu're zeini ta guri
Anoetara joatea!
Zail izaten da honek nahi duna
ta alperrik da esatea.
Realekoek ezin zulatu
kontrarioen atea;
hori ikusteko kasi hobe da
gutziz itsu izatea!

A. Egaña: Gorra den batek egi osoa
bereganatzen du nekez;
nere emazteak ni jipoitzeko
sarri hainbeste interes:
esate omen du nerekin zail da
butaneroakin errez;
neure aurrean kontatze omen du
irriparrez irriparrez.

I. Murua: Ez da egia baina Anoetan
dago gure atsegina:
hango buila ta garraisi haiek
nigan dute eragina
ta honi berriz han ikusiak
eraiten dio mina;
aizu senarra hobe zenduke
arbitroa zeu bazina!

GASTEIZ (2005-02-11)

*Bertsolariak: X. Silveira, As. Otamendi,
M. Lujanbio, I. Elortza,
A. Egaña eta A. Arzallus.*

Gai-emailea: Naroa Sasieta.

Aldabe gizarte etxean izan zen gaueko hamar eta erdietan.
Gauekoak elkarteak eta Arabako Bertsozale Elkarteak antolatutako
jaialdia izan zen. Areto txukuna eta leku egokia bertsotarako.

M. Lujanbio

Gaia: Sustrai Colinaren zutabe batek horrela zioen: “Asko dira gezurra diruditen egiak; komediak diruditen komeriak”.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Ludi bizitza abesti gozoz*

Bertsotan ezin esan liteke
hitz lauz esaten den gisa
baina kontzeptu hoién artean
dago mundu honen gilitza:
zer da egia? Zer da gezurra?
Bietan zeinek du hitza?
Bi lagun hoiek urte guzian
inauteritan dabilta.³

(3) Bertso hauek kantatu zirenean inauteri garaia igaro berri zegoen.

Baten bat behintzat izan da gure
sinesmenaren lapurra;
orain bakarrik irentsi leike
ikusiaren apurra
dena baitago ia ustelduta
gure burmuinaren lurra;
ia ezer ez da erabat egi
eta erabat gezurra.

Eta jarririk zure bigarren
esaldiari begira
komeriak ta komediak du
hitz-joku baten diztira
baina hortatik gutxi daukagu
nahiz ta gehiago desira
hemen komedi ta komeriak
trajikoegiak dira.

X. Silveira-A. Egaña

Gaia: Don Quijote eta Sancho Panza dira bi hauek. Gasteizera iritsi
dira. Haize erroten ordezt, zaldunak ikusten zituen besoak
luzatuta, eta pentsa beraz. Gasteizen zer ikus dezaket.
Eskerrak Andonik, Xabier duen ondoan, argibideak emateko.

Neurria: lau txikia

Doinua: *Orbelak airez aire*

A. Egaña:	Ahaten iturri aldean a ze eraikina! (bis) Piramide berri bat Alonsok egina. (bis)
X. Silveira:	Baina ohartu zaitez

hiria da hiri
eta izan bedi;
goizeko ardoaren
efektua da hori. (bis)

A. Egaña: Hiri hau ulertzea
ze atarramendu! (bis)
Bunker hori zer degu?
Boulevard jartzen du. (bis)

X. Silveira: Ba hori da leku bat
egina presaka (bis)
denak ezkutatzeko
gu gatozela-ta. (bis)

A. Egaña: Beste gauza bat bitxi
egin zait hain zuzen (bis)
zenbaitek kristiano
ez baita mintzatzen. (bis)

X. Silveira: Ba ez batzuk kristiano
ez dakite tira (bis)
Afrikatikan edo
etorri omen dira. (bis)

A. Egaña: Ta rosazko andre hau
eder ta xumea (bis)
Sancho ez al da hori
nere *dultzinea*? (bis)

X. Silveira: Koño nahi duzunean
nahiko argia zara (bis)
bai, bai, *dultzinea* da
baina nerea da. (bis)

A. Egaña: Mairuak kanpora ta
Jainkoa testigu (bis)
zuk beharko dituzu
dultzineak hiru. (bis)

X. Silveira: Arrazoia duzu zuk

egia da hori (bis)
lasai utziko dizut
laugarrena zuri. (bis)

A. Egaña: Eta jende artean
 begiratzuz hara (bis)
 gure lagunak diren
 vizcainorik ba al da? (bis)

X. Silveira: Gauzak hola ikusita
 zertan zabiltz koño? (bis)
 Hauek ez dira ezer
 arto errotak baino. (bis)

A. Egaña: Alperrikan ai gera
 ele ta kalaka (bis)
 goazen zure astoa
 lehertu egin da-ta! (bis)

X. Silveira: Bai, bai, nik joateko're
 nahiko gogo daukat (bis)
 baina erosi moro horri
 rocinante pixkat. (bis)

*Luberriko ekitaldia
(Lekeitio, 2005-02-19)*

Argazkilaria: X. Sukia

LEGAZPI (2005-02-18)

*Bertsolariak: U. Iturriaga,
M. Lujanbio eta X. Amuriza.*

Gai-emailea: Nerea Elustondo.

Bertso Olariak izeneko bertso eskolak urtero antolatzen duen bertso afaria izan zen. Lau-Bide jatetxea entzulez mukuru, eta oso giro ona. Saio luzea eta emankorra izan zen. Ia gehiena librean egin zuten, baina tartean gai batzuk ere izan zituzten.

M. Lujanbio-U. Iturriaga-X. Amuriza

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Kantore berri xarmant batzuek*

M. Lujanbio-U. Iturriaga-X. Amuriza

X. Amuriza: Gora ta behera dabilta hemen
 ADNa ta odola⁴
 ta Maialenen deskribapena
 ezin dut ahaztu inola
 bizar urdina, azal lakarra
 esan dezu hola-hola...
 bakarrik falta zan esatea
 disekaturik nagola. (bis)

(4)Xabier Amuriza zer-nolakoa den, zer itxura duen, zahartzen ari ote den... Kontu horiek izan zituzten aurreko bertsoetan bi gazteek hizpide.

- M. Lujanbio: Disekatua ta sekatua
bi hitz diferente tira;
deskribapena egin nahi nuen
eta fidela guztira;
txuleta jaten ari baitzan ta
ni nengon berai begira;
gero joan da komunera ta
gaztetuta itzuli da. (bis)
- U. Iturriaga: Lehor samarra marraztu duzu
bere gorputz, bere buru
egia esan apurtzeaz den
makinatxo bat puntu du;
onartzen degu momia zaren
ez gaude oso seguru;
jakin dezazun gure artean
Tutankamon deitzen dugu. (bis)
- X. Amuriza: Hauek entzunda kantatu behar
hola aurpegi ta alaiz;
hauek entzunda gehiago ere
entzun beharra daukat maiz.
Deskuidatu naiz komunerraino
baita atera ere garaiz
gazteturikan ez dakit baina
saltoka bai etorri naiz.⁵ (bis)
- M. Lujanbio: Ez gendun uste aitortza intimo
hori egiterik bertan
komonera joan eta itzuli
zarela salto batetan;
ta Tutankamon hortxe hor dabil
komunan sartu-irtenetan;
bukatzerako bilduko degu
komoneko papeletan. (bis)

(5) Jantokian hotz egiten zuen, eta komunean zer esanik ez.

- U. Iturriaga: Hori da gero oinez sartzea
 eta saltoka atera!
 Aizu Xabier sartu zara ta
 leku espezial batera; (bis)
 Nasan izaten dituzte holako
 makinatxo bat aukera
 teknikoki horri esaten zaio
 deskonpresio ganbera. (bis)
- X. Amuriza: Orain teknikan ere sartuak
 ta ni ez izan hortan gai
 deskonpresio horri irizten
 diot zerbait alaia, ai!
 Eta Maialen erdian eta
 albotik zirika Unai;
 ia guztiok izoztu gera
 ni ere bai, zu ere bai. (bis)
- M. Lujanbio: Hemen jertsea degu jantzita
 hotz dago ta ez alperrik
 baina horrera bisita iteko
 inork ba al du indarrik?
 Pentsa andreak hortan'e gaude
 hor'e zapaldu samarrik
 grazikan zuek ez zeneukaten
 galtzik erantzi beharrik! (bis)
- U. Iturriaga: Ez baina ez pentsa gurea ere
 Maialen bada letxea:
 zaila izaten da gure puxikai
 sarri askotan heltzea;
 barrura joanda horko dardara
 zer datorren pentsatzea
 adar artean bila ibilita
 enborra ezin aurkitzea. (bis)

- X. Amuriza: Unaik badaki horren berria
 bizardunakin batera
 eta bestela joan zaitezte
 probatxo bat egitera
 gu gizonena aizu Maialen
 okerrago ez ote da?
 Galtzik erantzi beharrik ez nun
 baina ezin nuen atera. (bis)
- M. Lujanbio: Ezin atera, ezin erantzi
 ta ezin jantzian moda
 kontu horrekin badaramagu
 hemen dexente denbora
 ta hori baino gai komunagoik
 ezin liteke egon ba!
 Baina aspertzen zeratenian
 bota ezazue bonba. (bis)
- U. Iturriaga: Baina horrela da a ze problemak
 sartu ta ateratzeko!
 Nahiz ta bigarren urtea izan
 eta sentitu etxeko
 Xabier ia ordua heldu da
 gai lizuna aldatzeko
 ez delako oso gai egokia
 ahoan erabiltzeko. (bis)

LEKEITIO (2005-02-19)

*Bertsolariak: U. Iturriaga, A.Sarriegi,
E. Lekue eta O. Bartra.*

Gai-emailea: Zuriñe Iarritu.

Luberri ekimenaren barruan Udal Kultur Erakundeak antolatutako saioa. Kultur etxeko Azkue aretoan izan zen, arratsaldeko zazpitan.

E. Lekue

Gaia: Bihar beteko dira bi urte Egunkaria itxi zutenetik.

Neurria: berezia

Doinua: *Uso xuria errazu*

Del Olmo epailean erruz
hain agertu zan harroputz! (bis)
Orain urte bi itxi euskuen
ta harrezkero gabiz kontuz;
ago bat itxi euskuen baina
guk ago ugari daukoguz. (bis)

Tristea izan zan benetan
guztia sasoi haretan. (bis)
Baina *Berria* egin genduan
euskaldunok bueltan-bueltan;
erantzuteko gaitasun hori
behar da arlo guztietan. (bis)

Zabaldu genduan barriz
ta harrezkero danok irriz. (bis)
Baina adi egon *beleak* beti
gure kontra artez dabiz;
horretan ere ekin behar jako
egunero irakurriz. (bis)

*Bertsozale Elkartearen Batzar Nagusia
(Zumaia, 2005-02-19)*

Argazkilaria: A. Elozegi

ELGETA (2005-02-25)

*Bertsolariak: U. Agirre, S. Lizaso,
I. Murua eta E. Arozena.*

Gai-emailea: Unai Elizasu.

Luberri ekimenaren barruan antolatutako bertso jaialdia.
Espaloia kafe-antzokian izan zen, gaueko hamar eta erdietan hasita.

S. Lizaso-E. Arozena

Gaia: Lizaso aita eta Arozena alaba. Lizaso alkatea da. Azken urteotan herrian etxeak egin eta egin ari dira. Estitxu zerrenda guztietan apuntatu da, baina ez zaio bat bera ere tokatu.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Kantore berri xarmant batzuek*

E. Arozena: Nere izena beti eman dut
 bateko eta besteko;
 adina badut gurasoaren
 etxetikan joateko.
 Seguru aita aritzen dela
 tranpetan denen antzeko
 baina ziur berak egiten dula
 niri ez egokitzeke. (bis)

S. Lizaso: Hara alaba zozketarekin
al dezu buruhaustea?
Hori zortean esku dagola
nahi dut adieraztea;
zure morroi ta neskame gara
ni ta nire emaztea;
lehen etxe baten agintzen dezu
zertako dezu bestea? (bis)

E. Arozena: Ez da errexa aitan ahotik
holakoak aditzea
bere ondoan pasatua dut
elkar bizitza luzea
ta mahai gainean jarritakoa
baldin bada agintzea
zuk herri osoan agintzen duzu
zertako duzu etxea? (bis)

S. Lizaso: Udaletxeko langilea naiz
ene alaba maitea
baina hala ere ez dut posible
zorteari eragitea
ta nere esku ez dago ezer
komeni da jakitea:
ni neuk ere poz hartuko nuke
etxetik aldegitia. (bis)

E. Arozena: Zure hitzetan nabaritzen da
gazteekiko inbidia.
Badakit ziur ni joatea
ez litzakeela oparia
poztu egingo zinatekeela
nolako aho haundia!
Negar egingo zenuke eta
ez zen lehenengo aldia. (bis)

S. Lizaso: Barkatu baina orain ez nago
 garai bateko trantzean;
 sentibera ta malko haundiak
 utziak dauzkat atzean.
 Ahal baldin bada tranpa pixka bat
 eginez udaletxean
 etxe berrira ni neu joango naiz
 ta zeu gelditu etxean. (bis)

U. Agirre-I. Murua

Gaia: Elgetara pakistandar asko etorri dira, eta Murua da horietako
 bat. Unairen arropa dendara joan da euskaldundu egin nahi
 duela eta horretarako jantzietatik hasi nahi duela esanez.

Neurria: zortziko txikia
Doinua: *Kantatzera nijoa*

U. Agirre: Zuk nahi dezu erosi
 ta nik irabazi
 biak konpon gintezke
 gu primeran kasi;
 zaila ez dago eta
 badakit non hasi:
 manta zahar hori kendu
 ezazu lehenbizi! (bis)

I. Murua: Horixe egin nahi dut
 hori dut ardura
 atorra jantzi eta
 txapela burura.
 Euskeraz deus ez dakit
 gehiagon modura
 gutxinez hartu nahi dut
 euskaldun itxura. (bis)

U. Agirre: Hori batzuetan da
 hemen nobedade
 ni asko poztutzen naiz
 ta biontzat hobe;
 baina zure itxura
 bailegoke grabe
 txapelikan ez jantzi
 zimak moztu gabe. (bis)

I. Murua: Laister naiz barberian
 zima dariola
 zapela jaztea nahi
 asko zait ajola;
 ezin nezake Elgetan
 jarraitu inola
 kalen markatzen naute
 jende denek hola.⁶ (bis)

U. Agirre: Ezin ibil zintezke
 zu lotsa karraio.
 Nahiz eta hemendikan
 zu urruti jaio
 entrenatzen egingo
 ditugu bi saio:
 hola egiten dunari
 hola egiten zaio.⁷ (bis)

I. Murua: Aizu ikasle ona naiz
 ikasten det di-dan
 baina jende gaiztoa
 badabilkit jiran;
 batek hola egin zidan
 nik hola segidan
 ta berak berehala
 hola egin zidan.⁷ (bis)

(6) Hatz erakuslea entzuleei begira jarri zuen, norbait seinalatzeko erabiltzen den moduan.

(7) Erdiko hatza gora jaso zuen. Norbait gutxietsi edo iraintzeko erabiltzen da.

(8) Hatz lodia behera begira jarri zuen, “kanpora!” edo “ez du balio!” esanez bezala.

IRUN (2005-02-26)

*Bertsolariak: S. Lizaso, A. Egaña,
A.M. Peñagarikano, M. Lujanbio,
A. Agirreazaldegia eta A. Arzallus.*

Gai-emailea: Karlos Aizpurua.

Irungo AEK-ko Korrika Batzordeak Korrika Kulturalaren baitan antolatutako jaialdia. Arratsaldeko seietan izan zen, Amaia antzokian.

A. Agirreazaldegia-S. Lizaso

Gaia: Zu, Ainhoa, orain dela hiru ordu-edo, Sebastian zinen, ispiluaren aurrean, gaurko bertso saiorako zer jantzi erabakitzen: hau probatu, bestea kendu, bat jarri... Zer elkarrizketa izan duzue?

Neurria: Zortziko txikia

Doinua: *Dama gazte xarmant bat*

A. Agirreazaldegia:	Ispilu, nigan dauzkat galdera ugari ta egin nahi dizkizut txandan-txandan zuri: berde, beltz, gorri, urdin more edo zuri inork beirateze' al dio gure erropari? (bis)
---------------------	--

- S. Lizaso: Zeurekin hainbat duda
traba eta hesi
gehiegi kezkatzeak
ez dizu merezi;
“Inork beiratzzen al du?”
galdezka ez hasi
eta zeure buruai
beiratu lehenbizi. (bis)
- A. Agirreazaldegi: Dudak dauzkadanikan
ez nezake uka
lana luzatu ohi zait
hasi eta buka.
Hementxe sentitzen naiz
itxuraldatuta;
zuk zer ikusten duzu
neri beiratuta? (bis)
- S. Lizaso: Ispiluai begira
zuk dezun ohitura
ta zure begiradak
badauka lotura;
eta argituko det
zuk daukazun duda:
nik beti ikusten det
zuk nahi dezun hura. (bis)
- A. Agirreazaldegi: Erantzuna zorrotza
hartara ohituta...
neuk galdetu dizut ta
nerea da kulpa.
Eskatu arren, berak
lorerik ez dauka;
hortarako hobe det
etxetik kenduta. (bis)

- S. Lizaso: Adiskideak ginan
 gu biok haseran;
 petraltzen hasi zera
 zeuretzat galeran
 eta kentzen banazu
 esan dezun eran
 ahaztu egingo zaizu
 nolakoa zeran. (bis)
- A. Agirreazaldegia: Erropa bat, bestea
 jantzi, kendu, ri-rau!
 Lainotuta ordea
 nere ispilu hau.
 Zertarako kezkati
 pasa hainbeste gau?
 Sebastianen eupadak
 animatuko nau! (bis)
- S. Lizaso: Animatzen bazera
 zu horrenbestean
 janzkerakin al zaude
 zu buruhaustean?
 Berdin da ahalegindu
 bat edo bestean:
 biluztu egingo zera
 bertsotan hastean. (bis)

A. Egaña-A. Arzallus

Gaia: Amets, Iparraldean bakantzetan gaudela aprobetxaturik,
 Parisera joatea erabaki duk. Trenetik jaitsi orduko galdu egin
 haiz, eta ibilian-ibilian, ez dakiala nola, Pigal izeneko karrika
 edo auzora, putetxez beteta dagoen horretara, iritsi haiz.
 Konturatzerako trabesti hau hurbildu zaik, ipurditik heldu eta
 lizunkeriak erraten hasi zaik.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Elizan sartu ziradenian I / Salvatoreko ermitan I*

- A. Egaña: Urrutitikan ikusi eta
 euskalduna irudituz;
 hogeita pare-hiru bat urte
 hor nunbait izango ditu.
 Sasoia dauka sasoia ezin
 ia galtzetan kabitu!
 Hain ipurmatrail gogorrik ez det
 aspalditxoan ukitu.
- A. Arzallus: Oporrak pasa asmotan hara
 etorri Paris partera
 ta hogeita bat urtekin lasai
 mutil gaztean aukera;
 zuk hogeita hiru esan didazu
 eta hauxe da galdera:
 prezioa ere igotzen al da
 adinarekin batera?
- A. Egaña: Zure izena ez dakit baina
 nerea duzu Anthoni;
 aukera on hau hemen galtzerik
 aizu ez zaigu komeni.
 Gure artean egin liteke
 majina bat zeremoni!
 Hornitzen zaitun ta hornitzen naun
 zentimetroz ai nintzan ni.
- A. Arzallus: Zentimetroan kontua baldin
 ez bazaio bururatu
 agian hemen beste oilar batek
 joko zuen kukurruku.
 Anthoni dio ze izen polita!
 ia utzi nauzu mutu;
 Anthoni izena duen neskari
 ez det inoiz ezagutu.

A. Egaña: Hemen Mouline rouge da ospetsua
baina ni sexu errota.
Gauza berri bat probatu zazu
hori da zure erronka;
nere eskua luzatu dizut
zuk ere zeurea bota
gauzak aldrebes irtenda ere
inork ez du jakingo ta.

A. Arzallus: Baina norbaitek jakin lezake
deskuidoan beharbada
ta galdera bat egin nahi nuke
orain dudanez parada:
hau oso etxe ezaguna da
ta zera nahi dizut galda:
Republikako presidentea
honera etortzen al da?

A. Egaña: Republikako presidentea
Marsellesaren dizdiran...
Euskaltzaindiko partaideren bat
ibili zan nere jiran;
Munich-ko Bayer jokatzan duen
futbolista bat segidan;
Iparraldetik etorri eta
zu bezain lotsati ziran.

A. Arzallus: Eskuak nola sartu dizkidan
aurreko eta atzeko
aukera ez diot utzi nahi
leporaino pasatzeko.
Banoa azkar eta korrika
beste askoren antzeko
edo dirurik ez dut izango
Hendaiara itzultzeko.

OROZKO (2005-03-05)

*Bertsolariak: O. Bartra, F. Paia,
A. Mendiluze eta M. Mendizabal.*

Gai-emailea: Zuriñe Iarritu.

Luberri egitasmoaren barruan antolatutako jaialdia. Kultur etxe-ko aretoan izan zen, arratsaldeko zazpitan; berrogeita hamarren bat entzule.

O. Bartra-M. Mendizabal

Gaia: Aitona-bilobak zarete. Mikel aitonak triste ikusten du Oihana biloba azkenaldian.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Elizan sartu ziradenian I / Salbatoreko ermitan I*

M. Mendizabal: Hogei urteko bilobatxoa
oraindik oso gaztea
nabaritzen det zure inguruan
daukazu buruhaustea.
Hemen naukazu nahiko bazenu
zerbait adieraztea
aititerentzat tristea baita
biloba triste ikustea.

O. Bartra: Nire arrazoia botako deusut
benetan modu gozoan
lehen ere fijau egin zara ta
bilobaren arazoan:
erdi gaixorik ikusten zaitut
ta makal antza pausoan
ta nire ondoan euki nahi zaitut
nire bizitza osoan.

M. Mendizabal: Arrazoi dezu ez nagoela
osasunean betea;
alargun ere gelditu nintzan
hori neretzat suertea!
Zaila izango da bizi osoa
elkarrekin izatea
puska on batzuk goza ditzagun
aizu biloba maitea.

O. Bartra: Ederto dakit azkenaldian
joan zarela gainbehera
ta gero eta txarrago dala
nire aititeren tankera
baina edarto egongo nintzen
pozez beteta gainera
zu eta biok batera egonda
zure istorioekin batera.

M. Mendizabal: Zer kontatua ugari daukat
ta istorio itzela
baina denborak ipintzen gaitu
komeni zaigun bezela.
Makalik eta triste antxean
aurkitu arren honela
jakizu zure adinean nik
bapo gozatu nuela.

O. Bartra: Egia da bai egon zinela
 garai bateko suertean
 denbora luzez jente askogaz
 zorionaren atean
 eta orain nik ez dot egon nahi
 noski zutaz aparte;an;
 zure arretaz gozatu nahi dut
 aukera dodan artean.

M. Mendizabal: Pasa ditugu lautada zabal
 eta pasatu bazterrak;
 familiako berotasunak
 ez dira une uherrak.
 Nere denboran eginak ditut
 hain ibilaldi ederrak
 ta hildakoan zurekin nauzu
 oroimenari eskerrak.

O. Bartra: Noski oroimenak iraun behar dau
 beti gogor eta sendo
 baina zu barik nire bizitza
 ez da bardina izango.
 Berebeta honek halan ta ere
 egingo deust oso ondo
 ta zure berbak euki artean
 tristerik ez naz egongo.

F. Paia-O. Bartra

Gaia: Nobioak zarete. Baqueirara joan zarete eskiatzera. Hara iritsi,
 eta trasteak hartzen hasi zaretenean, Fredik plastikoa atera du
 Oihanaren lagun guztien aurrean.

Neurria: zortziko txikia
Doinua: *Nere senarrarekin I*

O. Bartra: Giro ederra dago
 hemen edurretan
 plan benetan polita
 egin dogu bertan
 baina sinplea zara
 mutila benetan
 plastikoa jartzen baino
 ez dozu pentsetan. (bis)

F. Paia: Gogor zabiltza baina
 etorri suabe
 elurretan maitako
 zintuzket nik bare;
 plastikoaz pentsatzen
 dodala nik grabe
 garaia zan hasteko
 plastikorik gabe! (bis)

O. Bartra: Zeurean zagoz Fredi
 beti legeztinko
 horretarako baino
 ez gara hasiko.
 Eskiak hartu eizu
 bebingoan mutiko;
 fondo apur bat ez jatzu
 txarto etorriko. (bis)

F. Paia: Nik ikaragarritzko
 fondoa dut aizu
 eta edaten sarri
 ikusi bainauzu;
 mendian behera eskiaz
 ni ez nabil usu
 eski estatikoa
 frogatu al duzu?⁹ (bis)

(9) Bi eskuak luzaturik gerria mugitu zuen.

- O. Bartra: Oingoan bota deusta
lagunak itzela
harrapatzeko ez da
tipoa epela;
eski estatikoa
zer egin bestela?
Estatikoa zara
ohean bezela. (bis)
- F. Paia: Hemen da dena mendi
elur eta harri
gainera maitegaz
zeinen zoragarri.
Hain Papa Noel ez naiz
ni sentitu sarri;
Oihana neretzako
trineoa ekarri. (bis)
- O. Bartra: Gaurkoan nik egin dot
mutilagaz porrot
beti nire planeri
makina bat boikot.
Kotxean geratzea
onena deritzot;
elurrezko papinaz
hobe pasauko dot. (bis)
- F. Paia: Krisi sentimental bat
dozu Oihana ai!
Lasai konpontzen ditut
edonon ta nunahi.
Gure maitasuna da
ta egon zaitez lasai
hemen dagoen elur
dana urtzeko gai. (bis)

AIHERRA (2005-03-13)

*Bertsolariak: M. Mendizabal, A. Mendiluze,
A. Arzallus eta M. Artetxe.*

Gai-emailea: Karlos Aizpurua.

Luberri ekimenaren kariatara antolatutako bertso saioa.
Aiherrako gaztetxean, arratsaldeko lau eta erdietan. Saio nagusiaren
aurretik bertsolari gaztetxoek saio izan zen.

A. Arzallus

Gaia: Zu, Amets, Ainizako laborari bat zara, eta gaur heldu dira zure
eskuetara 2x2 autobidearen planoak, behin betikoak. Bidea zure
etxetik hogeitrametro pasatuko da.

Neurria: hamarrekoko handia

Doinua: *Lurraren pean sar nindaiteke*

Iruñea aldera oren erdian
joan ninteke bizi-bizi
errepidea azkenaldian
bihurtu baita notizi;
merkatura ere oren laurdenez
auto batean iritsi.
Aurrerapenak badatoz ainitz
beren bide eta guzi
baina hobe dut traktorez joan
eta lasai-lasai bizi.(bis)

Proiektu on bat manatu zuten
eta obratu behar zen
politikoak beti aintzina
joaten ez dira nekatzen.
Laborariak zer nahi ginukeen
inoiz ez dute eskatzen;
hor kamioinak eta autoak
joaten dira zuzen-zuzen
eta norbaitek galde egin al du
hain fite nora doazen? (bis)

Hain fite nora ote doazen
asmatzen ez da hain errez
Irak aldean lapurtutako
petrolio denak errez;
pentze berdeak gudronaturik¹⁰
nahi lituzkete indarrez.
Jon Sarasuak behin erran zuen
autopista zer den berez:
“Norabide bat, bizpahiru bide
eta zentzurik batere ez”. (bis)

*NAfarroako Bertsolari Txapelketa 2005
(Lakuntza, 2005-03-13)*

Argazkilaria: A. Elozegi

(10) Asfaltaturik

LAKUNTZA (2005-03-13)

Nafarroako Bertsolari Txapelketaren finala.
Txapeldunaren agurra.

X. Silveira

Neurria: hamalauko handia
Doinua: *Arratsalde on eta muxu bat/ Beñatena*

Lehenik eta behin muxu haundi bat
euskal erresistentziari;
errefuxiatu, giltzaperatu
eta sasiko gudari;
zuek zarete gure eredu
zuek tuneleko argi
baina gaur nik badauzkat bi
entzule hor adi-adi
ene amaren errailetatik
irtendako bi opari
bijoakie eskeintza eurei
Joneri eta Gaizkari
eta “Txapela gorde dezazun”
eskatu zenidanari.

ZESTOA (2005-03-18)

*Bertsolariak: I. Gurrutxaga, M. Artetxe,
M. Lujanbio, S. Lizaso,
O. Alberdi eta J. Sorozabal*

Gai-emailea: Iñigo Manzisidor “Mantxi”.

Erralla bertso eskolak antolatutako jaialdia izan zen, kiroldegian, gaueko hamar eta erdietan. Ohi baino jende gutxiago bertaratu zen, eta lekua handi geratu zen.

S. Lizaso-O. Alberdi

Gaia: Zu, Oskar, mediku forentsea zaitugu. Gaur, Sebastianen gorpuari autopsia egiten ari zarela, begiak zabaldu ditu.

Neurria: hamarreko txikia

Doinua: *Lagundurikan danoi I*

O. Alberdi: Tipo hau egina zait
 nahikoa arraro
 honi begira hainbat
 momentu igaro:
 edana dauzka lau bat
 whisky, ardo trago;
 nik barru hortan kea
 ez espero klaro!
 Baina hau ez dago hilda
 hau bizirik dago.

S. Lizaso: Hiru trago eginda
logurean mende
horrekin harritu da
horrenbeste jende.
Hemen nabarmentzen da
ta zalantzan gaude
autopsia egiten
oaindik iki¹¹ gabe...
Medikua zerala
seguru al zaude?

O. Alberdi: Bai, bai ni meikua naiz
ta ona gainera
ta bidalia naute
zu begiratzera.
Nahiz eta aurrez zeunden
aizu hil antzera
segi, segi joan zaitez
siesta egitera
kajan sartutakoan
esnatuko zera.

S. Lizaso: Zure ondoan nago
estu eta larri
bizirik nagola ere
ia ezin igarri;
begiak zabaltzea
bada ezaugarri
whiski trago bat eta
puru bat ekarri
mesedez eskelarik
ez zaidazu jarri!

(11) iriki

O. Alberdi: Eskelaik ez det jarri
 ta zuek lekuko
 baina horrekin ez zera
 zu konturatuko.
 Medikuek badegu
 horrenbeste truko:
 indizio txiki bat
 nik sartu orduko
 behin lo hartu ta gero
 ez zera esnatuko.

S. Lizaso: Ez zaitezela izan
 horren majadero!
 Nik eskatuta ez naiz
 ni zure bezero;
 zurekin adosterik
 ez zazu espero
 nik esnatzen badakit
 lo hartu ta gero:
 hil ta piztu egiten naiz
 asteburuero.

M. Lujanbio-J. Sorozabal

Gaia: Zuek zeuen sexuarekin ez zaudete gustura. Maialenek mutila
 izan nahi luke, Jokinek neska. Sexu aldaketa egiten duen
 mediku baten kontsultan egin duzue topo.

Neurria: zortziko txikia
Doinua: *Nere senarrarekin I*

J. Sorozabal: Bizitza hau nola den
 urte gutxikua
 izan behar da ondo
 aprotxatzekua
 ta mutila izaten
 aspertutakua
 orain izan nahi nuke
 zu bezelakua. (bis)

M. Lujanbio: Ai egin ahal bagendu
 sexua sexu truk!
 Aurreztu ordun baietz
 arazo latz batzuk!
 Nei zer pasatzen zaidan
 ulertzen dezu zuk:
 ispilua beiratu
 ta zu ikusten zaitut. (bis)

J. Soroazabal: Ni hemen nago gaur zu
 izan nahi nukeena
 zuk berriz ez dezu nahi
 baizik beste dena;
 ispiluak esaten du
 bakoitza zer dena;
 ispilua aldatzea
 gauzarik onena. (bis)

M. Lujanbio: Edo aldatu behar
 ispilu jabea
 hori igual litzake
 gure mesedea.
 Puzzle pare bat gera
 osatu gabe:
 zuk nere pieza dezu
 eta nik zurea. (bis)

J. Soroazabal: Arrazoi daukazu bai
 gu erdian gaude
 horregatik daukagu
 zerbait besten alde
 eta mundu hontatik
 nola egin alde
 beste erdia zer dan
 geuk probatu gabe? (bis)

M. Lujanbio: Askok bere itxura
nahi luke defenda
askok pisu gehiegi
duela ta senda;
asko bere orrazkeran
fijatzen omen da
baina barruko hori
nola aldatzen da? (bis)

J. Soroazabal: Barrua ez dela aldatzen
ai zera esaten
horixe pentsatu det
nik'e lehengo baten.
Nahiz azalai itxura
dioten ematen
ikasi ein beharko det
emakume izaten. (bis)

M. Lujanbio: Desberdin jaiotzea
hala komeni zen;
orain zaila daukagu
gurea berdintzen.
Naizenarekin ez naiz
barruan kabitzen
ta operatzen berriz
ez naiz atrebitzen. (bis)

IGORRE (2005-03-20)

*Bertsolariak: I. Elortza, M. Lujanbio,
A.M. Peñagarikano, S. Lizaso,
A. Egaña eta A. Mendiluze.*

Gai-emailea: Karmelo Uriarte.

Arratialedean sanjosetan urtero eratzen duten jaialdia. Kiroldegian izan zen, arratsaldeko sei eta erdietan.

M. Lujanbio-A. Egaña

Gaia: Maialen, Esta es mi gente telebista programara gonbidatuta joan zara. Aurkezleak platora atera zaitu, eta zure bikotekidea, Andoni, aurrean agertu zaizu publikoki zerbait esan gura dizula-eta.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Adixkidia Andoaindikan*

A. Egaña: Kaixo Maialen zu izan zaitut
 bikote paregabea;
 zazpi urtetan ondo joan da
 egin dut akats grabea;
 barruan badut damu haundi bat
 ta ezin euki gordea:
 zure amakin *enrollatu* naiz
 behin bakarrikan ordea.

- M. Lujanbio: Hori bat eta horrelakoak
badituzu hamaika kasu;
bai etxean ta bai platoan'e
egiten dezu enbazu.
Lasai nengoen pozik nengoen
ta hemen azaldu zera zu;
nere gloria momentutxo
lapurtu nahi al didazu?
- A. Egaña: Erantzun hortan nabarmendu da
hartuko zenuela min.
Zure amakin *enrrollatzea*
nik ere ez dut atsegin.
Proposamen bat egingo dizut
nahi ote zenuke jakin?
Erantzuntxo bat ekarri dizut
ezkondu zaite nerekin.
- M. Lujanbio: Bere txarrean iruditu zait
nahiko detaile polita
zu oso detaile onekoa
ez zerala izan jakin-ta.
Urre kolore polita dauka
nahiz faltsua duen pinta;
baina hara! Hor nere aitaren
izena du idatzita.
- A. Egaña: Txiki-txikiak daduzka letrak
baina ikusi du, akabo!
Nik neukan truko hori bistara
ekarri digu zeharo.
Aizu eraztun berri-berririk
ez zenezakeen itxaro;
familiako ekonomia
gastutarako ez dago!

M. Lujanbio: Ez dunak ez du ez dan tokitik
gasturikan egin ezin;
nere amaren eraztunakin
ondo eman didazu min.
Behin hasi ezkeror esan eingo det
audientzia igo dedin:
ba bai Andoni ni ere *enrollau*
nintzan zure amarekin.

A. Egaña: Bejondeizula! Orain igo da
audientzi hori topea
eta gainera seguru degu
mila euroko txeketa.
Gure plan hori ondo irten zaigu
ene Mailalen maitea;
azken unean geratzen zaigu
negar pixkat egitea.¹²

M. Lujanbio: Behin telebistan pasa ondoren
gure gloria trantzea
esan bezela orain onena
degu dibortziatea.
Ta eraztuna ze? Ez zaite ari
aurrea eta atzea!
Fidelena ta onena dezu
Farias bati jartzea.

(12) Negarrez ariko balitz bezala kantatu zuen azken bertsoaren azken lerroa.

ZUMAIA (2005-04-01)

*Bertsolariak: X. Silveira, I. Elortza, J. Sorozabal,
S. Lizaso, A. Arzallus eta A. Egaña.*

Gai-emailea: Saroi Jauregi.

San Telmo festen harira Aita Mari zinema aretoan urtero antolatzen duten bertso jaialdia. Gaueko hamar eta erdietan izan zen. Entzule asko eta giro beroa.

S. Lizaso-A. Arzallus

Gaia: Sebastianen alabarekin ezkontuta dago Amets. Hamabost urte daramatza emazteak koman. Ametsek bizitzen laguntzen dioten bideak eten nahi ditu. Sebastianek eutsi egin nahi dio.

Neurria: hamarreko handia

Doinua: *Mutil koxkor bat itsu aurreko I*

A. Arzallus: Garai batean igande goizez
 jeiki ta mendian gora
 eskutik heldu alabari ta
 joaten nintzen gustora
 baina tamalez zoritxarreko
 atera zaigu denbora;
 orain ez arnas ta ez paseo
 zerbait egin beharko da
 hamabost urte baitaramatza
 bizitza hontatik kanpora. (bis)

- S. Lizaso: Asko sufritzen ari zerala
 lehendik nago antzemana
 eta gehiago sufrituz hemen
 gaude aita eta ama.
 Ezin ukatu urte pila bat
 hiltorian daramana
 baina makina kendu ezker
 harek galduko du dana
 esperantza da guraso batek
 azkena galtzen duana. (bis)
- A. Arzallus: Zure bihotza ez bazeneukan
 maitasunean hain bero
 itxaropena ere galdua
 behar zendun honezkero;
 adibide bat jarriko dizut
 azaltze aldera edo:
 zuk badakizu beste alabarik
 ez dezu izango gero
 nik emazte bat hartu nezake
 hura zeruan balego. (bis)
- S. Lizaso: Zuk zerua nahi, horretarako
 baldintza derrigortua
 hura hil arte al dadukazu
 zerua ezin lortua?
 Utzi pakean lehen bezelaxe
 makina bati lotua;
 zoritxarrean lehen ere bera
 dago nahiko zigortua;
 guk ez daukagu hiltzen uzterik
 geuregandikan sortua. (bis)

- A. Arzallus: Egia da bai neska txikia
zuengandik sortu zela;
aitortuko dut maite nuela
nik ere zuek bezela
baina hamabost urte badira
piztu nuela kandela
ta nahiago dut bertan uztea
hor ospitaleko gela;
azkenean gu hilko baikera
berai begira gaudela. (bis)
- S. Lizaso: Hemen bakoitzak ikusi ohi du
gauza nahi duen moduan;
nahi bazenduke utzi alaba
eta gelatikan jua.
Ahal duen arte iraun dezala
hauze dadukat buruan
nahiz eta jakin hark une gutxi
dula bizirik munduan
beti legeak agintzen baitu
gizalegean onduan.(bis)
- A. Arzallus: Nahiz ta lege bat atera duzun
gizalege bat tarteko
neretzat behintzat legeak ez du
ez zentzu, ez errespeto
eta uste dut garaia dela
bizi berri bat hasteko.
Alaba zer den ondo dakizu
neronek baino hobeto;
nik ez al daukat eskubiderik
alaba bat izateko? (bis)
- S. Lizaso: Berriro diot pentsamentutan
gu gabiltzala ezberdin
zuk makina kendu nahi diozu
neretzat ez da atsegin;
eta alaba izan zentzake
igual beste norbaitekin
eta makina kentzen badezu
mundutikan joan dadin
nik mesede bat eskatzen dizut
negarrik ez zazu egin. (bis)

ZEGAMA (2005-04-02)

*Bertsolariak: N. Gabilondo, M. Lujanbio,
I. Zubeldia, J.M. Irazu, A. Egaña eta S. Lizaso.*

Gai-emailea: Josu Goikoetxea.

Frontoian izan zen, gaueko hamar eta erdietan hasita. Urtero antolatzen den saioa da, eta urtero jende asko biltzen da.

S. Lizaso-I. Zubeldia

Gaia: Aita-semeak zarete. Iker semeak zilindrada handiko kotxea erostea pentsatu du bere lehen soldatarekin. Lizaso aitak ez du begi onez ikusten.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Kantore berri xarmant batzuek*

I. Zubeldia: Kotxe haundi bat erosi nuen
 ta badaukat nahiko traba
 doscientos veinte-n laster jartzen da
 ta ematen dit ikara.
 Aita zergatik erosi dedan
 esan nahi nizuke hara:
 hartara garaiz iritsiko naiz
 andragaiaren zitara. (bis)

S. Lizaso: Zeure ustetan ametsak bete
ta orain zaude konpleto
baina aitaren kontsejuak'e
balio ohi du tarteko;
berrehun ta hogeian kotxea jarri
agian zure kalteko;
barka, azkarregi abitu zera
gerora azkar joateko. (bis)

I. Zubeldia: BMW, M-3a ta
beti aldarte onean
hamazazpiko *llantak* jarrita
daukat modu dotorean;
berotu latza ematen diot
Zegamarako bidean;
ondoren jolas egiten degu
kapotan gainekaldean. (bis)

S. Lizaso: Gazte denboran jolasak amets
ezin daiteke ukatu
baina semea ez al da hobe
tarteka neurriak hartu?
Lehenago ere bat baino gehioi
egin baitzaio gertatu
kruze batean deskuidatu ta
gurutze baten bukatu. (bis)

I. Zubeldia: Gure aita'k'e berriz bota do
egundoko parabola!
Nahi dezun dana esan ezazu
ez dit batere ajola;
beti aguro ibiltzen naiz ni
eta beti edonola
hildakon ere esango dute
behintzat gozatuz zijola. (bis)

- S. Lizaso: Ez da normala zure bizitza
kotxeari eskeintzea;
ez al da hobe inoiz edo behin
frenoa erabiltzea?
Ez da komeni presaka bizi
eta presaka hiltzea
ez al da hobe mantso ibili
eta luze bizitzea? (bis)
- I. Zubeldia: Luze bizitze kontu hori're
esan dezu bapatean.
Etorkizuna iluna degu
gazteantzako kaltean
ahal detenean bizi nahi nuke
oso aldarte onean;
aprobetxatu egin behar da
gazteak geran artean. (bis)
- S. Lizaso: Gazte zera ta dezu burua
zuk asentatu beharra;
kotxearekin azkar bazoaz
zai egoten da radarra.
Sasoiko zaude ta gorputzean
soberan dezu indarra
bizikleta da abiaduran
mugarik ez dun bakarra. (bis)
- I. Zubeldia: Gaur aita kontra jarri zait eta
eraman deten txaskoa!
Gehientsunetan pasatu ohi det
ciento veinte-ko arrastoa
baina honekin ez daukat lagun
giroa eder askoa;
kapoten dauzket hirurehun zaldi
eta etxean astoa. (bis)

S. Lizaso: Konparaketak hainbeste klase
heldu zaizkizu burura;
hirurehun zaldi zuk kapotean
eta ez zaizu ardura
ta asto batek bestearekin
aita-semean lotura
asto ta erdi izango al da
gidari dijoan hura?(bis)

J.M. Irazu-N. Gabilondo

Gaia: Jarri elkarri puntuak.

Neurria: zortziko txikia
Doinua: *Haizeak bidali du*

J.M. Irazu: Kopiloto ona al da
Andoni Egaña?

N. Gabilondo: Bastante eskasa da
zergatik engaina;
ia-ia galduta
biok alajaina
azkenean heltzea
lortu degu baina.

J.M. Irazu: Sukaldeko apustua
hartuko al diozu?¹³

N. Gabilondo: Bai eta hasiko naiz
lanean jo ta su!
Sukaldari ona naiz
jakin zazu aizu
eta epaile gisa
etorri zaitez zu.

(13) Jaialdi honetan bertan Andoni Egaña Nahikari Gabilondori sukaldeko lanean
erronka bota zion, eta Jexus Mari Irazuk horren aipamena egiten du.

J.M. Irazu: Hego haize honekin
Zarautzen zer berri?

N. Gabilondo: Ikusi nahi badezu
bertara etorri
neri hego-haizerik
ezin zait igerri;
hori ikustekotan
beira'iozu horri.¹⁴

J.M. Irazu: Paseatzen al dezu
eskutik helduta?

N. Gabilondo: Tarteka ibili naiz
zertarako uka?
Malekoia paseaz
hasi eta buka
Zarautzek xarmarikan
dexente badu-ta.

J.M. Irazu: Zuk'e bota bertso bat
Aita Santuari.

N. Gabilondo: Ixiltzeko hobeto
legoke Nahikari;
bizitzan ez det egin
errezu ugari
monjatik gutxi daukat
ez al zait nabari?

Neurria: zortziko txikia
Doinua: *Triste bizi naiz eta*

N. Gabilondo: Hurrengo Aita Santu
izango bazina

(14) Andoni Egañagatik ari da, hura ere zarautzitarra baita.

- J.M. Irazu: emango nun litekeen
 mezarik haundina;
 ez dakit Jaunan berri
 falta zait latina
 Aita Santu izatea
 neretzat ezina.
- N. Gabilondo: Kopiloto edo txofer
 zer zera hobea?
- J.M. Irazu: Bolantea aurrean
 hobe ez gordea;
 norbera bere txofer
 a ze balorea!
 Batzutan atrebitu
 behar du ordea.
- N. Gabilondo: Sukaldeko epaile
 juango al zera?
- J.M. Irazu: Joango nintzake baina
 bazkaia jatera;
 zuk prestatu Nahikari
 dakizun antzera
 ta mano-mano biok
 han egongo gera.
- N. Gabilondo: Gero pasiatzera
 malekoian edo
- J.M. Irazu: bai Hernani aldean
 halakoik balego;
 han kalea bakarrik
 hotza edo bero
 eta tabernetara
 sartu behar gero.
- N. Gabilondo: Baina Zarautzen noski
 malekoirik bada

J.M. Irazu: derrigor hara joan
 behar beharbada;
 hainbeste nahi badezu
 tori besarkada
 ta bihar eguerdian
 elkartuko gara.

M. Lujanbio-S. Lizaso

Gaia: Senar-emazteak zarete. Etxetik kanpo egiten duzue lana.
Iluntzean telebista aurrean afaltzen duzue, eta ez duzu
elkarrekin hitz egiten kasi. Telebista izorratu egin da. Gaur
duzue telebista gabeko lehen afaria. Hizketan hasi beharko
duzue.

Neurria: zortziko handia
Doinua: *Nere gogoa hegan dijoa*

S. Lizaso: Orain ez degu garai batean
 aina hitz eta txolarte;
 gorputzez hurbil aurkitzen gera
 sentimentutik aparte.
 Telebistarik ez dago eta
 irratia piztu maite
 ia zertxobait entzuten degun
 Segura edo Arrate.

M. Lujanbio: Lehendabiziko kortinak zuen
 zulotxoari begira;
 gero mahaieko apurrak bildu
 ta esku ahurrean tira;
 gero hizketan norbait hasi da
 “Maitea” esaka tira;
 ohiera pozik joango nitzake
 zortzi t’erdik ez balira.

- S. Lizaso: Arrazoi dezu orain ez gabiltz
garai batean bezela;
hitz jarioa gendun lehenago
ta orain mingain motela;
ez dakit zertan betetzen degun
senar-emazte papela?
Ez al da egia gu elkarrekin
eta bakarrik gaudela?
- M. Lujanbio: Horrelakoak egongo dira
nork daki milaka kasu.
Etxera ere pereza latzez
etortzen naiz pausuz pausu;
ixilik zaudela beiratuta
amorrasi eiten naiz aizu
eta hizketan hasten bazera
haserretu egiten nauzu.
- S. Lizaso: Zaila daukagu garai batean
genduen sua berpizten.
Halabeharrez hitz egitera
ere ez gera iristen;
inoiz edo behin ahalegintzen naiz
nahiz ta ez didazun uzten
noizbait egia esanda ere
zuk ez didazu sinisten.
- M. Lujanbio: Gaur egun ere gezurtia ta
lehen'e gezurtia zinan
andrea sarri amorrasi nahi
bai orain ta bai aintzinan;
telebista bat geneukan behintzat
gaur arte mahaian ixkinan!
Besteen desgrazieri begira
lasaiago bizi ginan.

- S. Lizaso: Gure bidea oso astuna
ez al da adiskidea?
Ezin banatu ez sentimentu
ez kontu ta ez idea
hola ez dago jarraitzerikan
hau egoera grabea!
Ta ez al degu hobe hartzea
bakoitzak bere bidea?
- M. Lujanbio: Lehenago ere geure bidetan
ein degu puska majua
nahiz eta gero batera bildu
egunan ordu bajua.
Gaur bi esaldi egin ditugu
ta joño hau da lujua!
Beatzik laurden gutxik badira
eta ohera nijua.
- S. Lizaso: Ordua da ta ohera zoaz
ohitura daukazu lehendik
baina gauza bat sentitua det
bihotzan barren-barrendik:
bakoitzak bere bidea hartu
benetan esan dizut nik;
hizketan hasi trabatu zera
ta maite nauzu oraindik.¹⁵
- M. Lujanbio: Honek lehen zeukan harrokeria
behintzat ez zaio txikitu;
trabatu naiz ta beregatikan
zala hori iruditu.
Trabatu naiz ta sustoa hartu det
esaldi bakarrak itu
aspaldi hontan ez zitzaidanez
bihotza hainbeste mugitu.

(15) Aurreko bertsoan Mailen Lujanbio trabatu egin zen.

S. Lizaso: Noizbait bederen mugitu zaio
ta ez zaio inportikan
ta azken hitzak egingo ditut
baina berak gogotikan:
agur andrea, agur bikote
noa zure ondotikan;
noizbait muxu bat emango dizut
baina telefonotikan.

M. Lujanbio: Inoiz ahotsa sartzen badezu
telefonoan harira
ez zazu pentsa zure esperoan
eongo naizenik sikira.
Aldegin du ta isilik nago
pantaila hilai begira;
hau da suertea senarra joanda
seinalea etorri da!

I. Zubeldia

Gaia: Zu gizon maitemindua zara, eta zure maiteari hiru bertso
kantatuko dizkiozu, baina ez duzu “Nere bihotza”, “Maitea” eta
horrelakorik esango. Zure maiteagatik zer egingo zenukeen
esango duzu.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Hamaika aldiz daukazu lehendik*

Egun batean ustegabeen
heldu zenidan eskutik;
bata bestea maitatu gendun
ez genekien zergatik.
Garai bateko poxpolo hura
piztuta dago oraindik
bertsotan poto egingo nuke
zure muxu batengatik.

Elkarren ondon abitu ginen
ahalik eta lasterren.
Bihotz-bihotzez maite dedala
garbi utzi nahi det hemen.
Nahiz ta batzutan ibiltzen naizen
maitasun kontuan herren
beste hori're moztuko nuke
zurekin bizitzearren.

Muxu goxo bat ta igurtziak
laztan ederrak tarteko
aukera degu bata besteai
atsegina emateko ;
beste hori're moztuko nula
gaia nuen esateko...
ez det moztuko ez nauzulako
gaur horrenbesteko maiteko.

N. Gabilondo-J.M. Irazu

Gaia: Senar-emazteak zarete. Adinekoak, zaharrak. Argindarra joan da. Sua badaukazue baina bestelako berogailurik ez. Sekulako hotza egiten du. Aitonak, urteetan zehar pilatutako bertsoak atera ditu eta amonak hau esan dio: “Zerbait behar dugu berotzeko eta erre ditzagun”.

Neurria: lauko handia

Doinua: *Kontu barri bat suzedidu da II*

J.M. Irazu: Behingoatik pasako degu
 hamar eguneko hotza;
 pixkat zahartuta egonagatik
 bero daukagu bihotza.

N. Gabilondo: Alper-alperrik gabiltz horiek
 aspaldi urtean gordez;
 orain gorputza berotu nahi det
 burua berotu ordez.

- J.M. Irazu: Basarri eta Uztapide hor
su bajuak gori-gori...
Aita Santua hiltzea baino
okerragoa da hori!
- N. Gabilondo: Ba goxo-goxo egongo gera
liburu danak erreta
ta horrenbeste zertan inporta
buruz dakizkizu eta!
- J.M. Irazu: Buruz ta biak behar ditut nik
ondo kontuak atera;
danak kantatu behar dizkizut
ordun berotuko zera!
- N. Gabilondo: Neri're pena pixkat eman dit
hori ezin det ukatu;
biak batera egin ditzagun
nik erre ta zuk kantatu.
- J.M. Irazu: Beste gauza bat armarioan
sutarako ainakua:
derrepentean bota ezazu
gue bodako soinekua!
- N. Gabilondo: Erljioan nola badegun
biok sinismen oparo
noski bertsoa erre behar da
Biblia baino lehenago.
- J.M. Irazu: Erljioa eta bertsoa
suarentzat egizkoa
gurutze bat'e badegu baino
hura ere burnizkua.
- N. Gabilondo: Denak banaka kontatu ditut
ehun bat liburitik gora;
zu lasai danak erretzerako
argia etorriko da.

- J.M. Irazu: Bai hala gerta dedin emazte
badegu nahiko beharra:
neri aspaldi joan zitzaizkidan
argia eta indarra.
- N. Gabilondo: Gero berriro berreskuratzen
gogotik nahi nuke neka;
beraz guztiak idatz ditzagun
idazten dakigu eta.
- J.M. Irazu: Argirik gabe puska batean
ez ote degu mejora?
Benga amona ipurdi hori
aitona zaharran ondora.
- N. Gabilondo: Zure ondoan pasatu arren
jadanik urte oparo
lehen ez ninduzun asko berotzen
eta orain gutxiago.

*Arabako Txapelketa 2005
(Gasteiz, 2005-04-25)*

Iturria: XDZ.

GASTEIZ (2005-04-09)

Arabako Bertsolari Txapelketaren finala.
Txapeldunaren agurra.

As. Otamendi

Neurria: hamarreko txikia
Doinua: *Gogoratuko zara*

Mila esker entzule
zintzo ta fidela
eskeintzearren zure
txaloen epela.
Ricardo, Juanma, Beitto
beste asko bezela
beterano izan arren
jarraitu horrela
guardia zaharrarentzako
da nire txapela.

ALTSASU (2005-04-16)

*Bertsolariak: A. Agirre, A. Arzallus,
A. Egaña eta S. Colina.*

Gai-emailea: Joxema Leiza.

A. Arzallus-A. Agirre

Gaia: Azken hamabostaldi honetan, gauza harrigarriak entzun ditugu;
EAEko hauteskundeez ari naiz, zenbat promesa eta zenbat hitz
harrigarri. Nola bizi izan duzue hori guztia?

Neurria: zortziko txikia

Doinua: *Orain hasi bihagu*

A. Arzallus: Nik uste dut hor jeisten
 ai dela nibela
 asko dabiltz hizketan
 lehenago bezela
 agindu ta agindu
 zerbait datorrela;
 seinale da agindu
 nahiko luketela.

- A. Agirre: Horrenbeste promesa
 eginak nolanahi
 lagun zirenak ere
 izan leizke etsai.
 Herenegun jai gendun
 ta bihar ere jai;
 ez nau ezerk harritzen
 baina larritu bai.
- A. Arzallus: Berdeak hor dabilta
 jokoan jakina;
 gorriek ere aurten
 badaukate grina.
 Denek zurikerian
 hitza eta zina
 nahikoa osatua
 dago ikurrina.
- A. Agirre: Emakume eskuindar bat
 hain dabil aldrebes
 nahiz ta jasotzen duen
 behar hainbat babes.
 Zergatik egiten du
 horrenbeste promes?
 Giletik asko dauka
 baina santutik ez.
- A. Arzallus: San Gilekin zabiltza
 behera eta gora
 ez balitz aterako
 guretzat mejora;
 Ama Santua nunbait
 bera izango da
 Erromara bidali
 beharko da gerora.

- A. Agirre: Hitz faltsuekin eta
maiz borondatean
erkidego zaharraren
eskaparatean.
Iraultza egin behar det
gainera kolpean
neoni aurkeztuko naiz
hurrengo urtean.
- A. Arzallus: Proposamena ontzat
hartzen dut egitan;
hala ta guztiz data
sartu zait begitan;
nahiz sartu nahi zenukeen
zuk zeuk politikan
hurrengo urtean ez da
hauteskunderikan.
- A. Agirre: Nere buruarengan
horrenbeste fede
badet ta sinisteko
egizu mesede.
Nerea bere eginez
ta eurenak nere:
Agirre lehendakari
izan zen lehen ere.

LIZARTZA (2005-04-16)

*Bertsolariak: J. Maia, J. Soroazabal,
J.M. Irazu eta A. Sarriegi.*

Gai-emailea: Xabino San Sebastian.

Luberri ekimenaren barruan antolatutako saioa. Herriko pilotalekuan izan zen; gaueko hamar eta erdietan iragarrita bazegoen ere, ordu laurden geroago hasi zen, 22:45ean, artean, entzule gutxi baitzeuden. Azkenerako ehun entzule inguru elkartu ziren, eta saio txukuna egin zuten bertsolariek.

J. Maia-A. Sarriegi

Gaia: Aita Santua zerura iritsi omen da. Maia da Juan Pablo II.a. eta hiesaren birusak hildako Aitorrekin egin du topo zeruan.

Neurria: hamarreko txikia

Doinua: *Lagundurikan danoi I*

J. Maia:	Zeruan ere badet zuretzat mitina nola ekarri dezun sendatu ezina. Kondoiaren kontra nago hori da jakina; ez zenuke izango orain dezun mina beti abstinentzian mantendu bazina.
----------	---

- A. Sarriegi: Zure hitzak hain zuri
 edota hain garden...
 lehen bizirik ginenak
 hara nola gauden;
 nahiz ta aldegin nuen
 handik zuk baino lehen
 nahiz ta hau zerua den
 edo hala omen...
 Ta zu ze arraiotan
 ari zera hemen?
- J. Maia: Ni hemen egotea
 normala da klaro!
 Zu zerura iristea
 hori da arraro!
 Bizioetan jardun
 zera zu luzaro
 nahiz aita izan zinen
 zu askoz lehenago
 aita eta santua
 bat bakarra dago.
- A. Sarriegi: Nik ez ditut ulertzen
 zure apustuak;
 munduan bizi dira
 momentu estuak
 nahiz ta askok dauzkaten
 ezin sinistuak
 ez dituzu entzuten
 jendea txistuak
 odolez zikinduta
 dauzkazu eskuak.
- J. Maia: Nola mintzatzen zera
 nere izenean?
 Atakatu didazu
 zuzen-zuzenean;
 nik ez daukat errurik
 zuk dezun minean.
 Odola eskuetan
 ez dut azkenean
 Jainkoaren odola
 daukat barrenean.

A. Sarriegi: Munduan hil da hainbat
 andra eta gizon
 elizan botereak
 egin gaberik on;
 ia esan nahi dizut
 nik Juan Pablo gabon;
 ni inpernura noa
 ea han zer dagon
 zure ondoan baino
 nahiago han egon.

J.M. Irazu-A. Sarriegi

Gaia: Ama-semeak zarete. Aitor semea eta Irazu ama. Aitorrek behin
 honela esan omen zuen: nahiago nuke beltza banintz gay
 beharrean; beltza naizela ez neukake amari kontatu beharrik.

Neurria: zortziko handia
Doinua: *Egun lanerat abiatu zait*

A. Sarriegi: Kaixo amatxo une gogorra
 iruditzen zait gaurkoa
 eta nahi nuke gaurko antzera
 bizitzea biharkoa;
 seme jator hau dezu parean
 hitzeko eta guapoa
 baina agian ez da izango
 zuk uste bezelakoa.

J.M. Irazu: Hara semea nik ez dakit zer
 darabilkizun jokoan
 nonbait berdina ez ote gera
 barruan eta kanpoan?
 Zinan bezela hartu zintudan
 mundura sortutakoan;
 zeran bezela onartzen zaitut
 pertsona egindakoan.

- A. Sarriegi: Alde hontatik begiratuta
 irekia dirudizu
 baina hitz batek izan dezake
 etxe honetan hainbat pisu;
 ez dakit nola baina eman nahi
 dizut zerbaiten abisu:
 neskarik ez det sekula izan
 horrek zer esaten dizu?
- J.M. Irazu: Galdera zuzen egin didazu
 uste zenuen akabo!
 Nunbait aspaldi ez zendun trantze
 oso samurrik izango;
 neskarikan ez eta zergatik
 erantzun beharra dago:
 neroni ia jabetu nitzan
 zerorri baino lehenago.
- A. Sarriegi: Beraz ederki bideratua
 zure amatasun sena
 nik baino hobeto dakizu ia
 egiz benetan naizena;
 zehar bidean alperrik nabil
 ta izan nadin zuzena
 mutil batekin maitemindu naiz
 Jon Maia dauka izena.
- J.M. Irazu: Sorpresa ederra eman didazu
 unerik ederrenean;
 laguna ere bilatu dezu
 ez zabiltz modu herrenean.
 Jon Maia omen da bere izena
 ezaguna da denean
 bertsoren batzuk botako ditu
 bazkaltzea datorrenean.

A. Sarriegi: Nahiago nuke hura ez balego
 dagoen bezain aparte!
 Nere aldetik egin dizkiot
 dagoeneko hainbat atake
 baino ama gaizki ulertu dezu
 gaizki esan baldinbaite:
 ni berarekin maitemindu naiz
 baina berak ez nau maite.

J.M. Irazu: Hara azkenik atera zaizu
 sekulako karanbola!
 Ez zaituela maitatzen eta
 ezin eskura inola.
 Segi semea segi horretan
 ezin leike etsi hola
 uste al zendun amari esanda
 dena egina zegola?

J. Maia

Gaia: Gai hau gizakia bezain zaharra da. Antzinako grekoek ere asko
 idatzi zuten honetaz. Zuk ere baduzu abestiren bat “Amore,
 amore” kantatzen duzuna. Amore eternoa ipuin bat omen da.
 Zuk zer diozu?

Neurria: zortzi puntukoa

Doinua: *Baserrian jaio nintzan / Habanera*

Gaztea hain da inozoa
gaztea hain da ergela;
ameslari izatea
hori bere erregela.
Aguro bilatzen degu
beste gorputzen epela
gaztetan ibiltzen gera
txori txikiak bezela.
Lehenengoz maitemindu ta
nengon gaztea nintzela
uste nun maitasun hori
betiko izango zela
ta ondoren ikasi nuen
erraz hautsi zitekeela
eta bizi den artean
gozatu egin behar dela.

Gazteak maitasunakin
dauka bizitzan pultsua;
izan liteke goxoa
izan leike amultsua.
Amodioak barruan
ezartzen digu pisua
orduan bihur liteke
pertsona guztiz itsua.
Nahiz ta zorionerako
egiten dun zerbitzua
denborarekin bihurtu
liteke guztiz antzua;
egin kariñoak lasai
eman lagunai muxua
egurra bota ezean
itzaliko baita sua.

Maitasuna euki leike
 noski hainbat gauzarako:
 izan leike lagunentzat
 edo lagun batentzako;
 barrura sartu ezker
 bihotzak hamaika salto
 baina maitasuna bada
 hor badira nahiko dato;
 maitasun eta gorroto
 dena bizitu beharko
 nahiz eta kontraesana
 izan gure kolkorako;
 Euskal Herriakin behintzat
 batera da guretzako
 borroka egiten degu
 asko maite degulako.

“Hitzak egin gaitu ezer” erakusketa
(Oiartzun, 2005-04-07)

Argazkilaria: A. Mariskal

GALDAKAO (2005-04-23)

*Bertsolariak: A. Mendiluze, J. Maia,
A. Estiballes, O. Enbeita, I. Ibarra,
A. Egaña eta J.M. Irazu.*

Gai-emailea: Josu Goikoetxea.

Herriko Andra Mari dantza taldeak berrogeita hamar urte betetzen zituela-eta antolatutako bertso jaialdia. Kultur etxean izan zen, iluntzeko zortzietan hasita. Saioa hasteko hamar minutu falta zirenean aretoa hutsik zegoen, baina azkenean itxuratu zen.

*I. Ibarra-J. Maia-A. Egaña-
A. Estiballes-O. Enbeita*

Gaia: Zuek zer dantza klase ezarriko zenukete hauteskunde osteko garai hauetan?

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Zeru altuan zegoen jaunak*

A. Egaña: Nahiz euskal dantzek berez baduten
horrenbeste kategori
nik politikan jarriko nuke
lanbadaren bat edo bi;
brasildar doinuz zertan dantzatu?
Entzule jar zaitez adi:
politikoak premizko baitu
gerri mugimendu hori.

- A. Estiballes: Kanpoko salsa ekarri ezker
 egin daiteke boikota.
 Nik bertakoa jarriko neuke
 ez badeutsue inporta
 trikitrixakin batzuk hantxe joz
 arin-arina ta jota
 hau arin-arin konpondu daiten
 behar dan lekuan jota.
- J. Maia: Dantza suelta hain ona denik
 Arkaitz nik ez dut pentsatzen:
 politikoak beti banaka
 ez dira sarri elkartzen.
 Kanpoko ala bertako baina
 agarradoan dantzatzen
 ta pausoak bat egin artean
 inoiz ez dena bukatzen.
- I. Ibarra: Ai euskal dantzak topatu asmoz
 barruan dodan burruka!
 Baina pare bat badakidaz ta
 badaukat horren gomuta:
 nik banangoa jarriko neuke
 ikusiz gure kondukta
 hemen bakotzak norbereari
 begiratzen dautsagu-ta.
- O. Enbeita: Maria San Gil flamenkozale
 pataletaz pataleta
 ta PNV balsean dabil
 hara ta hona tarteka;
 beste batzuek ezin asmatu
 mogitzeko gerri buelta...
 ezpata dantza ein behar dogu
 sasi asko dago-eta.

- A. Egaña: Ta soka dantza egin liteke
harmoni bete-betea
edo lepoan ipini soka
han propio etetea;
kaxaranka're probatu ezker
ez litzateke kaltea
pauso mordoa eman dezaten
terreno txiki batea.
- A. Estiballes: Dantza egiteko behar da gogo
ta baita be animoa
eta aurrean deukozunari
lartzana eta mimoa;
dirudienaz garaile irten
jakunez komunismoa
Ajuria Enean jarriko neuke
Errusiako himnoa.
- J. Maia: Ez dago zertan joan beharrik
orain horren urrutira.
Politikoez ez naiz fiartzen
hori denentzat argi da
izan ere hor politikoa
sarritan ibiltzen dira
ondokoari dantzaz helduta
beste bateri begira.
- I. Ibarra: Danok garaile, danok garaile
baina zenbat muturreko!
Aurrerantzean be izango da
hainbat plan eta proiektu.
Nik Larrain dantza jarri behar dot
basoa dala tarteko
ardo pixka bat beharko da-ta
bidea erraz egiteko.

O. Enbeita: Ausardiagaz sartu behar da
dantza pistatik barrena
danontzat pista libre izatea
hori da oinarrian dena;
auskalo zein dan dantza modurik
egokiena, onena;
erritmoa nork markatzen dauen
hori da inportanteena.

*GR 5 Sariketa. Finala
(Lasarte, 2005-05-15)*

Argazkilaria: A. Otamendi

LEZO (2005-05-06)

Bertsolariak: S. Colina eta A. Arzallus

Gai-jartzailea: Lezoko Bertso Eskola

Gai-emailea: Eñaut Gantxegi.

Lezoko presoen aldeko topaguneak antolatutako bertso afaria. Tiñelu elkartean izan zen, iluntzeko zortzietan. Saioaren hasieran eta bukaeran librean aritu ziren bertsolariak, eta tartean gai-emailearen esanetara.

S. Colina-A. Arzallus

Gaia: Azterketa bat egin dute ikasleen euskara maila nolakoa den jakiteko, eta emaitza nahiko kaskarrak atera dira. Zuek azterketa horiek zuzentzen ari diren bi irakasle zarete. Sustrai erabat harritzen da azterketa bakoitzarekin, ikusita zer maila dagoen; bestea, berriz, lasai ederrean ari da zuzentzen.

Neurria: hamarreko txikia

Doinua: *Ai gure antzinako / Esnasaltzailearena*

S. Colina: Jada ez du bagoirik
euskararen trenak; (bis)
batzun akatsak dira
oso nabarmenak
ta hortik sortzen dira
nere ardura denak:
nola ba aprobatu
ikasle alenak
euskera Iturgaitzekin
ikasi zutenak! (bis)

A. Arzallus: Noraino joan zera
laguna noraino! (bis)
Lanean dabiltz maisu
eta andereño;
gainera jartzen dute
nahikoa enpeino
ta ni ez naiz arduratzen
horrekintxe, joño;
hobe gaizki ikasi
ez ikasi baino! (bis)

S. Colina: Ba nik zigortu ohi dut
horrelako prenda; (bis)
denek akatsez lepo
daukate agenda
euskeraren katea
baitago etenda
ikasleak dabiltza
onetik ertenda.
Gaizki ikasten dena
galdu egiten da. (bis)

A. Arzallus: “Ni Hodei izena dut”
ipintzen du hola; (bis)
goitik behera irakurri
dut ongi kontrola:
“Ta niri gustatzen dit
pilo bat futbola
eta gehien-gehiena
aizu ba kirola”;
aizu nik pentsatzen det
hori ondo dagola. (bis)

S. Colina: Euskararen problema
ez da berriketa (bis)
eta guk nola bete
gure papeleta?
Nahiz eta denek egin
duten azterketa
orri guztiak daude
akats bezala
izena ere gaizki
idazten dute-eta! (bis)

A. Arzallus: Hori dela ta txarrik
ez dizut esango. (bis)
Begira ibili naiz
hemengo ta hango;
akats gabeko hitzik
ez zan ez izango
baina egingo balute
zuzen eta ondo
aizazu guk lanikan
ez gendun izango. (bis)

TOLOSA (2005-05-07)

*Bertsolariak: A.M. Peñagarikano,
B. Gorostidi, X. Silveira eta A. Agirre.*

Gai-emailea: Unai Elizasu.

Luberri ekimenaren barruan antolatutako jaialdia. Plaza Berrian izan zen, arratsaldeko zazpi eta erdietan. Jende gutxi eta bertsotarako egoera desagokia: entzuleak zutik eta ezker-eskuinera gainera.

A.M. Peñagarikano-A. Agirre

Gaia: Aita-alabak zarete, Anjel Mari aita eta Amaia alaba. Gaur alabak aitari hala esan dio: “Aita, nik zergatik ez dakit erderaz?”.

Neurria: zortziko txikia

Doinua: *Nere senarrarekin I*

A.M. Peñagarikano:	Euskaraz bizi zera egun eta gabaz eta zurekin beti harro nago arras. Gaztea edozertako beti baita kapaz ikasiko duzu bai belaxe erdaraz. (bis)
--------------------	---

A. Agirre: Nabil español hori
ezin ikasita
ta aldamenekoak
ezin sinetsita;
gelakoek naukate
aspaldi etsita:
“Kaxera!” zergatik naiz
kalean bizita? (bis)

A.M. Peñagarikano: Baina emaitza onak
badaukazu bapo;
zurekin pozik nago
lista zeralako.
Ez dakizu erderaz
hori al da kako?
Ikasiko dezu bai
hamar urterako! (bis)

A. Agirre: Hamar urteak dauzkat
ondo kunplituta.
Etxeko egoera
ez daukat ahaztuta;
zu ere berdin zabiltz
ez zazula uka
Iñaki Perurena
ematen dezu-ta! (bis)

A.M. Peñagarikano: Iñakin antzekorik
hemen ez da nunahi
Iñaki ez naiz baina
nik izatea nahi.
Zurea ez da drama
egon zaitez lasai:
jakingo dezu erderaz
inglesez ere bai. (bis)

A. Agirre: Ikasteko nahiz izan
hainbeste interes
saiatu arren beti
jardun naiz aldrebes.
Nahiz ta hori esan dezun
atta oso errez
erderaz baino hobeto
dakit nik inglesezt. (bis)

A.M. Peñagarikano: Orain bide hortatik
ez zaitez atera
esplikatuko dizut
gutxi gorabehera:
haiena da erdera
gurea euskera;
zapaltzaileen hizkuntza
hori da erdera. (bis)

A. Agirre: Euskaldunon gainean
horrenbeste mito!
“Zapaltzaileak dira”
esan eta kito.
Goazen Andaluzira
urte bat piko;
zuri ere ez zaizu
gaizki etorriko! (bis)

A.M. Peñagarikano: Zer espero dezaket
alabarengandik?
Orain hori bota dit
ta barren-barrendik;
Andaluzira joan
behar al det hemendik?
Ala tu mare esaten
nik badakit lehendik! (bis)

A. Agirre: Aholku exkaxekin
segi eta segi!
Behingoz jarri geranez
aurpegiz aurpegi
zatoz sofa ondora
nerekin eseri;
kendu *Goenkale* ta
jarri ETB bi. (bis)

X. Silveira

Gaia: Zure bikotekideak, gaur, zugana hurbildu, belauniko jarri,
eskutik heldu eta berarekin ezkontzeko eskatu dizu.

Neurria: hamabiko handia

Doinua: *Arratsalde on eta muxu bat / Beñatena*

Ene ametsak betetzen doaz
zatituz noa pastela
desagertu da nunbait barruan
eraman dudana ustela.
Orain arteko ene bizitza
hotza, grisa ta krudela;
jakin zazu zu hurbildu eta
polita bihurtu dela
eta zurekin ezkonduko naiz
ta ezkonduko naiz bela
baldin ta aldeiten ez badezu
etorri zaren bezela.

Zu izan zara ene ametsen
protagonista ttikia;
negar malkoen erresuman zuk
pozten zenuen guztia;
zuk jan dituzu ere hamaika
nik dudana malaostia;
zuk jasan duzu nik dudana txarra
baita nik dudana eztia;
entzun nahi nuen hura diozu ta
zer nahi duzu esatia?
Nere bihotza zurea da ta
zuk hartu erabakia.

BILBO (2005-05-07)

*Bertsolariak: I. Elortza, S. Lizaso,
M. Lujanbio eta A. Egaña.*

Gai-emailea: Urtzi Urrutikoetxea.

Santutxuko Bertso Eskolak urtero antolatzen dituen udaberriko saioetako bat. Santutxuko Karmelo plazan izan zen, eguerdiko ordu batean.

A. Egaña-M. Lujanbio

Gaia: Zu, gaur, Andoni, etxera heldu zarenean, atea zabaldu eta dena hankaz gora ikusi duzu. Halako batean, leihotik irteten Maialen ikusi duzu, zelan badoan, txapel handia buruan.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Elizan sartu ziradenian I / Salbatoreko ermitan I*

A. Egaña: Beti holako nexka zera zu
kolpe hemen eta zintz han;
ederki asko dakizu indarra
dezula bertsolaritzan.
Txapelen bila sartu al zera
lapur gaiztoenen gisan?
Gabonetako lortuko duzu
presarik ez zazu izan!

M. Lujanbio: Gabonak daude urruti eta
hobe det izan eskuan
ez det egon nahi esperantzatan
balizkoan gerokuan.
Baldin txapelik lortzen ez badet
nik abenduko jokuan
bostekotxo bat brodatuko det
bata dagoen lekuan.

A. Egaña: Gure etxetik eraman dezu
txapel beltz ta borobila.
Hurrengorako grinarik ez nun
garbi geratu dadila.
Etxeko hoiek eduki eta
lasai nengoen mutila;
orain falta dut ta joan naiteke
falta zaidanaren bila.

M. Lujanbio: Hiru dituzu lehenago eta
zertako lauan desiran?
Hiru dituzu letra horidunak
oihal beltz-beltz baten jiran.
Zure txapela jantzi behar dut
ta ia kutsatzen zaidan;
zure ideia konddarren batzuk
bertan geratuko ziran.

A. Egaña: Zu lapurretan ikusi eta
harritua naiz zeharo
zure aldetik horrelakorik
nola ez nuen itxaro.
Zeurez bazera nahikoa azkar
kutsa beharrik ez dago
nere txapela zurea baita
erdia baino gehiago.

M. Lujanbio: Ez det sinisten; txapel beltz hori
ez da izaten erdi biko.
Zurea dela badakit baina
oso denbora gutxiko.
Nahiz ta ez lortu seguru asko
lasaituko naiz ta kito;
udaberriko saiotarako
gaizki ez da etorriko.

*Zaharrak Berri Xou
(Ibarra, 2005-04-08)*

Argazkilaria: Galtzaundi

AIZARNAZABAL (2005-05-07)

*Bertsolariak: J. Agirre, A. Mendiluze,
I. Manzisidor “Mantxi” eta M.A. Aiertza.*

Gai-emailea: Abel Etxabe.

San Migel Txiki jaiak zirela-eta antolatutako jaialdia.
Pilotalekuan izan zen, gaueko hamar eta erdietan. Ehun eta hogeita
bost entzule inguru. Sarrera dohan.

A. Mendiluze

Gaia: Zu, Aitor, anbulantzia gidaria zara. Deitu dizute, eta istripua
izan den lekura iristean, ohartu zara zure emaztea dela hil-
zorian dagoena.

Neurria: zazpi puntukoa

Doinua: *Txikitatikan edukia dut*

Hasi nintzala urteak dira
beti denei serbitzeko.
Zenbat neke ta zenbat izerdi
ahal zirenei laguntzeko!
Zenbat istripu, zenbat hildako
ta zenbat egon trantzeko!
Gaizki haiek ekartzeko
denak zetozen antzeko.
Karrera eta praktikak egin
titulo hori lortzeko
baina ez dago estudiorik
hontarako prestatzeko. (bis)

Argi naranjek ez dutelako
beti guztia argitzen
saiatu arren beti ez gera
guk nahi bezela aritzen.
Hasitakoan esan zidaten
lehenengo gauza hori zen:
jendea ikusi sufritzen
tarteka besotan hiltzen.
Eta unea iristerako
prestatzen aritu nintzen.
Orain zeozar egin behar det
baina ez naiz atrebitzen. (bis)

Kamioi bat irten bere bidetik
ta andrea parez pare;
elkar jo eta burni guztiak
pila bat eginda daude.
Une honetan nor egiten da
bere pultsuaren jabe?
Andrea hor dago grabe
ta ni ez banengo hobe!
Segundu gutxi pentsatzeko ta
egin beharrean gaude;
gertatzen dena gerta dedila
baina ez saiatu gabe! (bis)

ASTIGARRAGA (2005-05-14)

*Bertsolariak: E. Eizagirre, O. Perea, A. Agirre,
N. Gabilondo, X. Paya, A. Estiballes,
J. Zelaieta, E. Goikoetxea, J. Uranga
eta I. Manzisidor “Mantxi”.*

Gai-emailea: Josu Goikoetxea.

Hitzetik Hortzera telebistako bertso programak antolatutako jaialdia. Herrero-Irigoien sagardotegian izan zen bazkaria, eguerdiko ordu bietan. Ez zen jende asko joan, baina giro egokia izan zen bertsoarako.

*X. Paya-J. Zelaieta-N. Gabilondo-
Mantxi-E. Eizagirre*

Gaia: Nik ez dut ofiziotarako bikotekiderik aukeratu. Zuek aukeratu beste bosten artean zuen bikotekidea.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Kantore berri xarmant batzuek*

X. Paya: Atzekaldeko kide bat hartu
 jaunak hau da gurutzea!
 Izan behar du irribarrea
 ta berdin malaletxea;
 nik zilegi dut gaurko honetan
 Oihane aukeratzea
 beti gustatu izan zait eta
 hirunaka kantatzea.¹⁶ (bis)

(16) Oihane Perea haurdun zegoen.

- O. Perea: Oihane eta Unai¹⁷ hartuta
bazkalosteko laguntzat
hirukotea osatu nahi du
ta ez dira ez hitz hutsak.
Borobiltasun ta goxotasun
ugari dauka gorputzak;
neri ere asko gustatzen zaizkit
zulo gabeko donutsak. (bis)
- Mantxi: Hemen bakoitzak egin behar ditu
ez dakit zenbat ekarpen
saioa hasi ea zeinekin
kantatu nahi dan esaten.
Nik Estiballes aukeratzen det
ez da motela izaten
altuagoa izanda ere
ez dit bildurrik ematen. (bis)
- A. Estiballes: Beldurra nola emango dizut
ni hain naiz tipo apala;
atzean nengon zuri begira
zeinen polita itzala:
aurpegi fina, praka piratak
eta ipurdi zabala;
gaur hasi dugun harreman honek
luzaro iraun dezala. (bis)
- J. Zelaieta: Hori nahi nuen neretzako ta
hargatik nago erreta.
Nor hautatuko pentsatzen hasi
buruari mila buelta...
Ni Jokinekin geldituko naiz
ez da gero berriketa
gipuzkoar bat umilatzeko
gogoz etorri naiz eta. (bis)

(17) Jaiotzear zen semearen izena.

J. Uranga: Julen ni umildu asmoz zetorren
nahiz ta ni izan umila;
bere bertsoan erakutsi du
dela bastante abila
baina harremanai eusteko badut
barruan nik duda pila
Estiballes ez nik gurea nahi det
lehenbailehen buka dadila. (bis)

N. Gabilondo: Nonbait saioan aztertu nahi da
bikote arteko kondukta.
Egokiena hautatu nahi det
denak kontuan hartuta;
beraz nik Ekaitz aukeratzen det
guztiei begiratuta;
pareja ona egingo degu
biok eskutik helduta. (bis)

E. Goikoetxea: Berria gogoz irakurtzen det
orri orri, aipuz aipu;
bertan Nahikari irakurri ta
kolpetik ohi naiz alaitu.
Astigarragan martxan ipini
eta Zaldibin jarraitu...
guk nahi ala ez azken batean
bertsoak elkartzen gaitu.¹⁸ (bis)

E. Eizagirre: Gogoratu zait zer izaten zan
rekreoa neskatoan
bi lider jarri zozketan eta
ze trantzea holakotan!
Harritzekoa marjinauak
bi neskata gaurko hontan;
gu beti azkenak sartu ohi ginan
futboleko ekipotan. (bis)

(18) Astigarragako saioa bazkalondoan zen, eta gauean Zaldibian zuten bertso jaialdia elkarrekin.

A. Agirre: Ni futbolean ez nitzan txarra
 kemenak oaindik badarrai;
 sobra bezela gelditu arren
 indarrak sobra nolanahi;
 marjinatuta sentitzen zinan
 baina egon zaitez lasai
 zure bixkia ez naiz izango
 baina sikologua bai. (bis)

Mantxi-A. Estiballes

Gaia: Juan Pablo II.a beatifikatze bidean dago. Hona hemen Juan
Pablo II.a, Mantxi. Imajina ezazu santu izateko zain daudenen
ilara bat. Mantxik atzetik aurrera egin du ilara horretan eta
lehenengo jarri da. Bigarren geratu dena Estiballes da.

Neurria: hamarreko txikia
Doinua: *Espainian behera*

A. Estiballes: Aita Santu hauetxek
 daukaten distira!
 Munduan zirenean
 jira eta bira...
 pixkat santuagoak
 balira sikira...
 Azkena etorri ta
 lehenengo jarri da
 behintzat puntualago
 etorri balira! (bis)

Mantxi: Zerura iritsi naiz
 Erroma aldetik
 ta nik beti izan det
 dexente santutik;
 lehenena jarri naute
 azken izatetik;
 mesedez ez zazula
 zuk belztu kopetik
 ni beti egondu naiz
 Francoren aurretik. (bis)

A. Estiballes: Zu aurreratu zara
xuabe-xuabe
baina ez dut egingo
hemen zure alde.
Jainkoa bera ere
omen dago grabe
ta ateak itxita
daude parez pare;
datorren asterarte
oporretan daude. (bis)

Mantxi: Alperrik ari gera
gu biok tratuan
zu hain era frankoan
ni hain era santuan;
zera esango dizut
hobe delakuan:
oporretan dagola
jakin det gaurkuan
baina neu ipiniko naiz
Jaunaren lekuan. (bis)

A. Estiballes: Jarriko zinateke
ados naiz zeharo
baina zure ametsak
oraintxe akabo ;
beste bat jarri baitzen
ta han da luzaro;
Jaungoikoan lekuan
Carrero han dago;
kotxean iritsi zan
ni baino lehenago. (bis)

Mantxi: Kotxean egin zuten
salto eta aupa!
Nik ezertxo ez daukat
zuek bion aurka;
zoaz berarengana
nei egin gabe zaunka
zure lagunak aizu
zer-nolako mauka!:
bolantea buruan
sartua omen dauka. (bis)

ZALDIBIA (2005-05-14)

*Bertsolariak: N. Gabilondo, A. Sarriegi,
I. Apalategi, A. Mendiluze eta E. Goikoetxea.*

Gai-emailea: Saroi Jauregi.

Herri antzokian izan zen, gaueko hamar eta erdietan. *Luberri* ekimenaren barruan antolatutako saioa izan zen. Hasieran giro hotza eta jende gutxi, baina saioa aurrera joan ahala antzokia itxuratuz joan zen.

E. Goikoetxea-A. Mendiluze

Gaia: Txapelketa Nagusia jokatu da aurren. Duela lau urte bezela Ekaitz eta Aitor sailkatuta daude. Aitor finalera iritsi zen, baina Ekaitz ez. Geroztik, Aitor, ohartu zara Ekaitz zure atzetik dabilela saioz saio. Papera eta boligrafoa hartu eta entzuleen artean ikusten duzu.

Neurria: hamarreko txikia

Doinua: *Lagundurikan danoi I*

- A. Mendiluze: Txapelketa batekin
zenbat konpromezu!
Plazaz plaza segika
hasita zaude zu;
agian hola zerbait
ikas dezakezu
baina arreta notei
jartzen badiezu
bidaia alperrikan
egin behar dezu.
- E. Goikoetxea: Etxetik irtetzen naiz
pozik eta gogoz
zu entzuteak soilik
sortu izan dit poz.
Zorte txarra izan nuen
egia da, ados;
gaur zure atzetik nabil
hanka hankari joz
gero zure aurretik
gelditzeko asmoz.
- A. Mendiluze: Bale, bale ona zen
zure erantzuna;
a ze intentzioa
azaldu zaizuna!
Horrenbeste plazata`
liburuaz juna
horrenbeste plazata`...
esazu laguna
zer den neri entzunda
ikasi dezuna?
- E. Goikoetxea: Bertsoekin badezu
zuk hartu-emanaz;
oso gustoko dezu
bakarkako lana;
ofizioka ere
arrazoi andana
baina akatsak ere
datoz neregana
zer ez den ein behar da
ikasten dedana.

- A. Mendiluze: Lehen ere hori askok
esaten didate;
zeuk kaso egitea
zeuretzako kalte;
zer ez den egin behar
nabarmena ote?
Jakiteak ez dizu
balioko bat'e
zer egin behar dezun
konturatu arte.
- E. Goikoetxea: Orain dela lau urte
joan nintzen etxera
baina ez det egingo
nik akats berbera
ta zuri jarraitzea
askozaz hobe da;
kantatzen baldin badet
zerorren antzera
finaletikan kanpo
geldituko zera.
- A. Mendiluze: Kanpora edo barru
zertan hainbeste min
bertsotan egin behar
bada berdin-berdin?
Zuk egiten badezu
hainbeste ahalegin
bertsoa edozeinen
gustokoa dedin
zeure bertso bakoitza
zeuretzako egin.
- E. Goikoetxea: Zu umil-umil zabiltz
ni kukurrukuka;
koaderno batean
hainbeste gomuta...
aurtengo txapelketan
nolako burruka!
Eta zerbait lortu det
ezingo da uka:
gutxinez plaza asko
egiten ditut-ta.

OÑATI (2005-05-21)

Bertsolariak: S. Lizaso, J. Lizaso eta B. Lizaso.

Gai-emailea: Andoni Egaña.

Benito Barrena bertsozale eta bertsolaritzaren sustatzailea omentzeko egin zuten ekitaldi hau Araotz auzoan. Mezaren ondoren egin zioten omenaldia. Dantzariak eta bertso eskolan ikasle izan zituenek parte hartu zuten, Lizasotarrekin eta Egañarekin batera. Auzoko pilotalekuan egin zen bazkaria, eta ondoren bertso saioa.

S. Lizaso-J. Lizaso-B. Lizaso

Gaia: Beti gizonezkoak izan dira protagonista. Gaur ere Benito da protagonista, eta bere emazteari bi muxu eman eta gustura. Lizasotarrei begira, ze nota jartzen diozue zuen emazte, ama eta amona den Juliri?

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Kantore berri xarmant batzuek*

S. Lizaso: Aztertzailea Juli degula
 zertarako disimula?
 Emazte, ama ta amonatzat
 zer emakume mardula!
 Gazte garaian bostetik gora
 ez nintzan pasa sekula;
 oain bisitara nijoanean
 ohorezko matrikula. (bis)

J. Lizaso: Orain aitonak egin behar du
azterketa nabarmena;
amona Juli pasea dago
hamaika poz eta pena:
lehenbizi senarrak aldegiten zun
gero semeak hurrena;
pazientzia neurtu baleike
jarriko nuke aurrena. (bis)

B. Lizaso: Lehen senarra joaten zitzaion
amona ez zegon lasai;
gero semea eta amonak
ezin zuen egon alai;
neretzat nota hauen berdina
beharko luke nolanahi
aspaldidanik esaten baitit
Lizasotarra zera bai! (bis)

S. Lizaso: Gazte garaian bertsotan hasi
ta odola nuen bero;
aitortu behar: parranda ere
egiten nun egunero.
Sailkapenean eta puntuan
nahiz ta amak jarri zero
neretzat ez zen bronka haundirik
aitakin hustu ta gero. (bis)

J. Lizaso: Maite behar ta histori horrek
gurean behar zeguan
sukalde aldian lanian ta
senar gordina kanpuan.
Hala're muxu ematen zidan
etxera juandakuan
jakingo nuke isil-isilik
zenbat sufritutzen zuan! (bis)

- B. Lizaso: Aita ta aitonak bertso munduan
zeinen ibilbide fina;
Neuk'e gauz bera egin nahi nuke
egiten det ahalegina.
Amonak sarri esaten zidan
hau hain da gauza jakina:
"Beñat mesedez ez zaitez irten
aita ta aitonan berdina" (bis)
- S. Lizaso: Hala ta guztiz ez zaigu bete
amonan borondatea
aita bezela semea ere
hark sarri muxuz bete.
Ondo pentsatzen jarri ezker
guk izan degu suertea
hortzaka eiteko nahiko motibo
eta muxu ematea! (bis)
- J. Lizaso: Kontuak kontu nolabait ere
badijoazti urtiak
ta urte hoiak izandu dira
hainbeste bertso botiak;
guri gehiegi lagundu digu
mundu hontan suertiak:
guk ez dakigu zer balio dun
amona ona izatiak!¹⁹
- B. Lizaso: Amona ona eduki degu
horretaz jakitun gera;
lehenen senarra gero semea
ta ni're hauen antzera
baina uste det amona bera
ere doala pozera
biharamunean galdetzen baitit
"Zer moduz ibili zera?" (bis)

(19) Emozioak gaina hartuta, ezin izan du bukaera errepikatu.

S. Lizaso: Seme guztiak egoten gera
gurasoak aipa premiz
ta aipatzean sarri askotan
barruak eiten du diz-diz
hala ta guztiz pentsatu izan det
neronek hamaika aldiz
aita ta ama ez zinatela
ni jaio izan ez banintz. (bis)

J. Lizaso: Jaio zinan ta aitortutzen det
ez zinan jarri saltzeko!
Zure beharra izan genduan
bihotzak kontsolatzeko;
gero amonan historiari
ere begira behar zako:
hura negarrez ta gu bertsotan
txaluak irabazteko. (bis)

B. Lizaso: Amona beti eduki degu
pazientzian jabea
nahiz ta amorru pixkat eduki
bere barruan gordea;
munduan ez da sekula sortu
horren andra dotorea:
emazte ona, ama bikaina
eta amona hobe. (bis)

S. Lizaso: Begira nora iritsi zaigun
lehen hasitako ezbaia:
amonarekin hasi gera ta
kontuak esaten saia;
aita lehen malkoz etena zaizu
zenedukan esan nahia...
pozaren pozez negar eiteko
aita bazendun garaia! (bis)

HERNANI (2005-06-12)

*Bertsolariak: M. Lujanbio, J. Agirre, I. Zelaia,
J. Maia, J. Zelaieta eta A. Arzallus.*

Gai-emailea: Aritz Zerain.

Ereñozu auzoan San Antonio jaietan urtero antolatzen den jaialdia. Txilibita enparantzan egiteko asmoa izan arren, euriaren beldur, elizan egin zuten saioa.

I. Zelaia-J. Agirre

Gaia: Hernanin hemezortzi baserri soilik omen dira baserritik bizi direnak. Zuek biok baserritarrak zarete, baina egoera ezberdinean zaudete. Zu, Joxe, beti baserrian bizi izan zara; zu, Iñaki, ordea, baserrian jaiotakoa zara, baina egun ez zara handik bizi.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Dama askoren engainagarri*

I. Zelaia: Baserri asko hustuta daude
 beste askok lana utzi
 lanbide horrek guri ez baitigu
 aurpegi onik erakutsi:
 prezio danak baju dabilta
 ezin etekinei eutsi;
 baserrian dago lana asko
 eta negozio gutxi!

- J. Agirre: Arrazoi dezu jarria dago
nahiko jokera tristia
eta nik berriz hortxe daramat
nere denbora guztia;
ni baino askoz listuagua
aterako da gaztia:
bizi izatea gauza bat da ta
sufritutzia bestia.
- I. Zelaia: Sufritzen ari dana joaten da
baserritikan ihesi;
askok diote “Hala ibiltzeak
asko ez baitu merezi”
baina Joxeren kasua orain
argitu nahi det lehenbizi:
inori ez diozu esaten
ondo ez zeranik bizi.
- J. Agirre: Ni juxtu-juxtu ibilitzen naiz
aitortuko det ondradu;
bizitzeko ere izaten dira
munduan hamaika modu
baina nere ustez baserritarrak
oraintxe ia-ia jo du
eta jendeak zer jan behar du
lurrak ematen ez badu?
- I. Zelaia: Lurra ez degu gehiegi lantzen
emanda nago tankera;
horrek ekarri digu baserri
ugariren amaiera.
Kanpoko produkto trasgeniko
hoiekin ezin aurrera...
dauden apurrak hustu baino lehen
konturatuko al gera?

J. Agirre: “Dauden apurrak hustu baino lehen”
orain zuk esan dezunez
benetan ondo hartutzen dizut
neuk hala uste dedanez
kanpotik ere hala moduzko
gauzak etortzen diranez
laster jendeak hasi beharko du
hemen plastikoa janez!

M. Lujanbio

Gaia: Espetxean urruti dagoen euskal preso baten ama zara.
Azkenaldian zure semea eskatzen ari zaizu bisitak bakantzen
hasi beharko zenukeela bideko arrisku horiek hartu gabe.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Ama Birjina Erkudengoa*

Gogorra eta arriskutsua
errepidearen malda;
berdin da izan euri zaparra
berdin da eguzki galga
parez paretik kamioi batek
nazakeela ni asalda
ta zu bakarrik bertan uztea
gogorragoa ez al da?

Beraz baimena eskatu nahi ta
orain ia ez dakit zeini;
horrenbestetan horra joatea
ez omen dala komeni
hiltzeko arriskuz nagola eta
ez dezula hainbeste premi...
eta etxean zu ikusi gabe
ere hiltzen ari naiz ni.

Barkatu baina ezin onartu
egin didazun demanda
bi asteen behin kunplituko det
tokatu zitzaidan txanda;
joanez gero bueltatu nahi det
hala da ondo esanda
ta azken bidaia lehenbailehen egin
zu ekartzera joanda.

*Emakume Martxaren barruan antolatutako bertso saio berezia
(Azkoitia, 2005-05-21)*

Argazkilaria: O. Aranburu

ANDOAIN (2005-06-24)

*Bertsolariak: A. Arzallus, I. Elortza, M. Arozena,
J. Soroazabal, J.L. Gorrotxategi eta I. Ibarra.*

Gai-emailea: Joxe Manuel Oiartzabal.

Sanjuan festetan izan zen jaialdia, Goiko Plazan, arratsaldeko zazpi eta erdietan. Plaza irekia izanik, jende asko zegoen.

Gorrotxategi-I. Elortza

Gaia: Azken pilota txapelketaren inguruan giro beroa sortu zen ohiko lekuetan apustuak ezin zirela egin eta. Gorrotxategi apustuzale amorratua da, baina azken boladan nahigabetuta dabil apusturik ezin duelako egin. Elortza inbertsorearengana jo du, dirua non inbertitu dezakeen galdezka.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Kantore berri xarmant batzuek*

J.L. Gorrotxategi: Pentsatzen nago azkenaldian
 gu erotu ote geran;
 apustuzale amorratuok
 jarri gaituzte gainbeheran.
 Ekonomista esan zaidazu
 zer egingo det aukeran?
 Jokoa ez da errenta baina
 diru beltza det soberan. (bis)

I. Elortza: Zure diruak zuritzekotan
 makinatxo bat modu du:
 gaur egun boltsan ere badaude
 hainbat balore seguru;
 Telefonica, Sogecable ta
 Telepizza hor ditugu
 baina lehenengo nere parteaz
 hitz egin beharko dugu. (bis)

J.L. Gorrotxategi: Horra zertara iritsi geran
 jaunak joko dala ta!
 Ekonomistak azaldu digu
 belaxe aingeru planta;
 gaurtik aurrera emango dit bai
 honek makina bat lata
 ai ni honekin fiatutzea
 besterik ez gendun falta! (bis)

I. Elortza: Fiatu zaitez gomendio bat
 behar baitizut azaldu:
 gaur zuriketan bide guztiak
 arriskutsuak bat salbu;
 bide bat bada egiten dena
 beti irabazi ta ez galdu
 oso sinplea, lurra erosi
 eta hormigoia saldu. (bis)

J.L. Gorrotxategi: Nunbait hortikan dirua dago
 eskuratzea seguru;
 horren aurrean pentsatzen jarri
 beharko det buruz buru;
 zer izango ote da neretzat
 amets guztien helburu?
 Azkenean hor utziko naute
 ez terreno ta ez diru. (bis)

- I. Elortza: Influentzia da garrantzitsua
ez duzu ezer ulertu;
hamaika bat lur bada hor zehar
ta beste hainbeste leku...
urbanizable zein izango den
hortaz behar da jabetu;
zoaz horra ta urbanismoko
kontzejalari galdetu. (bis)
- J.L. Gorrotxategi: Artekariak deitutakoan
nik esango diot han “Bai!”
ta egongo naiz eserlekuan
txartela noiz hartuko zai.
Era horretan nere dirua
jokatzen det lasai-lasai;
nik gauzak garbi nahi ditut hemen
bitartekorik ez det nahi. (bis)
- I. Elortza: Esan dizkizut ondo moduak
ta baita ere tokiak
baina beldurrak zaude zu antza
eta hortik aitzakiak.
Segi zeurean lehendik baditut
oso lagun egokiak
ta ahalik ondoen zaindu itzazu
zure lau txakur txikiak. (bis)

DONOSTIA (2005-06-24)

*Bertsolariak: J. Agirre, Mañukorta,
U. Iturriaga eta M. Lujanbio.*

Gai-emailea: Martin Agirre.

San Joan eguna zela-eta auzoko batzordeak antolatu zuen jaialdia. Gaueko hamarretan, Antiguako pilotalekuan, laurogei bat entzule.

J. Agirre-Mañukorta

Gaia: Joxe Agirre, baserri gizona, Oranda baserrikoa da, baina urteetan aurrera doa, eta gero eta gehiago kostatzen zaio baserria gobernatzea. Morroiren bat behar duela eta, iragarkia jarri du, eta hara non, goiz batean, hantxe agertu zaio baserrian Mañukorta proba egitera.

Neurria: zortziko txikia

Doinua: *Mando baten gainean*

Mañukorta: Egunkaritan hauxe da
 irakurri dedana:
 Oranda basarrian
 badagola lana.
 Lehenago ere ni nago
 askotxo emana;
 gehiau estimauko dizut
 jana ta edana.

J. Agirre: Zahartu naiz ta lagun bat nik
daukat derrigorra
nola damakitan oso
bizitza gogorra.
Aurrean ta atzean
bietan tontorra;
baleike baina hau ez da
hain morroi jatorra.

Mañukorta: Nagusi zaharrak badauka
nahi aina malizi;
morroia ikusitzen du
gorputzez itsusi.
Lana beste gauzarik
ez dezu ikasi;
ni baino mutil hoberik
ez dezu merezi.

J. Agirre: Errexena da zurekin
tratuan hastia;
lehenez gain baserriak
badu deskastia!
Aitzakia galanki zuk
bata ta bestia...
debalde izanda ere
morroi garestia!

Mañukorta: Holako desafiua
izate'itu nunahi;
larogei urte baditu
baina oindik alai.
Kotxez ibiliko det
nik bertso jairik jai;
baserriko lanikan
nik ere ez det nahi.

- J. Agirre: Beraz kotxean ibili
haruntz ta honerako
lana utzi nahi dezu
aldamenerako;
baina portatu nahi nuke
gizonan erako:
pruebako hartuko zaitut
zortzi egunerako.
- Mañukorta: Oso exkaxa baita
basarriko malda
ta lana gogor eitea
derrigorra al da?
Herriz herri ikusirik
hainbat minifalda
zuretzat oso ona da
honako *guardaespalda*.
- J. Agirre: Bere ustez emanak dizkit
erantzun txukunak
baina ilusio asko
pikotara junak.
Biok ere egongo gera
gu alkarren lagunak;
ez gaituzte gu maiteko
minifaldadunak.
- Mañukorta: Tranpa ta maliziak
ez ditut aparte:
neska txikitan badet
behar hainbat arte.
Zuk ere mundu honetan
hartu zazu parte;
morroi hona aprobetxatu
bizi zeraden arte.

J. Agirre: Beraz saiatu beharko dut
aprobetxatzera
zer egin pentsau behar
gauezik goizera;
baina neskatarako zu
hain baldarra zera:
mutilikan guapoena
aurrekoz atzera!

Mañukorta: Errazioa esan dezu
ta entzuteko zai
erantzuna emango'izut
goxo eta lasai:
umorez ibilitzen naiz
nunahitan jairik jai;
atzez aurre dotoria
aurrez atze ere bai.

J. Agirre: Holako kontuak dauzka
bai inbentatuta
zein engainatu nahi luke
hoiek kontatuta?
Honen inguruan neskak
ezin aguantatuta;
hargatik dago holako
itxurak hartuta.

LEIOA (2005-06-25)

*Bertsolariak: U. Iturriaga, A. Estiballes,
P. Vidal eta B. Vidal.*

Gai-emailea: Arrate Illaro.

Leioako jaiak zirela-eta antolatutako saioa. Txosnagunean izan zen, eguerdiko ordu batean.

U. Iturriaga

Gaia: Gozategiren kantu batek hala dio: “Euskal selekzioa garenaren islada”; baina zer gara?

Neurria: hamarreko handia

Doinua: *Mundu honetan holako gauzak*

Galdera hori pentsatzen egon
al zarete hiru buru?
Nirean behintzat erantzuteko
nahikoa leku hartu du.
Zer garen eta nundik gatozen
nora juatea helburu?
Herria garen, jendarte garen
inor ez dago seguru;
zer garen ondo jakin ez eta
selekziorik ez dugu.

Nor izatean izan lezake
 beharbada garrantzia
 nahiz ta kontutan hartu behar den
 aurrekoen herentzia.
 Egia esan kirol munduak
 nauka apur bat etsia
 ikusiz gure inguruan ere
 jende askoren kontzientzia
 nola animatzen dituzten sutsu
 España eta Frantzia.

Azken batean ze odol klase
 daramagu guk zainetan?
 Zertan gabiltza sarritan geure
 burutxoak engainetan?
 Urtean partida bat jolastu
 eta hor gabiltz festetan;
 selekziorik ez ta zer garen
 erantzun ezin benetan;
 zerbait pretauta ekarriko dut
 nik datorren sanjoanetan.

*“Ni ere bertsolari” ekimena
 (Amoroto, 2005-05)*

Iturria: XDZ

ASTEASU (2005-06-28)

Bertsolariak: A. Mendiluze, A.M. Peñagarikano, A. Arzallus, Loidisaletxe, S. Lizaso eta A. Egaña.

Gai-emailea: Jon Zaldua.

San Pedro festen harira urtero antolatzen den bertso jaialdia. Aurreko urteetan ez bezala jaialdia pilotalekuan izan zen. Bertsotarako baldintzak egokiagoak izanik, bertsolariak ere erosoago aritu ziren.

S. Lizaso-A. Mendiluze

Gaia: Duela bi aste Madrilen izan zinen Sebastian *gay*-en arteko ezkontzaren aurkako manifestazioan. Aitor semeak bera ere homosexuala dela esan dizu eta noizbait familia bat osatu nahiko lukeela.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Elizan sartu ziradenian I / Salbatoreko ermitan I*

A. Mendiluze: Lehengoan izan zinen Madrilen
 botereari botere
 zerbait eskatuz kalean zehar
 aita egizu mesede!
 Batzuri ukatu nahi diezue
 laguna egitea bere
 baina ukatuko al zenioke
 zeure semeari ere?

- S. Lizaso: Gazte garaian bide bakarra
 ikasi gendun eleizan;
 hari jarraituz lehengo batean
 Madridaino joan nintzan
 ustekabeko sorpresak ere
 izaten dira bizitzan:
 zure aukera onartzen det nik
 nahiz ta gogoko ez izan.
- A. Mendiluze: Zure gogoko ez dela izango
 semeak ondo badaki
 eta halere ez ukatzea
 omen dezu erabaki
 baina beidatu behar al didazu
 begiratu txarrez beti?
 Ta orain ez zazu egin gaztetan
 ikasiaren aitzaki.
- S. Lizaso: Ikasiaren aitzaki hori
 nik ez dut erabili nahi;
 aita naiz eta izango ahal naiz
 bidea egiteko gai!
 Zeure bizitza zeurea da ta
 aukera ein zazu lasai;
 nik hitz egiten badakit baina
 gauzak gordetzen ere bai.
- A. Mendiluze: Ba nik nahi nuke behin behar eta
 dena garbi esatea
 zeure barrua ez egoteko
 esan gabeaz betea
 ta tentatzeko eskatzen dizut
 ai nere aita maitea
 inoiz ezkondu ahal baninteki
 aita jauna izatea.

S. Lizaso: Hori posible izan leikenik
 orain ezin dut sinetsi
 baina denborak emango ahal dit
 behar hainbat pazientzi!
 Hainbeste amets egin nituen
 orain kolpetikan etsi;
 armariotik atera zera
 pozaren ateak itxi.

A. Mendiluze: Ai aita, aita, hola al gaude?
 Ideia arrotzak tira!
 Gustora egon behar zenuke
 zuk semeari begira;
 lotsarik gabe bere gogoa
 adierazten ari da;
 zure poza ta zure ateak
 zure arazoa dira.

S. Lizaso: Arrazoi dezu ika-mikaka
 hastea besteik ez falta:
 zer arraiotan atera hemen
 buila edo zalaparta!
 Beste mutil bat maite dezula
 ohitura zaharrak lagata
 zeuk nahi dezuna egin ezazu
 bizitza zeurea da-ta.

S. Lizaso-A.M. Peñagarikano

Gaia: Zu, Sebastian, Asteasun jaio zinen baina kanpoan bizi zara. Zu,
 Peña, kanpoan jaio arren, Asteasun bizi zara. Nor da
 asteasuarrago?

Neurria: zortziko txikia
Doinua: *Nere senarrarekin I*

A.M. Peñagarikano: Oain hemen bizitzen naiz
hain itxura lasaiz
hona etorri nintzan
eta oso garaiz;
“Asteasurra ez haiz hi”
nahiz eta entzun maiz
hemen bizi naiz eta
asteasuarra naiz. (bis)

S. Lizaso: Zergatik hasi hemen
gu biok auzian?
Ikusi behar gauzak
nola pasa zian:
zu hemen kanpotarra
denbora luzian
ta ni bertakoa naiz
natorren guzian. (bis)

A.M. Peñagarikano: Pentsa asteasuarra
sentitzen naizela
eta hori aurrera
emango detela;
botoa hemen eman det
beste askok bezela
ta ez Argentinatik
gallegok bezela. (bis)

S. Lizaso: Botoa emate hutsa
aizu ez da basta
eta erronkarekin
ez nazazu nazka!
Hemen egiten dezu
zuk lo eta bazka
zuk ohea daukazu
nik berriz sehaska. (bis)

- A.M. Peñagarikano: Guretzat Asteasu
leku ederra da
bizitzeko ez daukat
horrenbeste traba;
orain neretzat dira
txalo zaparrada
Anjel Alkain bera ere
asteasuarra da. (bis)
- S. Lizaso: Gauza ez zazu esan
aurrekoz atzera:
kanpotikan etorri
honuntz bizitzera;
ausartu zera Alkain
laguntzat hartzera...
zu ere Anjel baina
aingeru ez zera! (bis)
- A.M. Peñagarikano: Nere kontra ez zazu
hemen esan hitzik;
nere kontra ez zazu
orain egin deusik;
kanpoan bizi zera
eta oso pozik
ez zera asteasuarra
tolosarra baizik. (bis)
- S. Lizaso: Gure diferentziak
hain daude nabarmen:
zu gallegoa zinan
honera baino lehen;
ni berriz etortzen naiz
ahal dudarik gehien
lo Tolosan eiten dut
baina bizi hemen. (bis)
- A.M. Peñagarikano: Honera asteen behin
egiten du jira
ni egunero hemen
bira eta bira;
zure semeak beti
kanpora begira
nere seme-alabak
bertakoak dira. (bis)

LASARTE-ORIA (2005-06-29)

*Bertsolariak: A. Egaña, J.M. Irazu, M. Lujanbio,
I. Elortza, P. Etxeberria eta A. Otamendi.*

Gai-emailea: Pablo Suberbiola.

Sanpedro egunean izaten da urtero bertso jaialdia. Manuel Lekuona kultur etxean izan zen, gaueko hamar eta erdietan hasita. Urtero herriko bi bertsolari tartekatzen dituzte, eta gai-jartzailea ere bertakoa izaten da.

P. Etxeberria-J.M. Irazu

Gaia: Zu, Patxi, lorazaina zara Lasarteko Udaletxean. Festak bukatu berri dira, eta jardinak txukuntzen ari zarela, Irazu ikusi duzu bertan lo, oraindik blusa soinean.

Neurria: zortziko haundia

Doinua: *Bertso polit bat kantatuko det I*

P. Etxeberria: Beti bezela lanean hasi
 galdu ez dadin konpasa
 eta gainera erantzuteko
 beti izaten du presa
 baina gaur ere eragozpenak
 hau da mundu aldrebesa!
 San Pedro jaiak pasa dira bai
 baina honi ez zaio pasa.

J.M. Irazu: Zuk jakin zazu San Pedro jaiak
 behin ditugula urtean
 eta etxera bueltatzea ahaztu
 behin tabernara jutean;
 etzanda hemen ez nago ederki
 barrenak ardo betean
 kanporako ez det balio eta
 sartu nazazu lurpean.

P. Etxeberria: Lehenago ere makina bat lan
 horrela badet egina
 eta astea gaur ere hasi det
 lehen askotako berdina.
 Nahiago nuke lore artetik
 orain altxatu bazina!
 Txukuna jarri didazu behintzat
 hemengo gure jardina!

J.M. Irazu: Aizazu Patxi lehenago ere
 ez zegoen oso polita
 aspaldi samar paraje hontatik
 zu ez zera ibili-ta;
 larri nagonez etzanda jarri
 ta zutik ezin jarrita...
 ia pixka bat hobetzen naizen
 puntak moztuta utzita!

P. Etxeberria: Alkarren ondon jarrita dauzka
 burua ta ipurdia
 hor zihoala zilipurdika
 nunbait hala eroria.
 Neri ere gustau izan zait aizu
 ardoa ta edaria;
 hasten danean jakin behar da
 nola kargatu gurdia.

J.M. Irazu: Bai etxetikan atera nintzan
 karga haunditxuan bila;
 denborarekin konturatu naiz
 dedala gorputz debila.
 Goraize eta mangerarekin
 gaur jardineru mutila
 hortikan urik ez bedi atera
 ardoa izan dedila!

A. Egaña-I. Elortza

Gaia: Zu, Andoni, Baltasar Garzon zara. Ez zabiltza oso ondo zure
 tesiak aurrera egin ez duelako. Burua gaizki dabilkizu, triste
 zaude, ez duzu lorik egiten. Tratamentu bat behar duzula uste
 duzu, eta Igor psikologo euskaldunarengana joan zara.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Elizan sartu ziradenian I / Salbatoreko ermitan I*

A. Egaña: Aspalditxoan amets gaiztotan
 nere bekokia blaitu;
 zoritxarrean momentu onik
 inun ezin det usaitu;
 pentsatzen nuen “Andrea ta ni
 sexuak batuko gaitu”
 ta andreak “Segi” esanez gero
 ia ezin det jarraitu.

I. Elortza: Ta garai baten izan al zinen
 sexu kontuetan maisu?
 Hitz okarren bat esanez gero
 deskalabruen abisu
 “Segi” ta “Jarrai” entzun ezkeru
 gaizki omen zabiltza zu
 txoritxoari “Haika” esan ta
 lurrera jausiko zaizu.

A. Egaña: Garai batean munduko jabe
izan nintzan baldinbaite;
orain haizeak aldatu dira
eta inork ez nau maite;
lehen lagunak millioika nitun
orain ia ez det bat'e
eta dauzkadan lagun apurrek
hika egiten didate.

I. Elortza: Lagunek hika egiten dute
ta zuk orduan algarra;
gauetan berriz beldurak zaude
zu joateko lotara.
Terapia lez proposamen bat
egin behar dizut hara:
zer ba ez zoaz lo egitera
aislamentu zeldetara?

A. Egaña: Horretaraxe etorri naiz ni
azkenean lortu tira;
sospetxosoen itxura dauka
jarri ezker begira:
anarko beltza oinetakotan
pasatzen zaio gorrira...
Euskal Herriko psikologoak
sarearen parte dira.

I. Elortza: Nire itxurak goitik beheraino
hemen aztertu dituzu
eta pentsatu aker beltzari
eman diodala muxu;
teori baten hasi zinen ta
gero hainbeste abusu;
dena deabrua ikusi ezker
barruan izango duzu.

USURBIL (2005-07-02)

*Bertsolariak: A. Arzallus, M. Lujanbio,
S. Colina, X. Sukia eta A. Egaña.*

Gai-emailea: Joxe Mari Izeta.

Santa Isabeletan urtero antolatzen duten jaialdia. Herriko pilota-
lekuan izan zen, gaueko hamar eta erdietan, hirurehun entzuletik gora
bertan zirela. Bat-bateko saioa hasi aurretik 29. Santa Isabel bertso-
paper lehiaketaren sariak banatu zituzten.

M. Lujanbio-A. Egaña

Gaia: Zuek herri bateko festa batean ezagutu duzue elkar. Maialenen
etxean pasatu duzue gaua. Goizean, Maialen, esnatu zara, baina
triste; Andoni ez dago ondoan; joan egin da. Ohartxo bat utzi
du: “Nahi duzunerako”, eta ondoan bere telefono zenbakia.
Dudan egon ondoren, deitzea erabaki duzu.

Neurria: hamarreko txikia
Doinua: *Antton eta Maria*

M. Lujanbio: Usurbilgo festetan
juerga hain lizunik
urtek izango ziran
egite' ez nunik
baina gaur gauekoak
izan du oihartzunik;
atzo hainbeste muxu
ematen jardunik
gaurko gosaia ere
emango nizun nik! (bis)

A. Egaña: Gaurko gosaia nuen
hiru kafe bero;
hala erabaki det
notatxoa bego:
“Numeroa: zazpi, bost
sei, sei, bi, lau, zero
ta nahi dezunerako”
erantsi det gero;
hain azkar behartzerik
ez nuen espero! (bis)

M. Lujanbio: Zure harrokeria
nun dezu utzia?
Eta atzo gauean
zeneukan antsia?
Hola ihes egitea
a ze elegantzia!
Atzo ze esan zendun
ez daukat ahantzia!
Tokitan geratu da
zure pazientzia! (bis)

A. Egaña: Esan nizun osatzen
nintzela txakurrez
ta pazientiarena
bota nuen errez;
txori hutsa nintzela
bazenekin aurrez
ta beste esaera
ulertu aldrebes:
egiten ikasi det
baina egoten ez. (bis)

- M. Lujanbio: Egiten dakizula
a ze panorama!
Zure ezin egonak
hartuko du fama;
garesti aterako zait
bart gaueko lana;
lehendabizi erdizka
utzi ninduana
eta gero faktura
telefonoana. (bis)
- A. Egaña: Atzo gauean biok
geunden hain indartsu;
ai ene zenbat kontu
eta zenbat muxu!
Zu trebe aritua
ta ni ez hain maisu.
Faktura ta erdizka
hor ari zera zu;
bueno baina zertako
hots egin didazu? (bis)
- M. Lujanbio: Goizean esnatu ta
alde egin karreran;
honen kontzientzia
ez zegon primeran.
Galdetzen dit zertako
deitu ote dedan!
Zure kaltzontziluak
hementxe aukeran;
faborez beira zazu
zerekin joan zeran! (bis)
- A. Egaña: Oraintxe erori naiz
kolpetik argira;
gure neska matraka
salatzen ari da.
Atzo ligatu nindun
ta etxera di-da!
Kaltzontzilo beltz batzuk
nik badauzkat, tira;
ta zuk jakingo dezu...
nereak ez dira. (bis)

LARRAUL (2005-08-07)

*Bertsolariak: S. Colina, A. Mendiluze,
J. Agirre eta J. Maia.*

Gai-emailea: Saroi Jauregi.

Plazan izan zen, arratsaldeko zazpi eta erdietan hasita. Bero handia eta eguzki galgatan oholtza. Denera, berrehun eta berrogeita hamar entzule inguru.

J. Maia-J. Agirre

Gaia: Hiritik ihesi, Larraulgo etxe adosatu horietako bat erosi zuen Jonek. Etxe aurrean baratzea jartzen ari da. Zuk, Joxe, zure baserritik ikusten duzu zertan ari den, eta gauza onik egingo ez duela eta, laguntzera joan zatzaizkio.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Zeru altuan zegoen Jaunak*

J. Agirre: Nere ustetan aukera dezu
 hain bide okerrekua.
 Sinistu zazu zuri begira
 egon dala hurrekua;
 kalekumea baserrirako
 guztia beharrekua
 zu atxurrean ez zera jartzen
 itxura ederrekua!

J. Maia: Egia da bai ni ez naizela
baserritar peto-peto;
orain zu hemen zaudenez gero
moldatuko naiz hobeto.
Terreno hontan galderatxo bat
badet zuri esateko:
ze hazi mota sartu behar da
entsaladak irtetzeko?

J. Agirre: Beharbada hemen aldatu leike
zeuk nahi dezun klasekua
zerbait gertatu baleike ere
besterikan ezekua;
tomateantzat ere hau ez da
malkarra eta sekua
baina hala ere ez da egingo
zu hainbeste luzekua.

J. Maia: Nahiko luzea naizenez gero
hala dut erabakia:
badaukadala arbol batzuek
landatzeko aitzakia
baina ez dakit nundikan hasi
non dago nere tokia?
Jakin nahi nuke zer arboletik
irtetzen dan odolkia.

J. Agirre: Odolkitako arbolarikan
nik sekula ez dut entzun;
pentsatzen nuen kaletar honek
zer molde edukiko zun.
Zeuk ez dakizu ikusi eta
zer pena ematen didazun!
Inork laguntzen ez ba'izu ia
goseak hil behar dezun!

J. Maia: Goseak hiltzen hasi behar badet
alda dezadan pausua;
inolaz ere ez da argitzen
baratz hontako kasua.
Hortxe patata pixkat sartu det
ta onduan txorixua...
bi egunetan ia irtetzen dan
plater bat goxo-goxua.

J. Agirre: Beraz txorixua izan al leike
hor lurpetikan ertena?
Pentsamentu hoiek ditun gizonak
neri ematen dit pena.
Esango dizut nere ustetan
egin behar zendukeena:
golperik iten ez baldin ba'zu
irabaziko'zu gehiena.

J. Maia: Aholku ona eman didazu
jarraituko det jokoa
baserritarren jakinduria
ez baita nolanahikoa
ta gonbidatu egin nahi zaitut
ez zera nola-halakoa:
oilaskotxo bat daukat gordea
atzo erositakoa.

J. Agirre-S. Colina

Gaia: Jarri elkarri puntuak.

Neurria: zortziko txikia
Doinua: *Haizeak bidali du*

J. Agirre: Zer itxura daukazun
hanka susterretan!

- S. Colina: Horrela ibiltzen naiz
euskal herrietan;
nahiz eta galtza motxak
daduzkadan bertan
neriak ez zaizkit ez
eten belaunetan.
- J. Agirre: Uste det dauzkazula
gora ta meheago;
- S. Colina: zu ere hala zabiltz
oso garbi dago;
neri begira egon
al zara luzaro?
Eta horrexegatik
beldurtuta nago.
- J. Agirre: Politaguak badaude
hemen tapatuta!
- S. Colina: Hori horrela denik
zertarako uka?
Ez ote gaude hobe
dena azalduta?
Gorputzak eguzkia
hartu behar du-ta.
- J. Agirre: Bakoitzak jakin behar du
hor zer erakutsi;
- S. Colina: zuk behintzat zeureari
nahi diozu eutsi;
horregatik ez nauzu
gaur pakean utzi
zure ustez baitaukat
edertasun gutxi.

- S. Colina: Ta zu etorri zera
dena tapatutata;
- J. Agirre: inor ez aspertzearren
nei begiratuta
aldrebesa nagola
nago enteratuta
tapatzea horreatik
det aukeratuta.
- S. Colina: Mingaina ez daukazu
tapatu beharrik!
- J. Agirre: Mingainean ere ez dut
halako indarrik
baina daukatan pixkat
hor daukat bakarrik
eta gaztea neri
nei ez jo adarrik!
- S. Colina: Morroi joan nahi nuke
zure baserrira
- J. Agirre: orduantxe mejorauko'a
gure etxeko jira!
Ni lanean eta hau
albotik begira;
holako hanka meheak
hortarako dira.
- S. Colina: Zu're hankaz ez zaude
oso osatuta
- J. Agirre: nere hankak baitaude
modan pasatuta;
nahikoa gogortuta
nahiko okertuta...
adinak hemen edozein
izorratzen du-ta.

- S. Colina: Eseri aurretikan
nahi dezuna esan!
- J. Agirre: Sasoia daukazu ta
zabiltza laineran
ahal dedana egiteko
ez nago perezan
baina zaharrai lagundu
askozaz hobe zan.

S. Colina-A. Mendiluze

Gaia: Aurten Txapelketa Nagusia jokatu da. Aurten itxurari garrantzi handia emango dio antolakuntza taldeak. Bertsolariek ezingo dute nahi bezala joan saioetara. Bertsolariek orrazkera eta janzkera zaindu egin beharko dute. Horrek eztabaida sortu du bertsolarien artean.

Neurria: hamarreko txikia
Doinua: *Espainian behera*

- A. Mendiluze: Txapelketa nahi dute
detaileetan doitu;
antza zabarkerian
ezin da jarraitu
jende pilak ikusi
egin behar baitu;
nikiaz hasten zena
trajea amaitu
ta gero esango dute
“hitzak egin gaitu”. (bis)

- S. Colina: Aurten aldaketekin
omen datoz fuerte
jazkeraz ez baitugu
behar aina bertute
ta zertaz ari diren
badakizu zuk'e;
trajera heldu gara
Aitor urtez urte...
laister zer bota ere
esango digute! (bis)
- A. Mendiluze: Orduan daude bertan
ni noiz helduko zai;
nigatik baldin bada
dabiltzala lasai
baina ez dira izango
ni aldatzeko gai
ez det hura jantziko
ez baldin badet nahi
ni naizena naiz eta
jazkeran ere bai! (bis)
- S. Colina: Ta aldatzeko asmorik
ez daukazu bela!
Jakin koherentea
izan behar dela
nahiz igo behar dugun
jazkera nibela
printzipean bodara
joateko bezela
gero irabazleantzat
betiko txapela. (bis)
- A. Mendiluze: Hemen ere kontua
ez al da gailendu?
Itxura ona behar
omen da mantendu;
orain artean zena
gogoen ukendu
ilusioa piztu
eta loa kendu
orain zenbait gauzatan
nazka ematen du. (bis)

- S. Colina: Txapelketa nola den
eskaparatea
tokatzen omen zaigu
itxura ematea;
ni errendituko naiz
jantzi ta pakea!
Eta zuretzat hori
nola dan kaltea
onena duzu Aitor
bat'e ez joatea. (bis)
- A. Mendiluze: Zergatia ez dakit
hala nahi zenuke
baina nahi duten denek
egon beharko dute;
ni ez naiz makurtuko
lau txaloren truke
eta jantzi honekin
hartzen ez banaute
Sarasuakeri bat
egingo det neuk'e. (bis)
- S. Colina: Barkatu Aitor baina
ez dakit zergatik
oraingoan ez dezu
zuk arrazoi faltik
baina esan dezuna
zertan den ez dakit:
ez dakit mahonezko
galtza hoiengatik
edota kartzelako
tongo harengatik. (bis)
- A. Mendiluze: Bat ta bestearekin
Elkartea kexu
eta zergatikan den
dudatan zaude zu;
guztia kontatzerik
ez nuke nahi aizu.
Beraz abendurarte
itxoin dezakezu;
zoaz finalera ta
ikusiko dezu. (bis)

S. Colina: Nahiz eta bakar batek
 duen irabazten
 zazpi dabilta bueltan
 bazter oro nahasten;
 bertara iristea
 duzu aurrikusten;
 horrexegatik zabiltz
 ilusioa pizten
 baina hara're ez dira
 guztiak iristen. (bis)

*Andra Mari Zuriaren jaiak
(Gasteiz, 2005-08-05)*

Iturria: XDZ

GOIZUETA (2005-08-16)

*Bertsolariak: J.M. Irazu, M. Lujanbio,[♪]
A. Arzallus eta A.M. Peñagarikano.*

Gai-emailea: Joxe Manuel Oiartzabal.

Plazan izan zen, arratsaldeko zazpi eta erdietan. Kultura Batzordeak herriko jaien kariatara antolatutako jaialdia izan zen. Saio motza, baina bizia eskaini zuten.

Gaia: Azkenaldian, Nafarroako zenbait herritan gorabehera handiak sortu dira ikurrina dela eta. Herri batzuetako udaletan jar daiteke, beste batzuetan ez. Zuek zer iritzi duzue?

Neurria: hamarreko handia
Doinua: *Aita izena kanta beharrak*

A.M. Peñagarikano: Aspaldi hontan gertatzen dena
 hau da hau negargurea!
 Ikurrina da asko kostata
 hazitako landarea;
 nola demontre onartuko da
 aurka dagoen legea?
 Gizabidea baldin badugu
 beti bakoitzai berea
 guk ez baitegu hura gorroto
 guk maite degu gurea. (bis)

- M. Lujanbio: Ikurrina da azala baina
zerbait badauka atzea:
Euskal Herrian nortasuna ta
berrien euskalduntzea;
barka akaso diskurtso ofizial
betikotik aldentzea
baina aukeran jarriko balitz
bat edo beste kentzea
firmauko nuke sinbolorik ez
ta edukia mantentzea. (bis)
- A. Arzallus: Ikurrina da bateko eta
bandera degu bestea;
garai batean derrigorrean
sartu zen trapu tristea.
Ez al da pena udaletxeak
hortaraino biluztea?
Ez det eskatzen nahi ez duenak
gurea erakustea
baina legeak beharko luke
jarri nahi dunai uztea. (bis)
- J.M. Irazu: Euskal Herriak berez Nafarrun
izan omen zun sorrera
ta orain batzuk ausartu dira
elkarren kontra jartzera;
kostata baina zuek ikurrina
udaletxetik atera
nahiz elkartera begiratuta
eman lezakeen bestera
ikurrina ta umore ona
beti ez dihoaz batera. (bis)

A.M. Peñagarikano

Gaia: Anjel Mari mutilzahartzeko atarian ezkondu zen. Nik badut galdera bat: noiz bizi haiz hobeto: ezkondu aurretik edo ezkondu ondoren?

Neurria: zortzi puntukoa

Doinua: *Baserrian jaio nintzan / Habanera*

Erantzuna emango det
goxo poliki-poliki.
Mutilzaharraren fama
lehenago banuen beti
eta “ez naiz ezkonduko!”
esaten nuen setati;
bai baina nere bihotza
gero egin zen bi zati:
oiartzuar bat ezagutu
eta odolak diraki;
seme bat ekarri gendun
aingerutxo bat izaki;
hura zein maitatzen dudan
ni beste inork ez daki;
lehenago ondo bizi nintzen
orain aunitzez hobeki.

Kostata baina loratan
jarri genuen baratza
inoiz ez genuen galdu
arrasto ta zarramaltza.
Mutilzaharraren kabitik
aspaldian nintzan altxa
ta orain bizimodua
gozoa ta aberatsa;
neure etxekoarekin
nik badaukat konfiantza
ezkondu edo ez ezkondu
garai batean zalantza;
oaindik soltero daudenak
izan behar du esperantza
ta gainera nere umeak
badauka aitaren antza.

IZURTZA (2005-09-04)

*Bertsolariak: X. Paya, E. Eizagirre, O. Perea,
I. Ibarra eta On. Enbeita.*

Gai-emailea: Asier Ibaibarriaga.

Jaiak zirela-eta antolatutako jaialdia. Eguerdiko hamabietan izan zen, Santa Ageda elizan. Berrogeita hamarren bat entzule.

O. Perea-E. Eizagirre

Gaia: Duela bi aste, Oihane, ama egin zara; baina Estitxuk ere horretan zer edo zer badaki, izeko egin baitzen duela gutxi. Horrek zuen bizimoduan zer eragin eduki du?

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Haurtxo txikia negarrez dago I*

O. Perea: Ene ze polita den guztia
 amets egin dut oparo!
 Orain ama naiz ta horrek badu
 berekin hamaika trago!
 Azaldu beharko litzateke
 instrukzioekin klaro
 ezin dugula lorikan egin
 hiru ordu baino gehiago.

- E. Eizagirre: Hiru ordu baino gehiago hari
begira ta hari muxu...
Kontraesan bat ikus nezake
ama zure aurrean aizu:
jende aurrera bertso kantari
brehala hasi zera zu
ta umeari bakardadean
kantatzen al dizkiozu?
- O. Perea: Zesarea batekin zidaten
hogeita bian atera;
gau hortan bertan negar zotinka
hasi zitzaidan kolpera;
haur kantaren bat bilatzen nuen
“bertsotan bai ba ote da?”;
ba asko kantatu nizekion bai
doinu honetan gainera.
- E. Eizagirre: Kendu zizuten zilbor-hestea
lehen lotura akabo!
Bertsolaria umearekin
harremanetan baitago
beste galdera ta intuzio bat
komentatu nahian nago:
zeharo hustuta sentitzen zaren
edota emankorrago.
- O. Perea: Ba tripa erortzeko zorian
hankak dardarka ta grabe
baina sendatzen ari gara gu
poliki eta suabe.
Zuretzako galdera bat badut
izeba orain hala're:
izebak gauza onak dituzte
baina gauza txarrik gabe?

E. Eizagirre: Ez nun sekula nik neuk esango
 zuk orain baino hobeto!
 Beti badaukat goxokiren bat
 ilobari emateko
 ta petraltzean agintzen diot
 amarengana joateko.
 Gogo guztiak kenduak dizkit
 ni neu ama izateko.

*Lugaritz kultur etxean bertso saioa
 (Donostia, 2005-11-25)*

Argazkilaria: I.Lazkano

ALKIZA (2005-09-08)

*Bertsolariak: S. Lizaso, J.M. Irazu, A. Mendiluze,
M. Lujanbio, S. Colina eta A. Egaña.*

Gai-emailea: Jon Zaldua.

Herriko jaietan urtero antolatzen duten jaialdia. Gaueko hamai-
ketan izan zen, pilotalekuan.

S. Lizaso-S. Colina

Gaia: Zuek biok aita-semeak zarete, Sebastian aita eta Sustrai
hamasei urteko semea. Sustrai New Orleansen zegoen, *Katrina*
itsasikara iritsi zenean. Astebetean aitak ez du semearen
berririk izan. Gaur deitu dizu telefonoz.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Nere gogoa hegan dijoa*

S. Colina: Hara ta hona ibilia naiz
bertan geratzeko orde
sentimentuak ta ikusiak
neure baitarako gordez.
Orain artean ez dizut deitu
barka zaidazu faborez
neronek ere ez bainekien
bizirik nengon edo ez.

- S. Lizaso: Betiko grinak izan dituzu
 seme, bidaiatzekoak
 ta albisteak entzun ondoren
 larri geunden etxekoak;
 telefonoan deiak genitun
 amets baten antzekoak
 ta zure deiak legortu dizkit
 astebeteko malkoak.
- S. Colina: Barkatu zazu aita maitea
 eragin dizudan pena;
 zure barruan borborka dabil
 maitetasun sentipena.
 Albiste ezak eragin arren
 malko putzu nabarmena
 albisterik ez jasotzea da
 sarri albiste onena.
- S. Lizaso: Barkatu baina ez nago ados
 seme zure esanean;
 hainbat albiste telebistatik
 jaso degu zuzenean;
 pentsatzen gendun zu han zinela
 hil kopuru barrenean
 beti txarrena pentsatzen baita
 albisterik ez danean.
- S. Colina: Egia esan ez nun espero
 gure aitaren marmarra;
 beti izan da builosoia ta
 ahotsen duna indarra.
 Jaioberria nauzun honetan
 ez ote da zoritxarra
 heriotzetik ihes egin ta
 errita entzun beharra?

S. Lizaso: Ez zan errita bainan kritika
ez ote gendun normala?
Gure etxean hurbil baitzegin
heriotzaren itzala.
Agur seme ta orain amakin
jar zaitut nik berehala;
hitz egiozu sinetsi dezan
oraindik bizi zerala.

A.M. Peñagarikano-S. Colina

Gaia: Azken datuen arabera, Espainiako Estatuan hiru etxetatik bitan
loreak ihartu egin omen dira. Zuek, ama-semeak zarete, Peña
ama eta Sustrai semea. Amak, oporretara joan zenean, semeari
enkargu bakarra eman zion: loreak ondo zaintzeko; gaur etorri
zara oporretatik.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Adixkiadia Andoaindikan I*

A.M. Peñagarikano: Oporraldi bat nik igaro det
ta ez da izan hain luze
eta loreak ederrak neuzkan
haundi bikain eta heze;
konturatu naiz nere semeak
ez duela egin eze;
ximel-ximelak dauzkat loreak
bera dagon bezelaxe.

S. Colina: Etorri eta begiratu du
balkoian dagon saskira;
errita eta bronka emanaz
oihukatu dit “Aski da!”.
Hiru krabelin ta bi larrosa
ximeldu dira guztira;
loreak ximel-ximelak daude
Sustrai ederki bizi da.

- A.M. Peñagarikano: Gaur egunean ez da erreza seme-alabei agintzen!
Esku onetan zeudela uste ta oporretara joan nintzen;
ikusit dut nolatan dauden ez zait batere gustatzen.
Andragaiak' e alde egingo dik ez baldin badek bustitzen!
- S. Colina: Barkatu baina ama zein zera semeari agintzeko?
Nahikoa bainaiz koltxoia eta kontzientzia astintzeko.
Nahiz ta loreak ximeldu diren iazko udako antzeko
oraindik ere kapaza nauzu maite dedana zaintzeko.
- A.M. Peñagarikano: Oain aitzekiak jartzen dituzu gezurak ez du balio!
Nik hemen neuzkan zazpi larrosa bi klavel, lau geranio;
orain ximelak ta igartuta zenbat letxe ta jenio!
Nahiago nuen alde eindakoan kaskarren eman banio!
- S. Colina: Ama hasi behar al dezu orain zure semea astintzen?
Nik onartzen dut: opor garaian parrandan ibili nintzen;
orain loreak zergatik bota ez al dira hor gelditzen?
Zu aspaldian ihartu zinen eta ez zaitugu hiltzen.

BERMEO (2005-09-13)

*Bertsolariak: E. Arozena, U. Iturriaga, J. Maia,
A. Arzallus, A. Egaña eta I. Muniategi.*

Gai-emailea: Bernardo Mandaluniz.

Euskeraz Berbetan taldeak herriko jaietan urtero eratzen duen jaialdia, aurten hogeita hamaikagarrena. Artza pilotalekuan izan zen, eta gaueko hamarrak ondo jota hasi zen. Urtero bezala, entzule asko elkartu zen saioa entzutera. Hasieran, Aitor Beitia, Estibalitz Erkoreka eta Nagore Beitia bertsolari gazteek agur bana kantatu zuten.

U. Iturriaga

Gaia: Duela hilabete-edo bete ziren ehun urte Lauaxeta jaio zela.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Ez nau izutzen negu hurbilak III*

Ehun urte dira hor zabizela
hemen ezin zan bizi-ta
zure kondena zure zuloa
bihurtu jatzun Gernika.
“Goiz eder hontan hil behar nabe”
itxi zendun idatzita
ta gaba zenbat luzatu jatzun
gerokoak ikusita.

Borrokatzea ta bizitzea
gura zenduna Euskadin;
kazetari lez prestua eta
olerkari lez berba arin.
Konbentu baten erail zintuen
ta zure bihotzak ze min!:
hainbeste maite zendun Jainkoak
ez eban eze be egin.

Ta orain dator dana omenaldi
dana lora, dana ospe...
Zu segurasko zabiz ondino
Lorcagaz zitaren eske.
Baina hemen dana haunditzen dabe
hiltzen bada norbait gazte;
zure antiojuak oroitzen dira
poemak ez horrenbeste.

A. Arzallus

Gaia: Hitza egunkaria Gabon aurretik Bermeo eta Gernika inguruan
zabaltzekoa da.

Neurria: hamarreko handia

Doinua: *Gogoan daukat ez du aspaldi*

Azti ibili! Hitza badator
hori omen da egia
ta Bermeoko berri idazteko
prest dago kazetaria.
Eguneroko prentsak honera
azaldu du aurpegia
baina bakarrik ibiltzeko da
Hitza gauz txikiegia;
zuek erantsi lehenik eskua
eta ondoren begia. (bis)

Udaletxean multa jartzea
 bihurtu omen da lege;
 eraikin zahar bat egin dutela
 kai ertzean xehe-xehe;
 Urdaibai ongi ibili dela
 guztiontzako mesede.
 Notizia euskaraz irakurtzea
 zein ederra alafede!
 Eta tarteka eman ditzala
 notizi on batzuk ere! (bis)

Tolosaldean bakar-bakarrik
 hasi omen zen bere kasa;
 gero Oarson, Lea-Artibain
 egin omen du solasa;
 ta orain berriz Bermeo aldean
 hartu behar du arnasa.
 Baina norbere mende izatea
 hitza ez al da eskasa?
 Har ezazue zuekin eta
 beste herrietara pasa! (bis)

Bertso Eskolen Topaketa
(Astiz, 2005-09-24)

Iturria: XDZ

OÑATI (2005-09-23)

*Bertsolariak: A. Mendiluze, S. Colina, S. Lizaso,
J. Agirre, M. Lujanbio eta A. Egaña.*

Gai-emailea: Jon Zaldua.

Udaleko Kultura Batzordeak San Migel jaietan urtero antolatzen duen jaialdia. Gaueko hamar eta erdietan izan zen, Zubikoa pilotalekuan.

A. Egaña-A. Mendiluze

Gaia: Zuek biok istripu batean gertuko lagun bat galdu zenuten bi gazte zarete. Denbora aurrera doan arren, Andoni oraindik lur jota dago; Aitor, berriz, aspaldiko partez itxaropentsu dago.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Elizan sartu ziradenian I / Salbatoreko ermitan I*

A. Egaña: Nik ondo dakit gure laguna
 biok degu bihotzean
 baina suerteak eraman zigun
 horren modu narratsean;
 sei hilabete eta oraindik
 bolanteari heltzean
 Iker gaixoa hor azaltzen zait
 errebuelta bakoitzean.

- A. Mendiluze: Neronek ere hamaika malko
Ikerrengatikan tira
baina gainditzen hasita nago
mina pasatzen ari da.
Errebuelatatan bere irudiak
errepikatzen al dira?
Orduan hartu behar dituzu
errepidera begira.
- A. Egaña: Laguna daukat gogo-gogoan
nahiz ta ahazten ahalegindu;
oroitzapena memoriaren
txoko batek ziprixtindu;
sarri buruak “ahaztu ezazu
ahaztu ezazu!” agindu
baina bihotza bihotza da-ta
bihotzak hori ezin du.
- A. Mendiluze: Ustekabean igual bihotza
bigunegia daukazu
eta denbora igaro arren
sufritzen ari zera zu.
Bihotzak ezin duela ahaztu
normala da baina aizu:
ahaztu ez luke egin behar baina
onartzen ikasi zazu.
- A. Egaña: Psikologo bat bisitatu det
egin ditut mila zurrut!
Hala're ezin ibili normal
ezin ibili buru xut.
“Bihotza dezu bigunegia”
zerorri aditu dizut;
bigunarekin jaio nintzan ta
bigunarekin hil nahi dut.

- A. Mendiluze: Biguna bigun izan liteke
baina negarra zergatik?
Falta nik aina somatzen dezu
Andoni hori badakit
baina guk egin behar deguna
da mugitzean bertatik
bide berean ez joatea
Ikerren bide beretik.
- A. Egaña: Oroitzapena maiz egiten zait
nere buruaren jabe;
onartzen dizut irudi hoiek
datozkit nik neuk nahi gabe.
Ez ahaztutzea izanagatik
tragedi handien pare
okerragoa izan liteke
errezegi ahaztea're.
- A. Mendiluze: Nik ez det ahaztu baina ez det nahi
oroitzapenei lotzea;
aurrera segi beharra dago
alperrik da geratzea.
Lehen esan dizut falta zaizula
gertatua aitortzea;
baina zu lasai ikasi arte
nik hartuko det kotxea.

M. Lujanbio

Gaia: *Top model* oso ezagun bat zara, pasarelaz pasarela eta iragarkiz iragarki zabiltzan *top modela*. Egiten ari zinen azken iragarkitik bota egin zaituzte, kokaina hartzen harrapatu zaituztelako.

Neurria: hamarreko handia
Doinua: *Amodioa gauza tristea*

Top model deitzen didate orain
pasarelako topea;
nere katxea garesti dago
pauso bat ez da merkea
ta nere bizi izkutuana
marketin hutsa ote'a?
Modelo fin bat mehea nahi zuten
eta ez gantzaz betea;
marra fin bidez lortu nuen nik
marra fin bat izatea.

Eta honekin hustu nahi omen
nere sekretuen kutxa;
nahi ote naute mixeriara
desprestigiora bultza?
Pasarelako pauso bakoitzak
ematen dien dirutza!
Berak eta ni zer gera bada?
Diferentzia da hutsa:
beren bizio dirua dute
nere bizioa hautsa.

Eta ez pentsa kokainakin
ni nabilenik pozikan!
Ez pentsa hola lor litekeenik
bestela ezin dan gauzikan!
Ni mesprextutan ito nahi naute
hala ere neretikan.
Zulo honetatik aterako naiz
ta esaten det egitan
baina ez eurek agindugatik
baizik ta neregatikan.

URNIETA (2005-09-30)

*Bertsolariak: A. Agirre, J.M. Irazu,
A. Arzallus eta A.M. Peñagarikano.*

Gai-emailea: Jon Zaldua.

Herriko festen barruan urtero antolatzen den bertso jaialdia. Bertso-saio honen antolatzaile eta gai-jartzaile lanetan aritu zen Joxe Mari Aranalde zendu berria zen, eta hasierako agurretan hura izan zuten aipagai. Sarobe arte-eszenikoen aretoan izan zen, gaueko hamar eta erdietan.

A.M. Peñagarikano-A. Agirre

Gaia: Zuek biok asko kostata baina guraso izan zarete. Seme txikia haurtzaindegira eraman edo ez erabakia hartu behar duzue. Zuk, Amaia, umea haurtzaindegira eraman nahi duzu. Zuk, Peña, etxean hazi nahi duzu.

Neurria: hamarreko handia
Doinua: *Lagundurikan danoi I*

A. Agirre:	Nik haurtzaindegiari hainbeste miresmen haurrak zaintzeko badu behar hainbat kemen; bertako zaintzaileek dohaiak eta sen nahiko dituzte eta bertara goazen zure mania denak kutsatu baino lehen.
------------	---

A.M. Peñagarikano: Ez naiz maniatiko
ta horren inozo;
oain zer egin behar dan
hori da arazo.
Haurtzaindegia kontuai
hobe eman paso
eta nere etxean
hazi nahi det gozo;
biak izan nahi ditut
aita ta guraso.

A. Agirre: Haurtzaindegia eman
nahi zenioke jai
ustez ez duelako
zuk hainbeste dohai.
Bere atzetik nabil
maiz izerditan blai;
nere gonapetikan
askatu nahi det ai!
Bera lasaituko da
eta ni ere bai.

A.M. Peñagarikano: Gure burua dago
zalantzaz betea;
bilatu zirrikitu,
zabaldu atea.
Esan dizut: nik nahi det
guraso izatea;
ez al da ba lastima
oain eramatea
hainbeste kostatako
semetxo maitea?

A. Agirre: Zertan botatzen dezu
horrenbeste mezu?
Mundura ekartzeko
hamaika esfortzu
baina hari begira
jarri zeraitsu;
haur batek ze lan duen
ondo ez dakizu;
lantokira zurekin
eraman ezazu!

A.M. Peñagarikano: Hau da hau komeria
ezin erabaki
gaurko bizimodua
tristea izaki;
baina nola jokatu
aita honek badaki:
bihotza egingo zait
kolpetik bi zati
ama deitzen badio
ama ez dan bati.

A. Agirre: Senarra ez zabiltza
bide zuzenean;
noski haziko degu
gure magalean
baina besteen tartean
da zorionean;
pozez itoko zera
azken-azkenean
zuregana korrika
etortzen danean.

A.M. Peñagarikano: Kezkati egoteko
badet arrazoia
haurra haurtzaindegira
hori da marroia!
Ez dezagun puskatu
gure armazoia;
titia emateko
badezu sasoia
ta nik emango diot
gero biberioia.

J.M. Irazu-A. Arzallus

Gaia: Zuek biok bata bestearen paperean kantatuko duzue. Zuk, Irazu, Amets izango bazina bezala, eta alderantziz. Hiru egoera jarriko dizkizuet:

1-Bertsozale Elkartek bertsolari bakoitzaren datu basea egin nahi du. Horretarako bertsolari bakoitzak bere curriculuma egin behar du. Zein da zuena?

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Eguna pasa nekean eta / Andre txarraren bentajak*

A. Arzallus: Larraul aldean jaioa naiz ni
 orain hogeita hamar urte;
 filosofia ikasi nuen
 hartu nuen nahiko arte;
 Gipuzkoako txapela ere
 ez nuen oso aparte;
 azkarrena nik kantatzen nuen
 Amets etorri zan arte. (bis)

J.M. Irazu: Hendaian jaio, aitarengandik
 datorkit zaletasuna;
 kazetaria, mutil bizkorra
 badaukat azkartasuna.
 Nik dakidala lau alditan naiz
 Naparruko txapelduna
 ta aurten Bilbon osatu nahi det
 egizko curriculum. (bis)

2-Aurrerantzean lantokietan ezingo da ez erre, eta ezta alkoholik edan ere. Bertsolariek ere ezingo duzue horrelakorik egin saioetan.
Nola sentitzen da bakoitza?

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Eguna pasa nekean eta / Andre txarraren bentajak*

A. Arzallus: Oraintxe dena izorratu da
 orain mekauen kalkuta
 gure bertsoak gelditu dira
 beren zentzua galduta!
 Ezin alkoholik probatu ere
 legeak hala ditu ta;
 bertso saiota' joan beharko da
 etxe aldean kargatuta. (bis)

Neurria: hamarreko txikia

Doinua: *Ai gure antzinako / Esnesaltzailearena*

J.M. Irazu: Legeak ote dakar
 beste errezeta? (bis)
 Orain guztia garbi
 belaxe mezeta`;
 keak nazka ematen dit
 hobe ez erreta;
 alkohola ez zait gustatzen
 ez da berriketa
 lehen ere kas de limon
 edaten det eta. (bis)

3-2030. urtean gaude. Gaurkoa egun handia da. Horrenbeste urte
bertsotan pasatu eta gero, bi bertsolari handi hauei omenaldia
egingo zaie. Nola dago bakoitza?

Neurria: zortzi puntukoa

Doinua: *Baserrian jaio nintzan / Habanera*

A. Arzallus: Bi urte pasatu ditut
medikurikan mediku:
esan dit “Ez bota bertso
ez sermoi ta ez prediku”.
Baina bertsoik bota gabe
etxean nola gelditu?
Kursaalera etortzeko
behar nuen errenditu;
Nola maite nauten hainbat
nik ezin det entenditu;
ez daukat hainbat ohore
ez det hainbeste meritu.
Tira, adio guztiei
entzule, honek maite zaitu
ta nik egin gabekoak
semeak egingo ditu.

J.M. Irazu: Ni oraindik sasoikoa
barrua daukat gozoa;
berrogeita hamar bat urte
bizimodu eroso
hiru txapel irabazi
ez al da kuriosoa?
Bat Egañari kendua
harentzat zer frakaso!
Orain biok omenduta
ze esker ona jasoa!
Laguna nola daukadan
eria eta gaixoa;
ai bai zu Irazu maite
ze begiratu lausoa;
Habanerak behar zuen
zure azkenengo bertsoa.

BEASAIN (2005-10-28)

*Bertsolariak: J.M. Irazu, U. Iturriaga,
A. Arzallus, J. Maia, S. Colina,
E. Lekue eta E. Goikoetxea.*

Gai-emailea: Iñaki Apalategi.

Usurbe antzokian izan zen, gaueko hamar eta erdietan. Entzule ugari eta giro atsegina bertsotarako. Bertso eskolak antolatu zuen, Udalaren laguntzarekin.

J. Maia-E. Goikoetxea

Gaia: Zuek biok itsasikara bat zetorrela-eta herritik alde egin behar izan zenuten. Itzuli zarete, eta dena txikituta dago. Ekaitz lur jota dago. Jonek, ordea, irribarre giteko ez du arazorik.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Elizan sartu ziradenian I / Salbatoreko ermitan I*

J. Maia: Lehenago ere negar egin dut
 nik ez dakit zenbat aldiz.
 Gaur paisaiari begira nago
 berdin bihotzez ta begiz;
 begira nago eta gainera
 begiratzen diot irriz;
 ez nuen uste bueltatzerikan
 gure herriraino berriz.

E. Goikoetxea: Urakan batek beste urakan bat
ekartzen du alafede!
Euren etxetik ihesi doaz
hainbat gizon ta andere;
ekaitzaldiak ipintzen gaitu
etsipenaren titere;
ia arnasik ez zait geratzen
bizitzen hasteko ere.

J. Maia: Har zazu arnas eta uxatu
zure barrenge beldurra!
Behin bakarrikan biziko gera
ta bizitza da laburra;
aurrean degu itsasoa ta
hankapean berriz lurra
ta horixe da bizitza hontan
beharrezko den apurra.

E. Goikoetxea: Ama naturak azkenaldian
hartuak gaitu bere gain;
lur azalean zabaldu ditu
hainbat zauri eta orbain:
lehenik Tsunami, ondoren *Rita*
Wilma omen dator orain;
jaio gabeko hondamendiek
izen bat dute beren zain.

J. Maia: Izen berriak helduko dira
ta zaharrak berriz ahaztuta
baina halare ez ote zaude
barrua pixkat nahastuta?
Ni pozik nago naturak bere
hautapena egin du ta
eta besteak eraman ditu
biok hemen hautatuta.

- E. Goikoetxea: Azkenaldian gertu daukagu
heriotzaren itzala;
alperrikoa degu sarritan
gizakion eginahala
eta zerutik datorren euri
tantak sentitu ahala
iruditzen zait denborarekin
malko bihurtu gerala.
- J. Maia: Tristeza da bai zu entzutea
ta hari horri segitzea.
Eskatzen dizut behin eta berriz
hemen bertan isiltzea;
kasikan ia hobe zenuen
urakan hortan hiltzea
ta bizitzeko gogo gehiagoz
zegoen bat bizitzea.
- E. Goikoetxea: Sendi guztia joan zait eta
ezin naiteke alaitu;
hainbat herri ta hainbat herritar
gu urakanak garaitu.
Nahiz ta bideak eraikitako
barne nahiari jarraitu
beti ihesi gabiltza baina
beti harrapatzen gaitu.
- J. Maia: Baina mesedez har zazu berriz
bizi taupaden konpasa
eta ez zaitez amets gaiztoen
mugetatik hara pasa;
badakit ondo jarraitzea ere
ez dela izango erraza
baina hilgarria zen haize hori
bihur dezagun arnasa.

E. Goikoetxea: Kontrolagaitzak nola ditugun
naturaren ahalmenak
beti azpian egongo gera
hala esaten dit senak;
bi ezpainekin eginagatik
ahalegin nabarmenak
mundu hontan beti berdinak dira
barre egiten dutenak.

*Abbadia Jauregian bertso saioa
(Hendaia, 2005-10-02)*

Argazkilaria: O. Aranburu

UREPELE (2005-10-30)

*Bertsolariak: A. Egaña,
M. Lujanbio eta X. Amuriza.*

Urepeleko pilotalekuan izan zen bazkaria. Bazkalondoan, han zegoen oholtza batetik aritu ziren kantari. Ez zen saio luzea izan. Saioa hasi aurretik, Joxe Mari Aranalderen omenez bideo emanaldia eskaini zuten.

X. Amuriza-A. Egaña-M. Lujanbio

Gaia: Gaurko festa duzue lehenengo gaia. Xalbador eta Aranalde gogoan.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Kantore berri xarman batzuek*

X. Amuriza: Bi izen haundi ditugularik
 gaur parez pare jarririk
 hona ni hemen egun xume bat
 pasatzera etorririk.
 Azkenik nekez pasatuko dut
 holako egun haundirik
 Xalbador eta Aranaldekin
 deus ere ez baitzen ttipirik. (bis)

- M. Lujanbio: Iraganetik egiten dute
bi argazkiok diztira
eta lagunek gaur egunera
berrekartzea desira.
Bostehun bat lagun hemen badaude
iraganari begira...
bostehun bat lagun hemen bagaude
etorkizuna hori da. (bis)
- A. Egaña: Beti bezela batu zaizkigu
Urepel ta uda azken:
kolore anitz errepideko
ixkina denak babesten;
saiaitu gera alde z aurretik
kolore hoiek ikusten
baina holako jendetzarikan
ez genuen aurrikusten. (bis)
- X. Amuriza: Guregatikan ez zen izango
hemen hartu dute elkar
Xalbador eta Aranaldena
meritua horrek dakar.
Maiz pasatzen da Donostia ta
Baiona ta Bilbon zehar
euskal zentroa aurkitutzeko
bazterrera etorri behar. (bis)
- M. Lujanbio: Gaurkoz bai behintzat zentru-zentrua
bertatik mintzo da ozen;
begira nola mendebaldetik
auto ilaran datozen.
Eskerrak badan motibo on bat
ta Urepelen hain zuzen
hegoaldeko egozentrismak
pixka bat mugi gaitezen. (bis)

A. Egaña: Egia da bai egozentrismo
 hor ez du falta indarrik
 batzuk gunean gabiltza beti
 batzuk baztertu samarrik.
 Egun hau geure egin behar degu
 ez dago esan beharrik
 eta ahal dela ez bedi izan
 folklore egun bakarrik. (bis)

X. Amuriza: Bi hauentzako txapelketa ere
 nola ez dagon aparte
 duela zenbait urteko kontu
 hura berriz gerta daike:
 Xalbadorreri gerta zaiona
 entzulea oroi zaite;
 gaur ez duzue txisturik joko
 beraz ez zaituztet maite. (bis)

M. Lujanbio: Behin Xalbadorrek pasa zuena
 gerokoentzat eredu;
 bertsozaleen zenbat haserre
 epaileek zenbat ernegu!
 Ez gera horren bikainak gu ta
 denaren premiz gaude gu;
 merezi gabe txalo jota're
 guk maiteko zaituztegu. (bis)

A. Egaña: Ai Xalbador ze bertsolari zen
 hartu dezagun kontuan
 behin Donostian barru-barrutik
 aritu baitzen kantuan;
 txistuka ari ziren guztiak
 han txaloka segituan...
 bi minutuan bertso batean
 denak aldatu zituan. (bis)

X. Amuriza: Aldatzea da nunbait erreza
 kristau ebanjelioa
 baina Xalbador harek bazeukan
 bere baitan jenioa.
 Nahiago nuke neuk izan banu
 egiteko balioa
 txistuak entzun ondoren harek
 han egin zuen saioa. (bis)

M. Lujanbio: Txistu gordinen ondorenean
 aritu al zen hain aisa?
 Gu ez geunden ta sinistu behar
 hemen entzundako hitza.
 Txapelketa hartan txistu artean
 Xabier epaile gisa
 nik ez nuke nahi Xabi Amuriza
 aurten epaile balitza. (bis)

A. Egaña: Amuriza hau epaile gisa
 Maialen ez zazu erre
 batzutan iso egingo baitu
 komeni zaiola arre.
 Ai Xalbadorrek beiratzen dio
 hona bere gorazarre
 argazkietan zeharka eta
 hil ondoren aurrez aurre. (bis)

X. Amuriza: Hemen bizian bildu behar da
 haizetan doan orbela
 ta zu Maialen nik hartzen zaitut
 aurten hautagai horrela.
 Nik zuri txistu jo behar dizut
 lehen Xalbadorri bezela;
 ea amorruak jota Andoniri
 kentzen diozun txapela! (bis)

- M. Lujanbio: Ia Andonik bere txapela
izan lezaken galzori
gerta liteke baino akaso
utzi behar gaitu grogi.
Publiko artetik entzuten badet
txistu hotsen bat edo bi
pentsatuko det “Oain ere ari da
Amuriza alu hori!” (bis)
- A. Egaña: Maialen ta ni joango gara
hurrengo txapelan bila
ta Amurizak txistua joaz
jarri nahi du iskanbila.
Hau apaitzako ikasia zen
txintxo gendun mutila ;
beraz seguru gaur Amurizak
txistu jotzen ez dakila. (bis)
- X. Amuriza: Hara Andoni ez nazak jarri
txistulari baten pare;
ze txistu klase dagon aspaldi
gaituk jakintzaren jabe.
Aurten aluak izateko ere
aurrez prestatuak gaude;
alukerian izatekotan
behingoz neska baten alde. (bis)
- M. Lujanbio: Ez pentsa, poza ere hartzen det
halakorik esatean
neskaren alde jarriko dala
Xabier halakon batean
ta txistu hotsik irtete ez bada
bere hortz hoien tartean
honen bizarra ezautuko da
hamar milaren artean. (bis)

A. Egaña: Behin behar eta jende aurrean
Xabier jarri biluzik:
berak esan du Maialen honek
gailendu ezkerro pozik;
barka Xabier iritzi horrekin
ni ere bat nator kasik
baina ez neska delako soilik
hobea delako baizik. (bis)

X. Amuriza: Egañak beti berea baitu
diplomazi ugaria
hara Andoni hautsi zitekek
urte honetan haria;
galtzaile bahintz hator nigana
izan zan erabakia:
esplikatuko diat nola den
txapelaren nostalgia. (bis)

M. Lujanbio: Amurizaren ibilbidea
oparoa ta luzea
Andonik bertsoz edertu ditu
auzoa eta etxea;
behingoz nik ere kantatuko det
diplomatiko antzea
nere txapelik onena hau da:
bi mitokin kantatzea. (bis)

ATAUN (2005-11-11)

*Bertsolariak: A. Barandiaran, I. Urdangarin,
E. Goikoetxea, A.M. Peñagarikano,
M. Lujanbio eta A. Egaña.*

Gai-emailea: Jon Aizpurua.

San Martin auzoko jaietan urtero antolatzen duten jaialdia.
Antzokian izan zen, gaueko hamarretan. Sarrera bost euro, eta aretoa
beterik; berrehun eta berrogei entzule inguru.

A.M. Peñagarikano

Gaia: Ba al duk San Clementerengan batere federik?

Neurria: hamarreko txikia

Doinua: *Ai gure antzinako / Esnesaltzailearena*

Gu joan dan urtean
harro ta potente; (bis)
asko egon ziran bai
lehoi zaharren menpe;
nun da Aranzubia?
ta nun da Lafuente?
Ta Yestek aspaldian
falloak dexente...
Arren salba gaitzazu
Jabi San Clemente! (bis)

Aurten ez gaude behintzat
hain itxura alaiz (bis)
ta esaten didate
“Hi bildurtu al haiz?”.
Jetsiko ote geran
pentsa izan det maiz;
errezatzen hasi da
fraile aina apaiz...
Athletic jeisten bada
suizidatuko naiz. (bis)

Hau gerta zitekeenik
ezin det sinetsi; (bis)
batzuk itxaropena
dute oso gutxi
baina harrokeria
nahi det erakutsi:
baietz gure mailari
beti tinko eutsi!
Baietz gu salbatu ta
baietz Real jetsi! (bis)

M. Lujanbio

Gaia: Txapelak egiten al du txapelduna?

Neurria: hamarreko handia

Doinua: *Aita izena kanta beharrak*

Ze esan bada txapelketa horrek
kontua dakarrenean;
erantzun errez da baiezkoa
iristen da aurrenean.
Baina nik ezetz erantzun nahi det
modu egoskorrenean;
txapelik ez dun txapeldun asko
dauzkagu ingurunean
nolabait baleukate bezela
txapela buru barnean. (bis)

Ez da topiko huts ta eskas bat
baizik bi hitz egiazko;
bertso ingurura begiratzen det
gertukoena dalako;
adibidez hor Joxe Agirre
egin duna plaza pranko;
txapelik ez du sekula santan
irabazi beretzako
txapelduna bat izaten baita
merezi dutenak asko. (bis)

Atzera ez ta aurrera beira
ere bada apurua:
abendurako gutxi falta da
helmuga ta helburua;
nerbio denak dardarka daude
ezer ez da segurua;
irabazi edo ez irabazi
ez da bukatzen mundua;
garrantzitsuna txapela ez da
baizikan eta burua. (bis)

*Gipuzkoako bertso eskolen topaketa
(Villabona, 2005-05-28)*

Argazkilaria: J.M. Irazu

ORIO (2005-12-06)

*Bertsolariak: I. Esoain, U. Iturriaga, A. Egaña,
M. Lujanbio, A. Arzallus eta P. Etxeberria.*

Gai-emailea: Jon Agirresarobe.

Orioko Bertso Eskolak antolatu eta Udalak babestutako jaialdia. Xabier Sukia herriko bertsolaria Irlandan zela aprobetxatu zuten saio-ari berezitasun bat eransteko. Xabier Sukiak ere bertsotan egin zuen, eta kiroldegian jarria zegoen pantaila handi batean ikusi zuten bertaratuak. Oso ondo antolatu zuten eta bitxia izan zen. Entzuleek biziki eskertu zuten.

M. Lujanbio

Gaia: Pantailan argazki bat agertuko da. Saharako emakume bat ageri da, begirada iluna du, zuzena. Aurpegi baten irudia da.

Neurria: hamarreko handia

Doinua: *Lurraren pean sar nindaiteke*

Harriak eta hondarra bueltan
hango kanpin denda zaharrak;
eguzkiz eta haizez zainduak
aurpegi ta atzaparrak.
Maroakoarren ihesi joan
ziren lehen sahararrak;
oain Tindufen euren irrintzi
eta euren deiadarrak...
Hona iritsi baino lehenago
tragatzen ditu hondarrak. (bis)

Emakume bat besoa goian
dagola ikusten degu;
gizonezkoek ai gerran zenbat
sufrimentu ta ernegu!
Emakumeak soilik herrian
bizitzari nola heldu?
Ikasi eta antolatuaz
ez dira bela zimeldu!
Gaur emakume sahararra da
bizi iraupen eredu. (bis)

Laguntza talde ta babes talde
ugari badago hemen
bai baitakigu gobernu baten
esku zer utzi litekeen.
Kanpotik hara bidalitako
jakiak dituzte jaten;
ariko gera gure laguntza
eta babesa ematen
ipar haizeak gure mezua
ea helarazten dien. (bis)

P. Etxeberria

Hasierako puntua emanda.

Neurria: zortziko txikia

Doinua: *Aranora joan ziran I / Sastarretik hasita I*

J. Agirresarobe: Berrogeita hamar urte
errez esaten da²⁰;

P. Etxeberria: begiratuta gainera
urrun ikusten da.
Aldamenean badezu
zuk gustoko prenda
denbora ere oso
aguro joaten da.

(20) Patxi Etxeberriak aste horretan ospatu zituen urrezko ezteiak; berrogeita hamar urte ezkondu zela.

- J. Agirresarobe: Andrea goxatzeko
zein da sekretua?
- P. Etxeberria: Patxik daukana orain
ia bukatua;
zahardadea nola dedan
nik gerturatua
horixe dala uste det
nere pekatua.
- J. Agirresarobe: Laguntzen al diozu
etxeko lanetan?
- P. Etxeberria: Saiatzen naiz hortan'e
ahal dedan danetan;
harekin ibiltzerik
ez dago brometan
hala esaten dit nei
hark astelehenetan.
- J. Agirresarobe: Eraztuna daukazu
atera ezinda
- P. Etxeberria: gixarajua hori're
zahartutxo egin da.
Lehen ere jarri nuen
goxo hitz eginda;
luzaro ibiltzea
hori atsegin da.
- J. Agirresarobe: Eta zuen etxean
zeinek agintzen du?
- P. Etxeberria: Ez baleki bezela
honek galdetzen du!
Andriak bere besua
han goian jartzen du;
baita zuriak ere
hartuko bazendu!

J. Agirresarobe: Gozatzen al dezute
ohean sartuta?

P. Etxeberria: Ahal dana egiten degu
nahiz egon zahartuta;
partiduak baditugu
ezin bukatuta
baina ondo eoten gera
alkarri helduta.

A. Arzallus

Gaia: Pantailan irudi bat ageri da: Parisko auto erreketeta.

Neurria: hamarreko handia

Doinua: *Gure aurreko guraso zaharrak*

Hiru bertsotan gai hau azaltzen
ez da izango hain sinple
Paris aldeko bazter auzotan
zenbat leku satelite!
Nere begiez bakarren batzuk
ikusiak dauzkat nik'e.
Ene Frantzia omen zinela
liberte ta egalite...
Hori guztia gezur bat dela
gazte hoiek badakite.

Ene Frantzia aurrerakoia
garbia ta demokrata...
Barne ministro Sarkozy jauna
nahiko pertsona non grata.
Gazte horiei "zaborra" deituz
prentsan eman digu lata.
Gizonak jakin beharko luke
txorakeriak lagata
sua ez dela inoiz itzaltzen
egur gehiago botata.

Neroni ere hori ikusteak
 sortzen dit kristoren pena;
 bazter auzotan galdua dago
 bizitza itxaropena:
 eskolarik ez, lanik apenas
 bide itsua da dena.
 Guk geuk ikasi beharko dugu
 hori izango da onena
 gure herrian ez gertatzeko
 Parisen gertatu dena.

*“Argo” egitasmoaren aurkezpena
 (Bilbo, 2005-12-17)*

Argazkilaria: A. Mariskal

MARKINA-XEMEIN (2005-12-18)

*Bertsolariak: M. Lujanbio, S. Colina, A. Arzallus,
I. Elortza, U. Iturriaga eta A. Egaña.*

Gai-emailea: Josu Goikoetxea.

U. Iturriaga-S. Colina

Gaia: Aita-semeak zarete. Zu, Unai, funeraria bateko nagusia zara.
Urte askotan egin duzu hildakoekin lana, eta garaia da Sustrai
semea ere lan horretan hasteko. Lehen gorpua darama, eta
urduri ikusten duzu.

Neurria: zortziko txikia
Doinua: *Urzo xuri pollit bat I*

U. Iturriaga: Sekula be ez dozu
 euki hain gertuko;
 lehenengoko hilotza
 aita da lekuko.
 Jantzi ta txukun jarri
 eraztun ta luto...
 zu lasai hori ez da
 asko mobiduko.

S. Colina: Hara hemen gizon bat
guapo baina kalbo
kutxan sartu dutena
harro eta *bravo*.
Ez ei da mugituko
bertatik gehiago
baina ni baino askoz
txuriago dago.

U. Iturriaga: Lan honek badauz bere
mila truko mota:
hildakoari begitu
begirada bota;
urrezko haginik badau
gogoaren kontra
kenduiozu ia ez dau
jan beharra izango ta.

S. Colina: Hagina bertan utzi
behar dut ze arraio!
Baina dena lapurtzen
saia nadin iaio
pobreak izateko
ez baikenen jaio;
eraztuna amari
gustatuko zaio.

U. Iturriaga: Amari hasi zara
zu erregalatzen;
lasai, hari ez jako
holakorik sartzen;
ni erakutsi guran
ta zu zuzen-zuzen...
dudan nau azkarregi
ikasten zabizen.

- S. Colina: Ikasten ari naiz ta
jarraitu beharko
etorkizun ederra
nahi badut biharko;
funerarian lanean
hasiko naiz bapo;
horrela lanik ez zait
sekula faltako.
- U. Iturriaga: Ehun ta hamar hildako
euki doguz aurten
eta ahal dala soka
ez daitela eten;
ikasiko'zu seme
santiamen baten
hildakoen kontura
zelan bizi leiken.
- S. Colina: Hiltzeak izan behar du
pertonaren meta;
hil ostekoa ez da
gero berriketa:
bizirik zegoena
kabroi ta erreta
hil ostean santu bat
bihurtzen da eta.

U. Iturriaga-A. Egaña

Gaia: Unaik gaur azkenean erabaki du etxea garbitzea. Joan da
sukaldera, kajoi batetik hartu du pote bat, ireki du eta hantxe
azaldu da Mister Proper, alegia, Andoni.

Neurria: zortziko txikia
Doinua: *Kantatzera nijo*

- U. Iturriaga: Ia ohitu egin naz
txarran txarrira
garbitu barik noa
ia urte bira;
nik nire lana egin dot
zabaldu ta di-da
oindik aurrerakoak
zure lanak dira. (bis)
- A. Egaña: Hamabost urtez hemen
neretzat kaltian
eta orain iriki
nauzu bapatian;
ni jeinu hutsa nintzen
garbitze artian
baina ahaztu egin zait
hainbeste urtian. (bis)
- U. Iturriaga: Baina eukiko dozu
memorizatuta
ekiozu lanari
ta egin burruka!
Danai brilloa atera
ertza edo punta
Don Limpio pastela
jaten jabiltzu-ta. (bis)
- A. Egaña: Don Limpio ez al da
egungo ajia?
Alde ederrekoa
nere pelajia!
Ni lanean jartzeak
hauxe korajia!
Bi urte gaztego da
Conejo lejia. (bis)

- U. Iturriaga: Bueno egingo deutsut
 algodoian proba;
 hasi zaite lanean
 badozu denpora;
 atrebitzen bazara
 joan komun zulora
 hortik pasauta dana
 erreza izango da. (bis)
- A. Egaña: Aizu ez naiz sentitzen
 kumunerako lain.
 Garai aspaldi hartan
 ibili komun zain
 behin garbitu nulako
 txukun eta apain
 begiratu burua
 nola dudan orain. (bis)
- U. Iturriaga: Kalbo honek badeuko
 bere arrazoia:
 neguan igual hoztu
 eingo jatzu goia.
 Ondo garbitu ezker
 gela ta saloia
 erregalauko deutsut
 potean tapoia. (bis)
- A. Egaña: Komun eta logela
 majinat enplastu
 gizon hau serbitzeko
 horrenbeste gastu!
 Jenio ta jenio
 dituzu nahastu:
 deitu aladinori
 Mister Proper ahaztu! (bis)

HERNANI (2005-12-30)

Bertsolariak: A. Mendiluze eta J.M. Irazu.

Gai-emailea: Aritz Zerain.

Zumardi jatetxean izan zen, gaueko bederatzietatik aurrera.
Hirurogei afaltiar, gehienak bertso eskolaren ingurukoak.
Antolatzailea Iraulio Panttalone bertso eskola, *Bertsolata* ekimenaren barruan.

Neurria: hamarreko txikia
Doinua: *Espainian behera*

J.M. Irazu: Gaia eta doinua
 aldatu behinepin
 ezin segiko degu
 kontu berarekin.
 Antzematen zaizue
 aurpegikerakin.
 Beraz galderatxo bat
 nik Aitor zurekin:
 zer esan nahi zenuen
 prestakuntzarekin?²¹ (bis)

(21)Txapelketa Nagusia igaro berria zen. Jexus Mari Irazu ez zen finalean izan eta Aitor adarra jotzen hasi zitzaion.

A. Mendiluze: Zita baten aurreko
lan guztia omen
guk egin degun hori
finala baino lehen
baina bat jakituna
baldin bada hemen
titulo hoi zerorrek
lortuko zenuen;
ondona zuk dakizu
prestakuntza zer den. (bis)

J.M. Irazu: Ba erantzun zuzenik
ez daukat nabarmen
nahiz saiatu nintekeen
kanpo eta barren.
Batzuk pausoa bizi
ta besteak herren;
dena zuk esan dezu
litekeen ondoen
prestakuntza neuk ein nun
finala baino lehen. (bis)

A. Mendiluze: Ahalegindu zinela
Irazu argi da
ahalegindu zinela
bertsoen harira;
egunero-egunero
tira eta tira
baina orain galderak
biderkatzen dira:
prestatu zinen baina
norantza begira? (bis)

J.M. Irazu: Txapelketak ametsak
damazki azpira
denak ondo irten ez
tira, tira, tira!
Orain galdezka zatoz
behar dan neurrira
txapelketa ez da dana
egia hori da
ta ni prestatu nintzan
luzera begira. (bis)

A. Mendiluze: Saihesbide batetik
joaten da errezen
hala libratzen gera
ahal degunik maizen;
luzera begira ta
bota dezu ozen
baina erantzun egin
nahi det zuzen-zuzen
ondo geratu zaizu
baina gezurra zen. (bis)

J.M. Irazu: Horrelakoa al da
zure imajina?
Batzutan gertatzen da
nahi eta ezina;
zu berriz prestaketan
ez zera hain fina.
Hala're txapelketa
ederra egina...
Nora helduko zinan
prestatu bazina? (bis)

A. Mendiluze: Prestakuntza lanari
ezin egin uko
baina ezin libratu
nahi nuen orduko;
beti harrapatuta
eroen moduko.
Halere izan nintzen
ni BECen lekuko
ta igual prestatu banintz
ez nintzan helduko. (bis)

J.M. Irazu: Bai Aitor bota dezu
arrazoi sakona
baina nik ez dakit ba
ez ote dan broma;
batzuk saiatzen eta
zure zoriona!
Lehen hirugarren, gero
atzera gizona;
nik ere lehenenguan
egin nun ondona. (bis)

A. Mendiluze: Jendea postuekin
kezkatan zeharo;
ni berriz lasai-lasai
agian arraro.
Denek aurreratu nahi
ahal baino gehiago
baina postuarena
nigatik akabo:
orain lau urte baino
gustorago nago. (bis)

J.M. Irazu: Ordun ez zaude gaizki
 jarraitu hain zuzen ;
 BECera iritsita
 jardun zinan ozen.
 Zure lehengo erantzuna
 ahalik eta maizen
 buruaren barrura
 lehen nolatan sartzen?
 Ondo geratu zaizu
 baina gezurra zen. (bis)

A. Mendiluze: Uste al dezu hitzak
 oker datozela?
 Ba behingoz konbenzitu
 egin zaitezela;
 uste det aurtengoa
 ona izan zela
 eta orain dela lau
 urte ez bezela
 aurten denek dakite
 han egon nintzela. (bis)

BAT-BATEKO SARIKETAK

XIII. BBK SARIA

Finala

BILBO (2005-03-12)

DURANGO-ARRATIA

DURANGO

Txikiak:

E. Uruburu, X. Solaguren eta M. Amuriza.

Handiak:

P. Magdalena, J. Unanue eta G. Lazkano.

ARRATIA

Txikiak:

M. Sagarna, J. Zeinkievic eta J. Agirre.

Handiak:

J. Olibares, I. Iturrioz eta G. Intxaurbe.

Gai-emailea: Bernardo Mandaluniz.

Handien maila

G. Lazkano

Azken puntua emanda.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Dama askoren engainagarri*

Hauteskundeak apirilean
lehen zirenak maiatzeko
ta batzuk ezin bertan aurkeztu
gaizkile batzuen antzeko
zer gura dogun badakigu guk
ta ez gagoz lo hartzeko
indarra egin beharko dogu
gura doguna lortzeko.

Gaia: Kazetaria zara baina oraingoan eginbehar berezia egokitu zaizu.
KORRIKArekin batera Euskal Herrian barrena ibili behar
duzu. Gaur duzue hirugarren eguna.

Neurria: sei puntukoa

Doinua: *Ligoi bizitza ez da izaten*

Orreagatik urten genduna
ha gendun ha jente masa
eta Bilbora helduko dana
izango ete da demasa?
Nahiz ta batzutan dana erdoildu
emongo dautsagu grasa
herriz herriz plazaz plaza (bis)
Nahiz ta hizkuntza honena izan
hain egoera eskasa
ia ba nire arnas estuak
emoten dautsan arnasa. (bis)

Guk herenegun korrika hasi
ta hor doa abiadan
indarra majo hartu ei eban
Orreagako bailaran
ia Bilbora ailegatzen dan
korrika barik hegaran
guztiok nahi dogun eran (bis)
nahiz gauza onik ez dan entzuten
gugatik azken boladan
nik egi osoa idatziko dot
eta ia baikorra dan. (bis)

ORIXE SARIA (2005-03-20)

*Bertsolariak: N. Gabilondo, E. Goikoetxea,
X. Sukia, F. Zubia, I. Manzisor “Mantxi”
eta I. Gurrutxaga.*

Aurkezlea: Xabier Gaztelumendi

Gai-emailea: Gorka Tolosa

F. Zubia-X. Sukia

Gaia: Jakina da garai hauetan zuhaitz eguna ospatzen dela. Zuek biak
bi zuhaitz zarete. Zu, Xabier, ipurditik atera zaituzten zuhaitz
zaharra. Zu, Felix, bere lekuan sartuko dutena.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Erreguetan ari nintzela*

X. Sukia: Ni zulotikan atera eta
 zu bertan sartu zaituzte;
 zaharra kendu paretik eta
 geroa da gazte-gazte
 ta horregatik hasarretzerik
 aizu ez zazula uste
 baina gutxinez iraun ezazu
 nik iraun dedan hainbeste.

F. Zubia: Zu iraulita eta ni zutik
jarririkan parez pare
neronek ere izan nahi nuke
parke hontako ondare;
nere hostroak egingo dira
zure eguratsan jabe
baina sustraiak non sartzen diren
inoiz ere ahaztu gabe.

X. Sukia: Zuri aukera eman dizute
eta neretzat kastigu
bizitza honek zuhaitzoi behintzat
aukerak eman dizkigu:
zenbat bikote enborran kontra
muxu bat, bi edo hiru...
Izango zera bikote askoren
maitasunaren testigu.

F. Zubia: Azal gainean jar dezatela
euren maitasun hitza;
oroigarria izan dadila
parke zaharreko haritza;
hiru urtera haien umeak
nigan jolasten dabiltza
nere inguruan berri dadila
herri hontako bizitza.

X. Sukia: Bizitza asko izango dezu
arrazoi hala da hori
zure inguruan jira-biraka
zenbat kontu ta istori;
zure adarretan hankak jarrita
kantuan hainbeste txori;
agian bota ein zaitzakete
baina ez zaitez erori.

F. Zubia: Bizi luzea izan nahi nuke
 zurea baino hobea
 udaberria gainean degu
 bizigarri da ordea.
 Zeuregan hartuz eguzki eta
 naturaren kolorea
 zure ohorez ernetuko da
 nere lehenengo lorea.

N. Gabilondo-E. Goikoetxea

Gaia: Bikotekideak zarete. Gaur hegazkinean zoazte elkarren ondoan
hainbeste desio duzuen haur adoptatua jasotzera.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Uso zuri bat inguratu zait*

N. Gabilondo: Nahiz ta bidean hainbat oztopo
 topatu degun tarteka
 azkenik baietz esan digute
 ez gera alperrik neka.
 Hura izango da gure zorion
 gure bizitzen oreka
 gure odolik ez baina gure
 bihotza darama eta.

E. Goikoetxea: Hamaika traba ikusten dira
 maitasun kate motzetik
 argi izpi bat heldu da eta
 irten gaiten laiotzetik.
 Zeru ertzean oihu zabal bat
 bota nahi det bihotzetik
 irribarre bat loratu baita
 gure malko bakoitzetik.

N. Gabilondo: Hiru urtean itxaron arren
parean degu aukera
besarkadarik beroena nik
barrutik nahi det atera.
Guraso onak izan gaitezke
zalanztarik ba ote da?
Guk elkar maite degun hainbeste
maitatzen badegu bera.

E. Goikoetxea: Erlazio bat lora liteke
bihotzaren arabera
gure etxetik Txina aldera
irrifartsu naiz atera;
orain badegu gure ametsi
bide egiteko aukera
aita ta ama ez bada ere
guraso izango gera.

N. Gabilondo: Aita ta ama ez izatea
mesedez ez zazu aipa
guk ere hori lortu baitegu
ahaleginari jarraika.
Familia hau desio degu
bihotzetik degu maita;
tira zuk ere muxu bat eman
iezadazu orain aita.

E. Goikoetxea: Orain artean bizi izan degu
zoritxarraren itzala
baina ume bat adoptatzea
lortu degu nola hala.
Anax txikia maita dezagun
merezi duen bezala
eta amestu duen bizitza
gugandik jaso dezala.

F. Zubia-N. Gabilondo

Gaia: Piano bera jotzen ari diren eskuak zarete. Felix, irakaslearen eskua zara. Nahikari, ikaslearen eskua.

Neurria: hamarreko txikia

Doinua: *Hamalau heriotzena*

F. Zubia: Zeinen doinu polita
Mozarten aidea
zailtasunak ugari
berekin ordean:
biltzen ditu bai poza
ta bai nahigabea.
Izan nahi bazenuke
abilidadea
jarraitu behar dezu
neronen bidea.

N. Gabilondo: Pianoan doinuan
arin eta alai
tarteka oztoporik
izaten det etsai
baina zure gisara
aritu nahi det ai!
Ta zeure bideari
ekin eta jarrai
abildaderik ez det
borondatea bai.

F. Zubia: Alperrik mila mitin
ta mila teori
borondateak badu
nahiko kategori.
Burutik hatzetara
erritmoa jori
nahiz ta tekla berean
sarritan erori
ahaleginaren bidez
gainditzten da hori.

N. Gabilondo: Nahiz orain arte jardun
naizen borondatez
zerbait lortu nezake
izerdiz ta nekez;
zuk segi erakusten
horrela mesedez
baina esan dezuna
banekien aurrez:
behin ta berriz eroriz
ikasten da oinez.

F. Zubia: Gaintitu zenitzake
mila ta bat traba
zeure eskua bada
gogoen islada.
Orain amets polit bat
egingo det hara:
Milango Escalara
biok joango gara
pieza hau jotzekotan
ta lau eskutara.

N. Gabilondo: A ze proposamena
galdu det oreka!
Amets hori izan det
barruan tarteka.
Lehen aldapa nuena
orain det ordeka
ni hara eramaten
zu ez zaitez neka
zurekin ikasia
nahikoa det eta.

VII. IURRETAKO TXAPELKETA

Finala

IURRETA (2005-04-02)

*Bertsolariak: E. Abasolo “Abarkas”,
P. Magdalena, J.M. Areitio eta G. Lazkano.*

Gai-emailea: Nerea Elorriaga.

Casa Paco ostatuan izan zen, gaueko hamarretatik aurrera.
Herriko txapelketa izanik, sekulako giroa izan zen.

J.M. Areitio

Gaia: Asian lehenik Tsunamia jasan zuten eta gero lurrikara. Gurean,
berriz, temperatura zero azpitik izatetik manga motzean ibiltzera
igaro gara gauek goizera. Zer pentsatua ematen du, ezta?

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Bihotz gureko Tolosa zaharra*

Mundu hau laister amaituko da
esaten eben lehenago
baina oraindik ikusten danez
mundu hau ez da akabo
han eta hemen zenbat desgrazi
zenbat nahigabe ta trago
egia esan gaurko mundu hau
nahiko zoratuta dago.

Lurrikara ta itsasikara
besterik ez da aditzen
horrelakuak baitabiltza hor
mundu guztia astintzen
eta hobera ez gara joango
ni horixe nago sinisten
bihar edo etzi amerikarrak
jartzen badira agintzen.

P. Magdalena

Lau oinak emanda

Oinak: alkarri, sarri, mugarri, barri.

Neurria: zortziko txikia

Doinua: *Mando baten gainean*

Lau lagunek eskua
emonda alkarri
emon nahi dogu gure
poztasunen barri
bihotzean sartuta
daramagu Sarri
literaturan bera
izan da mugarri.

XXXIV. OSINALDE SARIA

Finala

GABIRIA (2005-04-16)

*Bertsolariak: B. Lizaso, A. Aranburu,
I. Urdangarin, A. Barandiaran, A. Rezola
eta U. Muñoa.*

Gai-emailea: Jokin Murua.

I. Urdangarin-A. Aranburu

Gaia: Aritz, zu parrandatik herriko festetan etxera zoazela Iban aita aurkitu duzu etxeko atea ezin ireki.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Nere gogoa hegan dijoa*

A. Aranburu: Parranda eder bat egina nuan
 kuadrila guztiarekin
 hirurak edo laurak badira
 berandu samar behinepin
 aita ere halatsu ibili dala
 orain artian ez nekin
 baina ze kristo egiten dezu
 soziedadeko giltzakin!

I. Urdangarin: Nik parrandara atera gabe
nemazkin hamaika urte
gaur soziedaden afaldu det ta
banuen hamaika suerte
baina moxkortu naizenik seme
behintzat ez zazula uste
antiajuak galdu'itut edo
zerraila lapurtu dute.

A. Aranburu: Nere aita zaharra ikusterikan
ez nuan asko espero
erdi balantzan moxkorturikan
ta muturrak bero-bero.
Irekiko det eta ohera
zuzen joan zaite gero
kristonak ta bi aituko'ituzu
ama enterau ezkerro.

I. Urdangarin: Hiru patxaran edan ditut ta
semea hau da patua!
Soziedadeko giltzekin nabil
oihua eta kantua;
andreak nola moxkortutzea
daukaten debekatua
badaezpada're egin zaidazu
zure ohean lekua.

A. Aranburu: Giltza horrekin aita ez zuaz
oso bide azkarretik
egia esan itxura asko
dadukazu kaxkarretik;
a zer piura, a zer piura
begiratuta urretik
praketa behintzat lotu ezazu
etxera sartu aurretik.

I. Urdangarin: Praketarena antzeman dezu
 hau lotsakizuna zera;
 galduak ditut antiajuak
 giltza sorta ta kartera.
 Egia esan nere semea
 nere antzekoa zera
 bihar biontzat dago bronka ta
 joan gaitezen ohera.

*Osinalde Saria
(Gabiria, 2005-04-16)*

Argazkilaria: A. Otamendi

IV. PLAZATIK GAZTETXERA

Finala

MUTRIKU (2005-05-07)

*Bertsolariak: B. Ugartetxea, U. Muñoa,
A. Rezola, J. Zelaieta, X. Astigarraga
eta M. Arrillaga.*

Gai-emailea: Aitziber Azkue.

X. Astigarraga-M. Arrillaga

Gaia: Hamalau urteko gazte batek esku batean porroa eta bestean metxeroa dauka. Alde batetik tentazioa sentitzen du, bestetik errespetoa. Zu, Xabier, alde batetik ari zaion deabrua zara. Zu, Mikel, aingerua.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Anai arrebak hementxe nator*

X. Astigarraga: Hamalau urte bete berriak
zeinen edade eroa
ezin egona gorputzean ta
burua berriz beroa.
Metxeroa ta kostoa hor prest
zein izango den geroa
bi esku hoiek elkar itzazu (bis)
eta piztu metxeroa.

- M. Arrillaga: Metxerorikan ez zazu piztu
 eta alkoholik ez edan
 hankak lurrean jarri itzazu
 eta ez zazu ein hegan;
 bide zuzena eta okerra
 biak dituzu aukeran
 erabakia zurea da ta (bis)
 ia nundik joaten zeran.
- X. Astigarraga: Baina ez zazu mutiko jarrai
 aingeruaren aukera
 beti izan da erdi eroa
 eta tentela gainera.
 Piztu porroa eta mantendu
 rebeldearen jarrera
 eta ondoren burua tente (bis)
 juan zaitez Gaztetxera.
- M. Arrillaga: Ergel samarra naizela esanez
 albotik ein dizu ekin
 baina urruti ez zara helduko
 beraren aholkuekin.
 Utzi guztia alde batera
 porroak, alkohola berdin
 errebeldia ez bedi nahastu (bis)
 drogak dastatzearekin.
- X. Astigarraga: Orain porroarekin hasita
 droga munduraino gero
 halare mutil mantendu zazu
 bihotza hotz, buru bero;
 drogadiktoa bihurtzerikan
 ez zazu inoiz espero
 hasteak ez du kalterik sortzen (bis)
 gelditzen jakinez gero.

M. Arrillaga: Esango dizu drogak ez dauka
gorputzarentzako txarrik
esango dizu neurtuko duzu
porro bat erre bakarrik;
zer pasako da gero ez baduzu
kontrolatzeko indarrik
hasten ez denak ez du izango (bis)
gero geratu beharrik.

U. Muñoa

Hasierako puntua emanda.

Neurria: zortziko txikia
Doinua: *Haizeak bidali du*

A. Azkue: Nolakoak ditugu
gaur egun gazteak?

U. Muñoa: Animoz bizi baina
barrutik tristeak.
Ez dira aintzat hartzen
gu danon eskeak
ta guk izan nahi degu
geu eta askeak.

Lizardi Saria
(Zarautz, 2005-09-02)

Argazkilaria: A. Otamendi

X. BERRITXU SARIA

Finala

BERRIATUA (2005-06-24)

*Bertsolariak: A. Uribe, I. Paia, M. Amuriza,
E. Erremundegui, J. Igeregi, J. Soto,
U. Gaztelumendi eta I. Mendiguren.*

Gai-emailea: Imanol Aldazabal.

Kultur Etxean izan zen iluntzeko bederatzi eta erdietan. Sarrera
doan izan zen.

I. Paia-M. Amuriza

Gaia: Elkarrekin Madrilen bizi zareten homosexual bikotea zarete.
Zuen balkoi azpitik homosexualen aurkako manifestazioa ari
da pasatzen. Zer diotsozue elkarri?

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Erreguetan ari nintzela*

M. Amuriza: Kale kantoian buelta ta buelta
 guzurrezko mila fede
 baina zergatik izango dira
 mundu honetan errege?
 Gu baztartzeko ta kaleratzen
 izanagatik hain trebe
 ezberdin maite dogu alkar baina
 pertsona gara geu ere.

- I. Paia: Mundu hontako errege dira
mundu holakoa baita
inurri pila ikus dezaket
pankarta bati jarraika
eta zeozer esan behar dizut
nahiz eta ez esan nahita
Madrileraino etorri da ta
beitu hor dago zure aita.
- M. Amuriza: Gure aitaren bizar haundiek
ekarri dauste ikara
baina horregatik ez dot galdu
sobran daukadan patxada
arraroenak geu omen gara
ta indarrak nondik atara?
Baina onartzen ez gaituenez
arazoa eurena da.
- I. Paia: Arazoa da eurena soilik
zuk esan duzu ederto
ta hemen goian batera gaude
zeruan baino hobeto
proposamenik badaukat eta
unea ere esateko
aizu laztana ez al daukazu
gogorik txistuka hasteko?
- M. Amuriza: Baldekada ura atara eta
pozik botako neuke nik
sinistu'idazu ene laztana
ez jata falta kemenik
ta lotsatuta begitu arren
kale kantoitik oraindik
zu maitatzeko nik ez dot behar
Jaungoikoaren baimenik.

I. Paia:

Muxu handi bat emango dizut
egin didazu itxura
zure ondoan zugandik gertu
ni horren nago gustura
eta zeozer esan behar ta
dena aitortuz mundura
elkar maitatu dezakegunik
nork esan behar digu ba?

Berritxu Saria
(Berriatua, 2005-06-24)

Iturria: XDZ

XIXX. LIZARDI SARIA

Finala

ZARAUTZ (2005-09-02)

*Bertsolariak: B. Lizaso, A. Rezola, I. Izagirre,
U. Muñoa, B. Gaztelumendi eta I. Zubeldia.*

Gai-emailea: Arantxa Laskibar.

Zarauzko Zinema pilotalekuan izan zen gaueko hamarretan hasi-ta. Urtero bezala entzule asko, laurehun bertsozale inguru. Bertaratu zirenek hiru euro ordaindu behar izan zuten.

B. Lizaso-A. Rezola

Gaia: Zuek zahar etxean bizi zareten bi alargun zarete. Zuk, Beñat, bizitzeko gogoa bizirik mantentzen duzu. Zuk, Agin, ez duzu aurrera egiteko ilusiorik, ezta kemenik ere.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Hauxe da gauza zelebrezkua*

B. Lizaso: Amets polit bat egin nuen behin
 ni izango naiz betiko
 larogeita hamar urte gainean
 ta oraindik nago tinko
 nahiz eta nere seme-alabak
 zai dauden noiz naizen hilko
 bistatik kendu naute bai baina
 ez naiz bela eroriko.

- A. Rezola: Bota nahi zaitut esan zizuten
eta atera irriparra
nere zeruan ordea ez dago
horrelako ortzadarra
nere bizitza egoitza hontan
ez da batere edarra
zuri musian irabaztia
bada nere poz bakarra.
- B. Lizaso: Neri musian irabazita
zabiltz eroen moduan
baina uste det traba bakarrik
eingo degula zeruan
ehun ta hogeï urtera heldu
besterik ez det buruan
eta horrela sartuko naute
Guinesseko liburuan.
- A. Rezola: Egia esan nik lanak ere
battut hori sinisteko
eta sinistu dezakedanik
ere ez dezu usteko
ez dakit zenbat neurtzen dezun
laguna bataz besteko
baina zu haundi samarra zera
Guiness libruan sartzeko.
- B. Lizaso: Nere lagunak esan duena
sentitua det arraro
zu ez bezela mundu honetan
ni biziko naiz luzaro
beraz hiltzeko gogoz zaude zu
ta ni harrituko nago
heriotza bera etorriko da
ni bila ez naiz joango.

A. Rezola: Arrazoi dezu zeozer ere
ikasia det zugandik
gutxienean kontzientziak
neri horixe esan dit
ikusi dezu umore pixkat
nola badedan oraindik
ondo ez bizi ta halere ez det
hiltzeko bat'e presarik.

I. Zubeldia

Hasierako puntua emanda.

Neurria: zortziko txikia
Doinua: *Haizeak bidali du*

A. Laskibar: Amodiorik ez da
arantzarik gabe

I. Zubeldia: lehen ere banitzan ni
esanaren jabe
ondora etorri zera
xuabe-xuabe
nerekin orain raso
goxatuta zaude.

A. Laskibar: Esplikatu zaiguzu
zer den justizia

I. Zubeldia: ez dakit horren berri
hau da desgrazia
etxean utzi baitet
nere malezia
nahi dunak egiten du
nahi duen guzia.

I. Izagirre

Gaia: Hurakana datorrela-eta herria husteko agindua eman dute. Dena utzi eta bazoaz.

Neurria: hamabiko handia

Doinua: *Ez nau izutzen negu hurbilak III*

Albistegitan esan ziguten
gogorra da panorama
itsas aldetik datorren horrek
bere gainean daukana
kopilototzat alboan daukat
nere andregai laztana
eta atzean negar zotinka
ikusten det nere ama
etorkizuna beltza daukagu
ta beltza zen iragana
sekula ere ez da joaten
pobrezian urakana.

Gure herrian beti gogorrak
izaten dira ekaitzak
ta orain ere oso gogorrak
utziko ditun emaitzak
itxaropena ateratzerik
izango bagendu behintzat
nere kotxean etsipenaren
arrastoak daramatzat
eta gelditu direnak berriz
muxu bana beraientzat
amets gehiegi ito baititu
hor euri tanta bakoitzak.

Neuk'e negarrez itxia dut lehen
atearen maratila
baina urrunean igartzen gendun
urakanen iskanbila
dagoeneko kaletan zehar
hor bagenuen ur pila
pentsatzen gendun hogei minutu
eta bukatu dadila
baina bagoaz hemendik urrun
oraindik ez nago hila
haize indartsuan ihesi baina
haize berri baten bila.

*Hernandorena Saria
(Donibane Lohitzune, 2005-12-11)*

Argazkilaria: I. Ostolaza

I. HERNANDORENA SARIA

Finala

DONIBANE LOHITZUNE (2005-12-11)

*Bertsolariak: X. Murua, O. Bartra, B. Lizaso,
M. Mateo, E. Zelaia eta I. Mendiguren.*

Gai-emailea:

Jai-Alaiko ostatuan jokatu zen arratsaldeko bostetan hasita.
Iparraldeko Bertsularien Lagunak elkarteak antolatu zuen.

O. Bartra-I. Mendiguren

Gaia: Zu, Oihana, futbol jokalaria zara. Norgehiagoka
batean ikusleak birao arrazistak esaten ari zaizkizu. Baloia
eskuetan hartu eta Izar epailearengana joan zara.

Neurria: hamarreko txikia

Doinua: *Espanian behera*

O. Bartra: Hona etorri gara
partidu batera
ahal gendun ondoen
lana egitera
ta beltz deitu nautenez
guztiek batera
jarrera arrazista
normala ote da?
Ezin diezu txartel
gorririk atera? (bis)

I. Mendiguren: Barkatu nire lana
 betetzen dihardut
 eta orain artean
 gisa segiko dut
 nahiz eta hainbat oihu
 eta irain batzuk
 irudia mantendu
 ezin baduzu zuk
 zelai hontatik kanpo
 bialiko zaitut. (bis)

O. Bartra: “Puto negro” esan dute
 altu eta garden
 irizpide aldetik
 zu zabilta herren
 hau paratu behar da
 ene Jainkoarren!
 eta eurak biali
 hor hurrenez hurren
 ez didate pagatzen
 hau jasatearren. (bis)

I. Mendiguren: Publikoa sarritan
 portatzen da gordin
 zu ez zaituzte maite
 baitzara etorkin
 baina egin behar duzu
 hainbeste ahalegin
 zu indartsua zara
 zureari ekin
 dena ahazten zaie
 txilena batekin. (bis)

- O. Bartra: Umorea hasi zait
zeharo garrazten
eta gogo guztiak
ere kenduarazten
kamiseta nik ez dut
hontarako jazten
lau txilena ein ditut
ez hasi nahasten
txilenoa naizela
ez zaie ahazten. (bis)
- I. Mendiguren: Txarto portatzen dira
ez dut zalantzarik
dutenai inbidia
deitzen baitiot nik
beraiek ez baitute
hola jolasterik
eta zurekin ados
nago honegatik
pertsonak garelako
denaren gainetik. (bis)

B. Lizaso-X. Murua

Gaia: Zuk, Xumai, euskaldunak langileak eta hitzekoak garela entzun
eta pentsatu izan duzu beti. Zu, Beñat, ez zaude hain ziur.

Neurria: hamarreko txikia

Doinua: *Lagundurikan danoi I*

B. Lizaso: Xumai nik zu bezela
ez dut ba pentsatzen
ta egoeraz ari
naiz beti kezkatzen
hitz egin ta hitz egin
beti bezain ozen
politikari denei
hasi begiratzten
hitz-emandakorikan
ez dute betetzen.

X. Murua: Nahiz politikan baden
hamaika jario
hoien langintza da ta
ze erremedio
baina zuk erranari
ez naiz oso fio
munduan barna orok
honelaxe dio
euskaldun batek hamar
duela balio.

B. Lizaso: Barkatu Xumai dena
ez dugu horrela
zeure ingurutara
begira bestela
zuk diozu guztia
hau polita dela
baina euskaldunen kontu
horretan bezela
kanpo distiratsua
barrua ustela.

X. Murua: Nahiz tartean-tartean
 baditugun txarrak
 gehienak abil gira
 gehienak azkarrak
 poetak badira ta
 ez dira baldarrak
 eta antxeman leizke
 edonun indarrak
 hori ekartzen digu
 bizi iraun beharrak.

B. Lizaso: Zure hitz polit hoiek
 nik ez ditut biltzen
 eta ez naiz hasiko
 horretaz pentsatzen
 kanpotikan begira
 jarri zaitez zuzen
 kanpokoak hau esanaz
 ez dira isiltzen
 bakarrik dakigula
 armak erabiltzen.

X. Murua: Batzuk hautatu dute
 irtenbide hitsa
 baina zer nahi duzu
 hola da bizitza
 euskalduna beti da
 lanean anitza
 eta horgatik hoiek
 horrela dabiltza
 ez jateko aitari
 emandako hitza.

SAIOEN AURKIBIDEA

Data	herria	bertsolariak	or.
2005-01-05	Oñati	S. Lizaso, J. Agirre, A.M. Peñagarikano, S. Colina, A. Arzallus	53
2005-01-08	Leioa	On. Enbeita	62
2005-01-09	Oiartzun	M. Lujanbio, S. Colina,, J. Maia	64
2005-01-21	Berriz	I. Ibarra, G. Lazkano, A. Mendiluze	69
2005-01-22	Donostia	X. Amuriza, A. Egaña	74
2005-01-11	Donosita (Zubieta)	J. Soroazabal, Loidisaletxe II, M. Artetxe, E. Lekue	80
2005-01-28	Bilbo	U. Iturriaga, I. Elortza	86
2005-01-29	Zeanuri	J. Maia, I. Elortza	90
2005-02-04	Mutiloa	A. Egaña, I. Murua	93
2005-02-11	Gasteiz	M. Lujanbio, X. Silveira, A. Egaña	95
2005-02-18	Legazpi	M. Lujanbio, U. Iturriaga, X. Amuriza	99
2005-02-19	Lekeitio	E. Lekue	103
2005-02-25	Elgeta	S. Lizaso, E. Arozena, U. Agirre, I. Murua	105
2005-02-26	Irun	A. Agirreazaldegi, S. Lizaso, A. Egaña, A. Arzallus	109
2005-03-05	Orozko	M. Mendizabal, O. Bartra, F. Paia	114
2005-03-13	Aiherra	A. Arzallus	119
2005-03-13	Lakuntza	X. Silveira	121
2005-03-18	Zestoa	O. Alberdi, S. Lizaso, M. Lujanbio, J. Soroazabal	122
2005-03-20	Igorre	M. Lujanbio, A. Egaña	127
2005-04-01	Zumaia	S. Lizaso, A. Arzallus	130
2005-04-02	Zegama	S. Lizaso, I. Zubeldia, J.M. Irazu, N. Gabilondo, M. Lujanbio, I. Zubeldia	133
2005-04-09	Gasteiz	As. Otamendi	146
2005-04-16	Altsasu	A. Arzallus, A. Agirre	147
2005-04-16	Lizartza	J.Maia, A. Sarriegi, J.M. Irazu	150
2005-04-23	Galdakao	A. Egaña, A. Estiballes, J. Maia, I. Ibarra, O. Enbeita	157

2005-05-06	Lezo	S. Colina, A. Arzallus	161
2005-05-07	Tolosa	A.M. Peñagarikano, A. Agirre, X. Silveira	164
2005-05-07	Bilbo	A. Egaña, M. Lujanbio	168
2005-05-07	Aizarnazabal	A. Mendiluze	171
2005-05-14	Astigarraga	X. Paya, O. Perea, Mantxi, A. Estiballes, J. Zelaieta, J. Uranga, N. Gabilondo, E. Goikoetxea, E. Eizagirre, A. Agirre	173
2005-05-14	Zaldibia	E. Goikoetxea, A. Mendiluze	178
2005-05-21	Oñati	S. Lizaso, J. Lizaso, B. Lizaso	181
2005-06-12	Hernani	I. Zelaia, J. Agirre, M. Lujanbio	185
2005-06-24	Andoain	J.L. Gorrotxategi, I. Elortza	189
2005-06-24	Donostia	J. Agirre, Mañukorta	192
2005-06-25	Leioa	U. Iturriaga	196
2005-06-28	Asteasu	S. Lizaso, A. Mendiluze, A.M. Peñagarikano	198
2005-06-29	Lasarte-Oria	P. Etxeberria, J.M. Irazu, A. Egaña, I. Elortza	203
2005-07-02	Usurbil	M. Lujanbio, A. Egaña	207
2005-08-07	Larraul	J. Agirre, J. Maia, S. Colina, A. Mendiluze	210
2005-08-16	Goizueta	A.M. Peñagarikano, M. Lujanbio, A. Arzallus, J.M. Irazu	219
2005-09-04	Izurtza	O. Perea, E. Eizagirre	222
2005-09-08	Alkiza	S. Lizaso, S. Colina, A. M. Peñagarikano	225
2005-09-13	Bermeo	U. Iturriaga, A. Arzallus	229
2005-09-23	Oñati	A. Egaña, A. Mendiluze, M. Lujanbio	231
2005-09-30	Urnieta	A.M. Peñagarikano, A. Agirre, J.M. Irazu, A. Arzallus	236
2005-10-28	Beasain	J. Maia, E. Goikoetxea	242
2005-10-30	Urepele	X. Amuriza, M. Lujanbio, A. Egaña	247
2005-11-11	Ataun	A.M. Peñagarikano, M. Lujanbio	252
2005-12-06	Orio	M. Lujanbio, P. Etxeberria, A. Arzallus	255
2005-12-08	Markina-Xemein	U. Iturriaga, S. Colina, A. Egaña	260
2005-12-30	Hernani	J.M. Irazu, A. Mendiluze	265

Bat-bateko sariketak

Data	herria	bertsolariak	or.
2005-03-12	Bilbo	G. Lazkano	273
2005-03-20	Donostia (Añorga)	F. Zubia, X. Sukia, N. Gabilondo, E. Goikoetxea	275
2005-04-02	Iurreta	J.M. Areitio, P. Magdalena	281
2005-04-16	Gabiria	A. Aranburua, I. Urdangarin	283
2005-05-07	Mutriku	X. Astigarraga, M. Arrillaga, U. Muñoa	286
2005-06-24	Berriatua	I. Paia, M. Amuriza	289
2005-09-02	Zarautz	B. Lizaso, A. Rezola, I. Zubeldia, I. Izagirre	292
2005-12-11	Donibane Lohitzune	O. Bartra, I. Mendiguren, B. Lizaso, X. Murua	297

BERTSO HAUTATUAK

www.bertsozale.com

1. 2005-01-05	Oñati	S. Lizaso, J. Agirre	53
2. 2005-01-05	Oñati	S. Lizaso, S. Colina	59
3. 2005-01-09	Oiartzun	M. Lujanbio, S. Colina	64
4. 2005-01-09	Oiartzun	J. Maia	67
5. 2005-01-21	Berriz	I. Ibarra, A. Mendiluze	71
6. 2005-01-22	Donostia	X. Amuriza, A. Egaña	74
7. 2005-01-22	Donostia	X. Amuriza, A. Egaña	77
8. 2005-01-22	Donostia	M. Artetxe, E. Lekue	82
9. 2005-01-28	Bilbo	U. Iturriaga, I. Elortza	86
10. 2005-04-02	Zegama	S. Lizaso, I. Zubeldia	133
11. 2005-04-02	Zegama	J.M. Irazu, N. Gabilondo	136
12. 2005-04-02	Zegama	M. Lujanbio, N. Gabilondo	139
13. 2005-04-23	Galdakao	J. Maia, A. Estiballes, O. Enbeita, I. Ibarra, A. Egaña	157
14. 2005-05-07	Tolosa	X. Silveira	167
15. 2005-05-07	Bilbo	A. Egaña, M. Lujanbio	168
16. 2005-05-07	Aizarnazabal	A. Mendiluze	171
17. 2005-06-24	Donostia	J. Agirre, Mañukorta	192
18. 2005-06-29	Lasarte-Oria	P. Etxeberria, J.M. Irazu	203
19. 2005-06-29	Lasarte-Oria	A. Egaña, I. Elortza	205
20. 2005-07-02	Usurbil	A. Egaña, M. Lujanbio	207
21. 2005-08-16	Goizueta	A.M. Peñagarikano, M. Lujanbio, J.M. Irazu, A. Arzallus	219
22. 2005-09-09	Alkiza	S. Lizaso, S. Colina	225
23. 2005-09-13	Bermeo	U. Iturriaga	229
24. 2005-09-23	Oñati	A. Egaña, A. Mendiluze	232
25. 2005-09-23	Oñati	M. Lujanbio	234
26. 2005-09-30	Urnieta	A.M. Peñagarikano, A. Agirre	236
27. 2005-10-28	Beasain	J. Maia, E. Goikoetxea	242
28. 2005-12-06	Orio	P. Etxeberria	256
29. 2005-12-06	Orio	A. Arzallus	258
30. 2005-12-08	Markina-Xemein	U. Iturriaga, A. Egaña	262

BERTSOLARIEN AURKIBIDEA

Agirre, A.	147 (BI), 164 (BI), 236 (BI)
Agirre, J.	53 (BI), 185 (BI), 192 (BI), 210 (BI), 212 (PE)
Agirre, U.	107 (BI)
Agirreazaldegí, A.	109 (BI)
Alberdi, O.	122 (BI)
Amuriza, M.	289 (BI)
Amuriza, X.	74 (GL), 77 (GL), 99 (GL), 246 (BI)
Aranburu, A.	283 (BI)
Areitio, J.M.	281 (B)
Arozena, E.	105 (BI)
Arrillaga, M.	286 (BI)
Artetxe, M.	82 (BI)
Arzallus, A.	55 (BI), 111 (BI), 119 (B), 130 (BI)
	147 (BI), 161 (BI), 219 (BI), 239 (H), 258 (B)
Astigarraga, X.	286 (BI)
Bartra, O.	114 (BI), 116 (BI), 297 (BI)
Colina, S.	55 (BI), 59 (BI), 64 (BI), 161 (BI), 212 (PE)
	215 (BI), 225 (BI), 227 (BI), 260 (BI)
Egaña, A.	74 (GL), 77 (GL), 93 (BI), 96 (BI), 111 (BI), 127 (BI)
	157 (BI), 168 (BI), 205 (BI), 207 (BI), 232 (BI), 246 (BI), 262 (BI)
Eizagirre, E.	173 (BI), 222 (BI)
Elortza, I.	86 (BI), 90 (BI), 189 (BI), 205 (BI)
Enbeita, O.	157 (BI)
Enbeita On.	62 (B)
Estiballes, A.	157 (BI), 176 (BI)
Etxeberria, P.	203 (BI), 256 (P)
Gabilondo, N.	136 (PE), 143 (BI), 173 (BI), 277 (BI), 279 (BI)
Goikoetxea, E.	178 (BI), 242 (BI), 277 (BI)
Gorrotxategi, J.L.	189 (BI)
Ibarra, I.	69 (BI), 71 (BI), 157 (BI)
Irazu, J.M.	136 (PE), 143 (BI), 152 (BI), 203 (BI), 219 (BI)
	239 (H), 265 (B)
Iturriaga, U.	86 (BI), 99 (GL), 196 (B), 229 (B), 260 (BI), 262 (BI)
Izagirre, I.	295 (B)
Lazkano, G.	69 (BI), 273 (P), 274 (B)
Lekue, E.	82 (BI), 103 (B)
Lizaso, B.	181 (BI), 292 (BI), 299 (BI)
Lizaso, J.	181 (BI)
Lizaso, S.	53 (BI), 55 (BI), 59 (BI), 105 (BI), 109 (BI), 122 (BI), 130 (BI)
	133 (BI), 139 (BI), 181 (BI), 198 (B), 200 (BI), 225 (BI)

Loidisaletxe	.80 (GL)
Lujanbio, M.	.64 (BI), 95 (B), 99 (GL), 124 (BI), 127 (BI) 139 (BI), 168 (BI), 187 (BI), 207 (BI), 219 (BI), 234 (B), 246 (BI) 253 (B), 255 (B)
Magdalena, P.	.282 (H)
Maia, J. ...	.67 (BI), 90 (BI), 150 (BI), 154 (B), 157 (BI), 210 (BI), 242 (BI)
Mantxi	.173 (BI), 176 (BI)
Mañukorta	.192 (BI)
Mendiguren, I.	.297 (BI)
Mendiluze, A.	.71 (BI), 171 (B), 178 (BI), 198 (B), 215 (BI) 232 (BI), 265 (B)
Mendizabal, M.	.114 (BI)
Muñoa, U.	.288 (P)
Murua, I.	.93 (BI), 107 (BI)
Murua, X.	.299 (BI)
Otamendi, As.	.146 (H)
Paia, F.	.116 (BI)
Paia, I.	.289 (BI)
Paya, X.	.173 (BI)
Peñagarikano, A.M.	.55 (BI), 164 (BI), 200 (BI), 219 (BI), 221 (B) 227 (BI), 236 (BI), 252 (B)
Perea, O.	.222 (BI)
Rezola, A.	.292 (BI)
Sarriegi, A.	.150 (BI), 152 (BI)
Silveira, X.	.96 (BI), 121 (H)
Soroazabal, J.	.80 (GL), 124 (BI)
Sukia, X.	.275 (BI)
Urdangarin, I.	.283 (BI)
Zelaia, I.	.185 (BI)
Zelaieta, J.	.173 (BI)
Zubia, F.	.275 (BI), 279 (BI)
Zubeldia, I.	.133 (BI), 142 (B), 294 (B)

IKURRAK:

(B): Gaia emanda bakarka egindako saioa.

(BI): Gaia emanda binaka -edo talde handiagoan- egindako saioa.

(P): Puntutan egindako saioa.

(PE): Lehen edo azken puntua emanda egindako saioa.

(H): Gainerako ariketak

(GL): Gai librean egindako saioa.

IZEN ETA IZENGOITIEN DESKRIBAPENA

Zerrenda hau, liburuan agertzen diren izen laburdura eta izen-
goitiei dagokio.

Liburuan	Izen deiturak	Herria
Agirre, A.	Amaia Agirre Arrastoa	Villabona
Agirre, J.	Joxe Agirre Esnal	Azpeitia
Agirre, U.	Unai Agirre Goia	Hernani
Agirreazaldeg, A.	Ainhua Agirreazaldeg, Rekondo	Bergara
Alberdi, O.	Oskar Alberdi Etxabe	Zestoa
Amuriza, M.	Miren Amuriza Plaza	Berriz
Amuriza, X.	Xabier Amuriza Zarraonaindia	Berriz
Aranburu, A.	Aritz Aranburu Lasa	Zarautz
Areitio, J.M.	Juan Mari Areitio Elkoro	Abadiño
Arozena, E.	Estitxu Arozena Albizu	Lesaka
Arrillaga, M.	Mikel Arrillaga Bereziartua	Eibar
Artexe, M.	Miren Artetxe Sarasola	Hendaia
Arzallus, A.	Amets Arzallus Antia	Hendaia
Astigarraga, X.	Xabier Astigarraga Gagoaga	Mutriku
Bartra, O.	Oihana Bartra Arenas	Bilbo
Colina, S.	Sustrai Colina Akordarrementeria	Urruña
Egaña, A.	Andoni Egaña Makazaga	Zarautz
Eizagirre, E.	Estitxu Eizagirre Kerejeta	Hernani
Elortza, I.	Igor Elortza Aranoa	Durango
Enbeita, O.	Oihane Enbeita Gardoki	Gernika-Lumo
Enbeita, On.	Onintza Enbeita Maguregi	Muxika
Estiballes, A.	Arkaitz Estiballes Ormaetxea	Galdakao
Etxeberria, P.	Patxi Etxeberria Zubiria	Lasarte-Oria
Gabilondo, N.	Nahikari Gabilondo Mendizabal	Zarautz
Goikoetxea, E.	Ekaitz Goikoetxea Asurabarrena	Beasain
Gorrotxategi, J.L.	Jose Luis Gorrotxategi Zangitu	Azpeitia
Ibarra, I.	Iratxe Ibarra Foruria	Markina-Xemein
Irazu, J.M.	Jexux Mari Irazu Muñoa	Larraul
Iturriaga, U.	Unai Iturriaga Zuaza-Artaza	Durango
Izagirre, I.	Iñigo Izagirre Urteaga	Deba (Itziar)
Lazkano, G.	Gorka Lazkano Arrizubieta	Berriz
Lekue, E.	Etxahun Lekue Etxebarria	Larrabetzu
Lizaso, B.	Beñat Lizaso Alberdi	Azpeitia
Lizaso, J.	Joxe Lizaso Mendizabal	Azpeitia

Lizaso, S.	Sebastian Lizaso Iraola	Azpeitia
Loidisaletxe	Juan Jose Eizmendi Garmendia	Errezil
Lujanbio, M.	Maialen Lujanbio Zugasti	Hernani
Magdalena. P.	Peru Magdalena Arriaga	Berriz
Maia, J.	Jon Maia Soria	Zumaia
Mantxi	Iñigo Manzisidor Larrañaga	Zarautz
Mañukorta	Gregorio Larrañaga Mandiola	Markina-Xemein
Mendiguren, I.	Izar Mendiguren Cosgaya	Laudio
Mendiluze, A.	Aitor Mendiluze Gonzalez	Andoain
Mendizabal, M.	Mikel Mendizabal Garmendia	Itsasondo
Muñoa, U.	Unai Muñoa Amundarain	Lasarte-Oria
Murua, I.	Iñaki Murua Jauregi	Gabiria
Murua, X.	Xumai Murua Berra	Azkaine
Otamendi, As.	Asier Otamendi Alkorta	Urretxu
Paia, F.	Alfredo Paia Ruiz “Fredí”	Algorta (Getxo)
Paia, I.	Itxaso Paia Ruiz	Algorta (Getxo)
Paya, X.	Xabier Paya Ruiz	Algorta (Getxo)
Peñagarikano, A.M.	Anjel Mari Peñagarikano	Anoeta
Perea, O.	Oihane Perea Perez de Mendiola	Gasteiz
Rezola, A.	Agin Rezola Laburu	Astigarraga
Sarriegi, A.	Aitor Sarriegi Galparsoro	Beasain
Silveira, X.	Xabier SilveiraEtxeberria	Lesaka
Sorozabal, J.	Jokin Sorozabal Ansa	Andoain
Sukia, X.	Xabier Sukia Etxeberria	Orio
Uranga, J.	Jokin Uranga Isuskiza	Azpeitia
Urdangarin, I.	Iban Urdangarin Lardizabal	Ataun
Zelaia, I.	Iñaki Zelaia Irazusta	Hernani
Zelaieta, J.	Julen Zelaieta Iriarte	Bera
Zubia, F.	Felix Zubia Olaskoaga	Zarautz
Zubeldia, I.	Iker Zubeldia Akarain	Zegama